

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA ANGLISTIKO IN AMERIKANISTIKO
ODDELEK ZA SLOVENISTIKO

URŠA POSAVEC

Frazeologija v *Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford*

Phraseology in *Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*

Diplomsko delo

Študijski program:
angleški jezik in književnost – D
slovenski jezik in književnost – D

Ljubljana, 2013

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA ANGLISTIKO IN AMERIKANISTIKO
ODDELEK ZA SLOVENISTIKO

URŠA POSAVEC
(roj. KUNSTELJ)

Frazeologija v *Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford*

Phraseology in *Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*

Diplomsko delo

Mentorici:
izr. prof. dr. Marjeta Vrbinc
red. prof.dr. Erika Kržišnik

Študijski program:
angleški jezik in književnost – D
slovenski jezik in književnost – D

Ljubljana, 2013

Zahvala

Zahvaljujem se mentoricama, red. prof. dr. Eriki Kržišnik in izr. prof. dr. Marjeti Vrbinc, za vse nasvete in strokovno pomoč pri pisanju diplomske naloge. Iskrena hvala tudi možu Roku in mojim domačim, ki so mi v času študija stali ob strani in me podpirali.

1 Kazalo

Zahvala	3
1 Kazalo	4
Kazalo tabel	6
Kazalo prilog	8
Izvleček	9
Abstract	9
2 Uvod	11
3 Terminologija	13
3.1 Terminologija v slovenskem jezikoslovju	14
3.2 Terminologija v anglo-ameriškem jezikoslovju	15
4 Lastnosti frazeoloških enot	17
4.1 Večbesednost	19
4.2 Stalnost	20
4.3 Idiomaticnost	21
4.4 Ekspresivnost	24
4.5 Frazeologija v širšem in ožjem smislu	25
5 Frazeologija v slovarjih	26
5.1 Uvrščanje frazeoloških enot v slovar	27
5.2 Kategorije znotraj geselskega članka	30
5.3 Navajanje frazeologije v slovarjih (slovarska oblika)	33
5.4 Prevajanje frazeologije (frazeologija v dvojezičnih slovarjih)	36
6 Slovarji	38
6.1 Veliki angleško-slovenski slovar Oxford	38

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

6.2 Oxford Idioms Dictionary for Learners of English	41
6.3 Angleško-slovenski slovar BRIDGE	43
6.4 Slovar slovenskega knjižnega jezika	45
6.5 Slovar slovenskih frazemov	47
7 Metode dela	50
7.1 Izbor gradiva.....	50
7.2 Kriterij za razvrščanje prevedkov	51
7.3 I. Frazemski prevedki.....	53
7.3.1 Semantična prekrivnost frazemskih prevedkov.....	54
7.3.2 Oblikovna prekrivnost frazemskih prevedkov	55
7.3.3 Stopnje semantične in oblikovne prekrivnosti.....	56
7.4 II. (Delno) idiomatski nefrazemski prevedki.....	57
7.5 III. Opisni, neidiomatski prevedki.....	57
7.6 IV. V izolaciji frazemski prevedki	58
7.7 V. Opisni in delno idiomatski prevedki, ki so v sobesedilih lahko nadomeščeni s frazemi	58
7.8 Oblika prevedkov	58
8 Analiza gradiva.....	59
8.1 Idiomi, ki vsebujejo več besed na črko h.....	59
8.2 Prevedki v ASSO	63
8.2.1 I. Frazemski prevedki.....	63
8.2.2 II. in III. (Delno) idiomatski nefrazemski prevedki in opisni, neidiomatski prevedki..	68
8.2.3 IV. in V. V izolaciji frazemski prevedki ter opisni in delno idiomatski prevedki, ki so v sobesedilih lahko nadomeščeni s frazemi.....	68
9 Zaključek.....	69
Viri in literatura	72

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

Slovarji in drugi viri.....	72
Literatura.....	72
Summary.....	76
Priloga 1: Gradivo	80

Kazalo	tabel
Zahvala	3
1 Kazalo	4
Kazalo tabel	6
Kazalo prilog	8
Izvleček	9
Abstract	9
2 Uvod.....	11
3 Terminologija.....	13
3.1 Terminologija v slovenskem jezikoslovju	14
3.2 Terminologija v anglo-ameriškem jezikoslovju	15
4 Lastnosti frazeoloških enot	17
4.1 Večbesednost.....	19
4.2 Stalnost.....	20
4.3 Idiomatičnost	21
4.4 Ekspresivnost	24
4.5 Frazeologija v širšem in ožjem smislu	25
5 Frazeologija v slovarjih.....	26
5.1 Uvrščanje frazeoloških enot v slovar.....	27

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

5.2 Kategorije znotraj geselskega članka	30
5.3 Navajanje frazeologije v slovarjih (slovarska oblika).....	33
5.4 Prevajanje frazeologije (frazeologija v dvojezičnih slovarjih)	36
6 Slovarji	38
6.1 Veliki angleško-slovenski slovar Oxford	38
6.2 Oxford Idioms Dictionary for Learners of English	41
6.3 Angleško-slovenski slovar BRIDGE	43
6.4 Slovar slovenskega knjižnega jezika	45
6.5 Slovar slovenskih frazemov	47
7 Metode dela	50
7.1 Izbor gradiva.....	50
7.2 Kriterij za razvrščanje prevedkov	51
7.3 I. Frazemski prevedki.....	53
7.3.1 Semantična prekrivnost frazemskih prevedkov	54
7.3.2 Oblikovna prekrivnost frazemskih prevedkov	55
7.3.3 Stopnje semantične in oblikovne prekrivnosti.....	56
7.4 II. (Delno) idiomatski nefrazemski prevedki.....	57
7.5 III. Opisni, neidiomatski prevedki.....	57
7.6 IV. V izolaciji frazemski prevedki	58
7.7 V. Opisni in delno idiomatski prevedki, ki so v sobesedilih lahko nadomeščeni s frazemi	58
7.8 Oblika prevedkov	58
8 Analiza gradiva.....	59
8.1 Idiomi, ki vsebujejo več besed na črko h.....	59
Tabela 1: ASSO: Idiomi, ki vsebujejo več besed na črko h.	61
8.2 Prevedki v ASSO	63

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

8.2.1 I. Frazemski prevedki.....	63
8.2.2 II. in III. (Delno) idiomatski nefrazemski prevedki in opisni, neidiomatski prevedki..	68
8.2.3 IV. in V. V izolaciji frazemski prevedki ter opisni in delno idiomatski prevedki, ki so v sobesedilih lahko nadomeščeni s frazemi.....	68
9 Zaključek.....	69
Viri in literatura	72
Slovarji in drugi viri.....	72
Literatura.....	72
Summary.....	76
Priloga 1: Gradivo	80
Tabela 2: Frazeološko gradivo v ASSO.....	80

Kazalo prilog

[Priloga 1: Gradivo](#) **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

Izveček

Delo obravnava frazeologijo v *Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford* (ASSO). V prvem delu je na kratko predstavljena frazeološka terminologija v anglo-ameriškem in slovenskem jezikoslovju (izpostavljeni so nekateri problemi v povezavi z osnovnimi pojmi znotraj frazeologije v obeh jezikih), lastnosti frazemov (večbesednost, stalnost, idiomatičnost, ekspresivnost) ter način vključevanja, obravnave in prevajanja frazemov v slovarjih. Frazeologija v razdelku Idiomi v ASSO je primerjana s stanjem v slovarjih *Oxford Idioms Dictionary for Learners of English*, *Angleško-slovenski slovar Bridge*, *Slovar slovenskega knjižnega jezika* in *Slovar slovenskih frazemov*. Del izpisanega gradiva je primerjan tudi z gradivom v slovenskem jezikovnem korpusu Fida plus. Angleške frazeološke iztočnice (idiomi) so navedene na pogled pregledno, vendar natančnejši pregled razkriva precej nedoslednosti in neenotnosti. Prevedki angleških frazeoloških iztočnic (493 iztočnic pod črko *h*) so razvrščeni v šest skupin: I. frazemski prevedki, II. (delno) idiomatski nefrazemski prevedki, III. opisni, neidiomatski prevedki, IV. v izolaciji frazemski prevedki, V. opisni in delno idiomatski prevedki, ki so v sobesedilih lahko nadomeščeni s frazemi, VI. neuvrščeni/neobravnavani prevedki. Prevedkov, ki vključujejo frazem, je v izbranem gradivu 42 %. V 80 % je oblika prevedkov slovarska. Pomensko se večina prevedkov delno ujema z iztočnico, oblikovno se angleške iztočnice in frazemi v prevodu večinoma (v 62 %) ne ujemajo.

Ključne besede: frazeologija, frazem, frazeologija v slovarjih, prevajanje frazemov.

Abstract

The thesis discusses phraseology in *Veliki angleško-slovenski slovar Oxford* (ASSO). The first part briefly presents phraseological terminology in English and Slovene linguistics (it points out some of the problems concerning basic phraseological terms in both languages), characteristic features of idioms (compositeness, institutionalization, semantic opacity, expressiveness), and the manner of inclusion, treatment and translation of idioms in dictionaries. The phraseology of the section Idiomi (idioms) in ASSO is compared to phraseology in the following dictionaries: *Oxford Idioms Dictionary for Learners of English*, *Angleško-slovenski slovar Bridge*, *Slovar slovenskega knjižnega jezika* and *Slovar slovenskih frazemov*. Part of the selected database is compared also to the data in the Slovene language corpus Fida plus. English phraseological headwords (idioms) seem to be clearly stated, but a closer examination exposes quite a few inconsistencies. Translation equivalents (of the 493 idioms at the letter *h*) are divided into six groups: I. translations are idioms, II. translations are (partly) idiomatic, but are not idioms, III. translations are descriptive, nonidiomatic, IV. translations are idioms in isolation, V. translations are descriptive or partly idiomatic, but can be replaced with idioms in some contexts, VI. translations are not further discussed. 42 % of the translations in the selected database include an idiom. 80 % of the translations are stated in their dictionary/lexicographic form. Most translation equivalents are partial semantic matches to the headwords; the forms of English idioms in most cases (62 %) do not match the forms of the Slovene idioms in translations.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford.* Diplomsko delo.

Key words: phraseology, idiom, phraseology in dictionaries, translation of idioms.

2 Uvod

Frazeologija je bila do osemdesetih let prejšnjega stoletja tako na slovenskem kot na angleškem govornem področju dokaj slabo raziskana, v zadnjih desetletjih pa vedno več jezikoslovcev raziskuje tudi to področje v jeziku (prim. Petermann 1988 in Cowie 1998). Več pozornosti se posveča tudi vključevanju frazeologije v slovarje, tako v splošne kot v specializirane, v eno- in večjezične slovarje.

Čas, v katerem živimo, od nas zahteva vedno več znanja tujih jezikov, še posebej pri angleščini pogosto ne zadošča več le poznavanje osnovnih izrazov, saj se z jezikom srečujemo takorekoč vsak dan. Nastajajo novi slovarji, na angleškem govornem področju redno izhajajo posodobljene izdaje enojezičnih slovarjev za tujce, od splošnih do specializiranih. Tudi slovenski leksikografi izdajajo nove slovarje, vendar je teh veliko manj, kar gre najverjetneje pripisati manjšemu krogu avtorjev in uporabnikov ter drugačni ekonomski situaciji.

Zadnji obsežnejši angleško-slovenski slovar za dekodiranje, ki je nastal pri nas, je *Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*, ki je izšel v dveh knjigah v letih 2005—2006 in je rezultat desetletnega sodelovanja med založbama Oxford University Press in DZS. Slovar je namenjen »najširšemu krogu slovenskih uporabnikov angleščine« (Krek 2005—06: VIII), od tehničnih in književnih prevajalcev do učiteljev, dijakov in poslovnežev. Obsega preko 120.000 iztočnic in je na slovenskem jezikovnem področju trenutno največji slovar tega tipa (Hočevar 2005: 115), poleg tega v sodobno slovensko slovaropisje prinaša nekaj novosti. Gre za prvi tovrstni slovar pri nas, ki je nastal s pomočjo jezikovnih korpusov (prav tam), pregledno (v posebnem razdelku znotraj posameznega geselskega članka) pa vključuje tudi angleško frazeologijo.

V svojem diplomskem delu sem se osredotočila na obravnavo frazeologije v omenjenem *Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford*. Zanimalo me je, kako so frazemi obravnavani v izbranem slovarju, ali so navedeni pri vseh

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

ustreznih iztočnicah enako, kolikšen je delež prevedkov, ki so idiomatski¹ ali frazemski², v kolikšni meri se prevedki semantično in oblikovno ujemajo z angleškimi frazemi ter katera je prevladujoča jezikovna oblika prevedkov pri frazeologiji (slovarska, polyslovarska oz. besedilna). Iz slovarja sem izpisala frazeologijo ene črke (črke *h*) in izpisano gradivo primerjala z nekaterimi drugimi slovarskimi viri – angleški del frazeologije sem primerjala s stanjem v slovarju *Oxford Idioms Dictionary for Learners of English* in v *Angleško-slovenskem slovarju Bridge*, slovenski del pa v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* in v *Slovarju slovenskih frazemov*. Del izpisane frazeologije sem primerjala tudi s stanjem v jezikovnem korpusu Fida plus, ki je nadaljevanje referenčnega korpusa slovenskega jezika Fida, dela slovarske baze za *Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*.

1

Tu mislim na prevedke, ki so idiomatski (pomensko vsaj deloma neprosojni), vendar niso frazemi.

2 Prevedkov, ki so idiomatske stalne večbesedne enote.

3 Terminologija

Na področju frazeologije obstajajo v jezikoslovju različne teorije o samem predmetu preučevanja, posledica tega pa so tudi problemi na področju terminologije.

Gläserjeva (1988: 265—266) navaja, da se pojem frazeologija v ruskem in vzhodnoevropskem jezikoslovju nanaša na jezikoslovni opis stalnih izrazov (*set expressions*), katerih pomen ni izpeljiv iz pomena njihovih sestavin. V tem pomenu bi pojem lahko bil približni ustreznik izrazu anglo-ameriške jezikoslovne teorije idiomatologija³ (*idiomatology*), ki ga uporablja Hartman (1981, cit. po Gläser 1988: 265). Gläserjeva hkrati opozarja na dvoumnost besede frazeologija, saj izraz ne označuje zgolj omenjene jezikoslovne vede, ampak se (v ruski in vzhodnoevropski jezikoslovni tradiciji) uporablja tudi za količino vseh fraz (*phrases*) oz. stalnih zvez (*set phrases*), in ne samo idiomov⁴ (*idioms*). Termin frazeologija tudi v slovenskem jezikoslovju pomeni tako vedo kot predmet njenega preučevanja, dva pomena navajajo med drugimi Toporišič (1973/74: 273), Petermann (1988: 301) in Kržišnikova (1994: 91), ki pri tem navaja, da je frazeologija (kot predmet obravnave) »zbir posebnih (tj. frazeoloških) jezikovnih enot«. Predmet preučevanja frazeologije kot vede je torej precej kompleksne narave, zato je ena izmed osnovnih nalog frazeologov opredelitev frazeološke enote in klasifikacija posameznih skupin takih enot (prim. Petermann 1988: 301, Jakop 2006: 18).

³ To poimenovanje je sicer bolj ali manj izjema, večinoma se za poimenovanje frazeologije (kot jezikoslovne vede) tudi v anglo-ameriškem prostoru uporablja izraz *phraseology* (glej Kržišnik 2010: 84).

⁴ Izraz idiom uporablja Gläserjeva. (Gläserjeva (1988: 266) idiom definira kot leksikalizirano, ponovljivo besedno skupino, ki je semantično in sintaktično stabilna, njen pomen pa ni izpeljiv iz pomenov sestavin.) V poglavju o terminologiji pri poimenovanju sledim terminom, kot jih uporabljajo jezikoslovci, ki jih citiram oz. povzemam.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

Poleg »posebnosti« samega predmeta preučevanja je terminologija v določeni meri neenotna tudi zato, pravi Jakopova (Jakop 2006: 20), ker jezikoslovci k frazeologiji pristopajo na različne načine, saj imajo različna problemska izhodišča in cilje obravnave.

3.1 Terminologija v slovenskem jezikoslovju

V slovenskem jezikoslovju je frazeologija kot samostojna veja znotraj jezikoslovja prisotna šele nekaj desetletij – Toporišič (1973/74: 273) piše, da je stalnih besednih zvez v slovenščini sicer veliko, njihovega preučevanja pa skoraj nič. Kljub temu, ali pa ravno zaradi tega, se je tudi pri nas pojavljala različna terminologija. Kržišnikova (1994: 91) navaja, da se v slovenski frazeologiji za imenovanje osnovne frazeološke enote uporabljajo izrazi »frazeologizem, frazeologem, frazem, idiom⁵, stalna besedna zveza«, v starejših objavah pa zasledimo tudi izraz fraza (izraz fraza uporablja Pavlica (1960) v frazeološkem slovarju petih jezikov (Toporišič 1973/74: 273)), ki pa je po mnenju Kržišnikove povsem neprimeren (podobno piše tudi Toporišič), saj vzbuja negativne asociacije⁶. Kržišnikova v večini svojih razprav (z izjemo nekaj starejših člankov⁷) uporablja izraz frazem, »ker ustreza poimenovalni vrsti fonem – morfem itd.« (Kržišnik 1994: 91). Z istim argumentom je Toporišič (1973/74: 273) že pred tem utemeljil izbiro termina frazeologem, vendar pa Kržišnikova (1994a: 31—32) njegov argument zavrača. V slovenskem prostoru se kot podomačeni izraz (za šolsko in splošno rabo) pogosto uporablja stalna

⁵ Slovenski jezikoslovci tega izraza ne uporabljajo v svojih razpravah, pojavlja se le kot prevodni ustreznik.

⁶ Prim. pomensko razlago besede *fraza* v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*: kot sopomenka pri prvem pomenu besede je navedena beseda *puhlica*, kar pa frazem nikakor ni.

⁷ V članku *Frazeološko gradivo* v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* (1987/88) avtorica uporablja še izraz frazeologem.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

besedna zveza, za katerega Kržišnikova opozarja, da je »nezadosten in zavajajoč« (Kržišnik 1994: 91). Izraz stalna besedna zveza je namreč nadpomenka, ki zajema vse frazeološke enote (frazeme, pregovore, kolokacije itd.).

Različne izraze najdemo tudi v *Enciklopediji slovenskega jezika* (v nadaljevanju ESJ) (Toporišič 1992), med njimi so fraza, frazem, frazeologem, frazeologizem, frazeološka sestava in frazeološka zveza. Pri večini izmed teh najdemo kazalke na termin stalna besedna zveza, njihove razlage se med seboj ne razlikujejo bistveno. Terminov iz skupine *idiom-* v ESJ ne najdemo. A. in M. Vrbinc (2011: 66) opominjata, da je toliko različnih poimenovanj za zelo podobne (če ne celo enake) jezikovne strukture lahko zavajajoče in bi bilo treba namesto tega uvesti enotno terminologijo. Po drugi strani pa je M. Vrbinc opozorila tudi na to, da v angleščini obstajajo različne skupine frazeoloških enot, za katere v slovenščini nimamo ustreznih strokovnih izrazov, kar je po njenem mnenju posledica tega, da imajo slovenski frazeologi drugačen pristop in določenih enot sploh ne obravnavajo znotraj frazeologije (Vrbinc 1998: 28, cit. po Jakop 2006).

Ne glede na številne različne izraze v ESJ in v starejših frazeoloških člankih se zdi, da se je nekako po letu 2000 v slovenskem jezikoslovju za poimenovanje osnovne frazeološke enote vendarle ustalil en termin, in sicer frazem. Izraz frazem v svojih razpravah uporabljajo npr.: Gantar 2002, Kržišnik 2003 in Jakop 2006.

3.2 Terminologija v anglo-ameriškem jezikoslovju

Tudi v anglo-ameriški jezikoslovni tradiciji poimenovanje frazeoloških enot ni enotno. Moonova (1998: 2—5) navaja, da je terminologija na tem področju problematična, saj ni dogovora o nekem osnovnem besedišču. »Različni izrazi se včasih uporabljajo za opisovanje identičnih ali zelo podobnih vrst enot; hkrati pa se lahko en sam termin uporablja za označevanje zelo različnih pojavov«

(Moon 1998: 2). Moonova pri tem opozarja na problematičnost termina *idiom*⁸, ki se lahko nanaša na idiomatičnost na splošno (ne le v jezikoslovnem smislu) (Moon 1998: 3), lahko pa označuje »določeno leksikalno kolokacijo ali frazni leksem (*phrasal lexeme*), ki je značilen za določen jezik« (prav tam). Opozarja tudi na to, da se izraz *idiom* rabi tako za posebne vrste jezikovnih enot, ki so stalne in pomensko neprosojne (nekateri jezikoslovci, Moonova omenja npr.: Fernando & Flavell 1981, Cowie 1988 take enote poimenujejo pravi idiomi (*pure idioms*)), kot tudi za širše pojmovanje večbesednih enot (*multiword items*), ne glede na njihovo pomensko (ne)prosojnost. V drugem pomenu je izraz pogosto uporabljen v slovarjih anglo-ameriške jezikovne tradicije, ki večbesedne zveze (*multiword items*) pogosto imenujejo kar s krovnim pojmom *idiom* in jih nato ne klasificirajo podrobneje. Poleg tega se izraz *idiom* v nekaterih primerih uporablja tudi v teoriji govornih dejanj za označevanje konvencionaliziranih jezikovnih formul z ilokucijsko funkcijo.

Tudi A. in M. Vrbinc (2011: 65—66) v svojem članku naštevata različna poimenovanja, o katerih pišejo jezikoslovci (Moon 1998: 2—5, Cowie 1998: 4—8). Kot splošni izraz, ki se nanaša na več vrst frazskih leksemov (*phrasal lexemes*) omenjata izraz stalna besedna zveza (*fixed expression*), ki je v splošni rabi tudi v slovenskem prostoru (glej zgoraj). Poleg tega so v angleščini v rabi še izrazi kot so frazeološka enota (*phraseological unit*), večbesedne leksikalne enote (*multiword lexical items*), ki so lahko ustaljene kolokacije (*frozen collocations*), slovnično nepravilno tvorjene kolokacije (*grammatically ill-formed collocations*), pregovori (*proverbs*), rutinske formule (*routine formulae*), reki (*sayings*), primere (*similes*) in že omenjeni idiomi (*idioms*).

⁸ Moonova sama uporablja izraz FEI (*fixed expressions, including idioms* – stalne besedne zveze, vključno z idiomi) kot krovni pojem za poimenovanje frazeoloških enot, znotraj tega pojma pa frazeologijo deli na anomalne/nepravilne kolokacije (*anomalous collocations*), formule (*formulae*) in metafore (*metaphors*).

Če povzamem, večbesedni stalni izrazi z (vsaj delno) nemotiviranim pomenom se v anglo-ameriškem jezikoslovju večinoma poimenujejo s terminom *idiom*, v slovenskem jezikoslovju pa so take enote poimenovane kot *frazemi*. V nadaljevanju bom sama zato uporabljala v slovenščini uveljavljen izraz *frazem*.

4 Lastnosti frazeoloških enot

Frazemi so po svoji skladenjski zgradbi lahko besednozvezni ali stavčni (Toporišič 1973/74, Kržišnik 1994, 1994a, Jakop 2006). Toporišič navaja, da slovensko jezikoslovno »izročilo prišteva torej k frazeologiji tudi pregovore, reke, prilike ipd.« (1973/74: 274), s čimer se strinja, a opozarja, da so ti frazemi v primerjavi z besednozveznimi »nekaj posebnega«. Druga delitev, ki pogosto⁹ sovpada z delitvijo na besednozvezne in stavčne frazeme, je delitev na stavčnočlenske in nestavčnočlenske frazeme. Na podlagi te delitve se frazeološko gradivo lahko deli na jedrni del (samostalniški, glagolski, pridevniški in prislovni frazemi) in nejedrni del oz. obrobje frazeologije.

Jakopova (2006: 27) navaja, da frazeologi večinoma ostajajo pri klasičnem navajanju značilnosti frazemov, ki so večbesednost, stalnost in idiomatičnost, vendar pa je zaradi »splošnega širjenja frazeologije mogoče opaziti težnjo po relativizaciji posameznih lastnosti«. Jezikoslovci namreč vsebino teh lastnosti prilagodijo glede na predmet svoje obravnave.

Pri lastnostih, ki opredeljujejo neko jezikovno enoto kot frazeološko, si jezikoslovci tako niso povsem enotni. Nekatere lastnosti so deloma pogojene že s samim poimenovanjem osnovne frazeološke enote – Kržišnikova (1994a: 18) opozarja, da ne smemo zanemariti razlike med idiomatskostjo in

⁹ Vendar ne v vseh primerih, izjema so nekateri pragmatični frazemi, npr. *dober tek*, ki nimajo stavčnočlenske vloge, a so besednozvezni. Zaradi teh primerov Jakopova ne zagovarja delitve frazeologije na jedrni in obrobni del (Jakop 2006: 19).

frazeološkostjo. Idiomaticnost se nanaša na pomensko neprosojnost jezikovne enote, frazeološkost pa na njeno zunanjo zgradbo. Tako so idiomatske tiste frazeološke enote, pri katerih pomena ne moremo izpeljati iz pomenov njihovih sestavin, frazeološki pa so idiomi, ki so večbesedni. Teorija »idiom-« je tradicionalno bolj prisotna na anglo-ameriškem jezikovnem področju, medtem ko je v slovanskih jezikoslovnih krogih tradicionalno bolj upoštevana teorija »fraz-«.

Poleg zgoraj naštetih osnovnih lastnosti frazeoloških enot – večbesednost, stalnost in idiomatičnost, frazeologi izpostavljajo tudi pogostost rabe, leksikaliziranost in reproduciranost (npr. Gläser 1998). Reproduciranost¹⁰ (običajno se navaja v smislu širšega pojmovanja frazeologije) pomeni, da so frazemi kot celote shranjeni v uporabnikovem leksikonu in jih kot take tudi priključijo iz spomina, ko jih želi uporabiti v komunikaciji. Vendar pa se frazemi pri tem nekoliko razlikujejo od besed, predvsem zaradi možnosti različnih variant in modifikacij (Jakop 2006: 31—33). Jakopova piše tudi, da je v določeni meri vsaka komunikacija odvisna od človeške zmožnosti reprodukcije in da imajo govorci poleg besed in frazemov shranjene tudi jezikovne oblike, ki jih pogosto uporabljajo, kar pa še ne pomeni, da so vse frazeološke. Navaja še, da reproduciranost ne more biti objektivno merilo za opredelitev frazemov, saj ne moremo z gotovostjo trditi, da posamezne besedne zveze dejansko so v mentalnem slovarju vseh govorcev določenega jezikovnega območja.

Še ena zelo pomembna lastnost frazeoloških enot je njihova ekspresivnost oz. konotativna vrednost. Ekspresivnost je lastnost, ki frazeologijo deli na jedrni in obrobni del (glej v nadaljevanju).

¹⁰ Reproduciranost pomeni stalnost oblike, torej je ta lastnost pravzaprav pokrita z lastnostjo stalnosti, podobno tudi leksikaliziranost, ki pomeni stalnost pomena enote kot celote (glej v nadaljevanju).

4.1 Večbesednost

Večbesednost kot eno temeljnih lastnosti frazeoloških enot navajajo jezikoslovci evropske kot tudi anglo-ameriške tradicije. Jakopova (2006: 36—37) piše, da je torej večbesednost sprejeta kot splošna definicijska lastnost frazemov, vendar pa se pogosto pojavljajo problemi pri določanju meje med besedo in besedno zvezo.

Večina jezikoslovcev navaja, da so frazemi tiste jezikovne enote, ki so sestavljene iz vsaj dveh besed (npr. Kržišnik 1994: 92, Gläser 1998: 125). Nekateri jezikoslovci pri tem upoštevajo pravopisna pravila o pisanju skupaj oz. narazen¹¹ in med frazeme prištevajo le zveze, ki se pišejo narazen (eden teh je Lüger 1999, kot navaja Jakopova 2006: 37), drugi pa v določenih primerih dopuščajo tudi pisanje skupaj – tak primer so v slovenščini npr. sklopi z zakrito večbesednostjo, ki se deloma pišejo skupaj, deloma narazen. Jakopova kot spodnjo mejo frazeologije navaja sklope, »ki po sklapljanju ohranijo lastnosti in podobo podstavne besedne zveze, spremeni se le njihova izrazna podoba« (2006: 37), med t. i. minimalne frazeme sklope (vsaj tiste, ki ne gredo skozi proces konverzije: *očenaš, svoj čas*) uvršča tudi Kržišnikova (2010: 90—92), poleg teh pa v to skupino uvršča še zveze besede s predlogom¹² (*hoditi za (kom: dekletom), čez noč*) in frazeme s strukturo glagol + osebni zaimek v klitični obliki (*mahniti jo*), ki so značilni za slovenski jezik.

¹¹ Kržišnikova (2010: 85—87) opozarja na različnost jezikovnega gradiva v slovanskih jezikih v primerjavi z angleščino in nekaterimi drugimi germanskimi jeziki. Če primerjamo slovenščino in angleščino, ugotovimo, da ima angleščina zelo veliko enobesednih izrazov, ki so v slovenščini besedne zveze (npr. *life-span – življenjska doba*), poleg tega zapisovanje takih jezikovnih enot v angleščini ni enoumno rešeno.

¹² Pri teh frazemih Kržišnikova namesto izraza večbesednost uporablja izraz nadbesednost (Kržišnik 1994: 92). Leksikalizirane predložne zveze (samostalniške in pridevniške) med frazeme prišteva tudi Toporišič (1973/74: 274—275), ki njihovo frazeološkost in hkrati večbesednost dokazuje s krajšanjem večbesednih zvez (*na lepem < na vsem lepem*). Z enako argumentacijo Kržišnikova (1994a: 58—60) k minimalnim frazemom prišteva tudi glagolske predložne zveze.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

V anglistiki nekateri jezikoslovci znotraj idiomatike obravnavajo tudi nekatere enobesedne izraze, večinoma so to pomensko neprosojne zloženke (Kržišnik 1994a: 26—27, 2010: 85—87). Vendar pa (vsaj deloma zaradi vpliva vzhodnoevropske, predvsem ruske frazeologije¹³) tudi na anglo-ameriškem področju prevladuje mnenje, da morajo biti frazeološke enote sestavljene iz najmanj dveh leksikalnih enot (npr. Fernando 1996: 1, Moon 1998: 8).

4.2 Stalnost

Temeljna lastnost frazeološke enote je tudi stalnost, tj. nespremenljivost oz. omejena spremenljivost frazemskih sestavin. Frazem določata dve vrsti stalnosti – stalnost oblike in stalnost pomena, neredko pa tudi omejenost zunanjih (vezljivostnih) dopolnil frazema (Kržišnik 1994: 92).

Popolna stalnost je lastnost zelo redkih frazemov¹⁴, večina frazemov se do določene mere lahko spreminja, saj večinoma potrebujejo vsaj določene oblikoslovne prilagoditve v rabi, spremembe pa so lahko tudi skladijske ali sestavinske (Kržišnik 1996: 133). Gläserjeva (1988: 268) za ugotavljanje omejitev pri skladijskih pretvorbah frazemov v primerjavi s prostimi besednimi zvezami predstavlja različne sintagmatske in paradigmatične »teste«. Nekateri frazeologi večjo ali manjšo dopustnost pretvorb navajajo kot posebno lastnost frazeoloških enot, vendar Kržišnikova (1996: 133) opozarja, da gre pri tem le za del zahtevane stalnosti.

¹³ Tako npr. Makkai (1972, cit. po Fernando 1996: 4) po ruskem zgledu frazeme opredeljuje kot enote, ki so realizirane z vsaj dvema besedama.

¹⁴ Jakopova (2006: 40) pravi, da se med frazemi, ki ne kažejo nobene spremenljivosti, večinoma navajajo frazemi z arhaičnimi jezikovnimi prvinami, ki se zunaj frazema ne uporabljajo več.

Stalna oz. omejena spremenljivost frazema obsega (omejene) možnosti spremembe oblike frazema, ki omogočajo rabo v besedilu in frazemske variante. Oblikoslovne spremembe za vključevanje frazemov v sobesedilo so lahko spregatvene, časovne, naklonske in sklonske (odvisno od frazeološke vrste¹⁵). Frazemske variante oz. različice frazema pa so lahko oblikoslovne, skladijske (pretvorbne spremembe in spremembe s fakultativnimi sestavinami frazema) in sestavinske (Kržišnik 1994: 92—93).

O stalnosti oz. omejeni spremenljivosti frazemov piše tudi Verstratnova (1992: 30), ki poleg nekaterih že omenjenih omejitev opozarja na to, da pri frazemih ne moremo prosto odvzeti ali nadomestiti enega ali več elementov frazema, prav tako ne moremo prosto spreminjati vrstnega reda frazemskih sestavin.

Neupoštevanje frazemske stalnosti pomeni kršitev knjižnojezikovne norme, poleg tega pa lahko povzroči razpad pomena frazema¹⁶, saj lahko naslovnik narobe tvorjeni frazem razume kot prosto besedno zvezo (z dobesednim pomenom), kar privede do nesporazuma (Kržišnik 1994: 93).

4.3 Idiomaticnost

Idiomaticnost je lastnost, ki se v frazeologiji največkrat omenja v povezavi s pomenom frazemov (Jakop 2006: 41). Izraz idiomaticnost se večinoma rabi kot strokovni izraz v tuji frazeologiji, medtem ko se v slovenskem jezikoslovju ni uveljavil in se večinoma uporablja le kot prevodna ustreznica (prav tam). Burger (1998: 31, cit. po Jakop 2006: 41) je opozoril, da izraz idiomaticnost jezikoslovci

¹⁵ O frazeoloških vrstah piše Toporišič (1973/74: 276—277), in sicer frazeme deli na frazeološki samostalnik, pridevnik, prislov, glagol, členek, veznik, predlog in medmet. Posamezne frazeološke vrste imajo (vsaka frazeološka enota v okviru svoje ustaljene spremenljivosti) enake oblikoslovne značilnosti kot besedne vrste, s katerimi jih lahko primerjamo.

¹⁶ Prim. tudi Verstraten 1992: 30 in Jakop 2006: 40.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

različno interpretirajo: znotraj ožjega razumevanja idiomatičnosti se upošteva le pomenski vidik, širše razumevanje pa vključuje tako strukturne kot pomenske anomalne lastnosti teh jezikovnih enot.

V ESJ izraza idiomatičnost ne najdemo, prav tako tam ni izraza frazeološki pomen, s katerim (po zgledu Burgerja) Jakobova (2006: 41) označuje pomensko lastnost frazemov: frazeološki pomen Jakobova opredeli z razumevanjem frazema kot semantične enote, katere pomen ni motiviran iz seštevka pomenov njenih sestavin. Ta pomenska lastnost se v slovenski frazeologiji sicer običajno označuje z drugimi izrazi – kot pomenska neprozornost (Vrbinc 1997: 131, cit. po Jakob 2006: 41), neizpeljivost pomena celote iz pomenov sestavin (Kržišnik 1994: 92), poseben, enkratni pomen in preneseni pomen (Toporišič 1973/74: 275).

Glede preučevanja pomena frazemov je Kržišnikova (1994a: 138) izpostavila dva vidika. Preučujemo lahko razmerje med pomenom frazema kot celote in pomeni njegovih sestavin, lahko pa se osredotočimo na pomen frazema kot celovite enote in preučujemo predvsem razmerje med denotativnim in konotativnim pomenom.

Gläserjeva (1988: 266) piše, da je idiomatičnost besedne skupine (*word group*) rezultat diahronnega procesa idiomatizacije, ki ga je možno rekonstruirati le s pomočjo obširne zbirke vzorčnih primerov, s pomočjo katerih lahko določimo različne stopnje idiomatičnosti. Tako Gläserjeva kot Kržišnikova izpostavljata pomembnost povezave med frazeološkim pomenom in frazemu homonimno prosto besedno zvezo. Kržišnikova pravi, da poleg prvotne povezave med obema enotama lahko obstaja tudi »sočasna asociacijska, ki je povezana z obvladovanjem nekega jezika« (Kržišnik 1994: 94). Govorci jezika si frazeme lažje zapomnijo, če najdejo »pomensko podporo« v svojem aktivnem slovarju, v

nasprotnem primeru pa lahko pride pri rabi do »napak«¹⁷. O različnih stopnjah predvidljivosti na podoben način pišeta Gläserjeva (1988: 266—267) kot tudi Kržišnikova (1994: 94), ki frazeme razdeli na frazeme z nepredvidljivim pomenom (frazemi, ki vsebujejo vsaj eno sestavino, ki se zunaj frazema ne uporablja več – po Gläserjevi frazeme, ki imajo korenine v zgodovini jezika, lahko interpretiramo kot pomensko arhaične, neprosojne) in takšne, ki imajo »preneseni« pomen (frazeološki pomen izvira iz primere, metafore, metonimije oz. iz simbolne vrednosti določene sestavine – metaforo in metonimijo navaja tudi Gläserjeva).

Na podobne načine frazeme v bolj specifično definirane skupine glede na stopnjo pomenske neprosojnosti delijo tudi drugi jezikoslovci, pri nas eno razvrstitev te vrste (po ruskem vzoru Šanskega) navaja Toporišič (1973/74: 275—276), ki frazeme deli na sestave (njihov pomen se ne razlikuje od vsote pomenov njihovih sestavin, zato jih ne uvrščamo v frazeologijo v ožjem smislu), skupe (frazemi, kjer imajo »posamezne besede čisto poseben, enkraten pomen«), sklope (frazemi s homonimnimi prostimi besednimi zvezami – metaforični frazemi) in zrasleke (pomensko povsem nepredvidljivi frazemi). Na anglo-ameriškem področju glede na pomensko (ne)predvidljivost Fernandova (1996: 35—36) deli frazeološke enote na prave frazeme (*pure idioms* – konvencionalizirani, nedobesedni večbesedni izrazi), polfrazeme (*semi-idioms* – imajo vsaj eno sestavino, ki nastopa v slovarskem pomenu, in vsaj eno, ki ima nedobesedni podpomen (*subsense*), običajno značilen samo za določen frazem), dobessedne frazeme (*literal idioms* – zadoščajo kriteriju invariantnosti oz. omejene variantnosti, a so manj semantično zapleteni) ter omejene in neomejene kolokacije (*restricted, unrestricted collocations* – nekatere kolokacije

¹⁷ Narekovaje uporablja Kržišnikova (1994: 94—95), saj lahko pogosto ponavljanje iste napake (znotraj širšega kroga govorcev jezika) privede do nove različice frazema, ki pa ni več »napaka«, pride le do nove oz. drugotne motivacije. Avtorica kot primer navaja frazem *ločiti zrnje od plev/plevela*.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

kažejo pogosto sopojavitev določenih besed, podobno kot je značilno pri frazemih, a gre le za večbesedne izraze (*multiword expressions*), ki dovoljujejo bolj ali manj omejene leksikalne izbire).

Podobna razvrščanja frazemov bi lahko še naštevali, saj jih (z nekaj razlikami) navajajo tudi drugi jezikoslovci. Vsem pa je skupno, da razmejitev posameznih skupin niso povsem jasne in da bi nekatere frazeme lahko uvrstili v dve sosednji skupini. Poleg tega Kržišnikova tudi opozarja, da je uvrstitev posameznega frazema v določeno skupino zaradi spreminjanja jezika lahko odvisna tudi od zgodovinskega obdobja – nek frazem lahko ena generacija govorcev uvršča še v eno skupino, naslednja generacija pa že v drugo, pomensko bolj neprosojno skupino.

4.4 Ekspresivnost

Glede na ekspresivnost oz. neekspresivnost frazeme lahko razdelimo na jedrni in obrobni del (Kržišnik 1994: 92).

Frazemi jedrnega dela frazeologije so ekspresivni jezikovni znaki, ki niso namenjeni le za poimenovanje določene predmetnosti in pojavnosti, ampak služijo tudi oz. predvsem »izražanju razmerij do predmetnosti in pojavnosti« (Kržišnik 1998: 184). Frazemi, ki izražajo to lastnost, spadajo med »zaznamovana jezikovna sredstva s poudarjenim konotativnim delom pomena« (Kržišnik 2003: 231), za te enote v jeziku vedno obstaja nezaznamovana dvojnica (Kržišnik 2003: 227).

Moonova (1992: 19—21) v svojem članku frazeme opredeljuje glede na njihovo jezikovno vlogo oz. funkcijo in tudi ona kot ključno vlogo frazemov izpostavlja posredno izražanje odnosa in ocene govorca/pisca. T. i. evalvativna funkcija ni le značilnost evalvativnih frazemov (*evaluative expressions*), pri katerih je

izražanje vrednostne sodbe primarna vloga, ampak je prisotna tudi v velikem številu drugih frazemov.

Razlika med ekspresivnostjo frazemov in enobesednih ekspresivnih izrazov je v tem, da lahko pri frazemu ekspresivnost izhaja tudi iz ekspresivnega pomena njegovih sestavin in ne le iz pomena frazema kot celote. Tako ima lahko več frazemov, ki imajo enak denotativni pomen, različno konotacijo. Za izražanje ekspresivnosti v besedilu se uporabljajo tudi druga jezikovna sredstva, npr. metafore in metonimije, vendar ta sredstva nimajo enake vloge kot ekspresivnost frazemov. Slednji namreč subjektivnega razmerja do predmetnosti in pojavnosti ne izražajo le individualno, ampak so del kolektivnega doživljanja te predmetnosti in pojavnosti. To je tudi razlog, da se o frazeoloških enotah govori kot »o jezikovnih sredstvih, ki kažejo ›duha jezika in naroda« (Kržišnik 1998: 184, prim. tudi Moon 1992: 24, 1994: 132). Frazemi so v večini »t. i. konvencionalne oz. bivše metafore in metonimije, ki se uporabljajo v ›vsakdanjem jeziku« (Lakoff, Johnson 1981, cit. po Kržišnik 1998: 184), a se jih govorci ne zavedajo več kot takih. Kljub temu pa kot jezikovne enote ohranjajo svojo ekspresivnost.

4.5 Frazeologija v širšem in ožjem smislu

V frazeologijo v širšem smislu spadajo vse stalne večbesedne jezikovne enote, torej tudi tiste, pri katerih je pomen celote enak vsoti pomenov njihovih sestavin oz. pri katerih je pomen izpeljiv iz pomena sestavin take jezikovne enote. Take jezikovne enote so med drugim lahko termini, t. i. funkcionalne glagolske zveze, izrazi z omejeno povezovalnostjo sestavin, izrazi s konkretnim denotatom ter pomensko in skladenjsko celovita besedila, kot so pregovori in reki ter medmetne frazeološke enote (Gantar 2002: 34).

Pri pojmovanju frazeologije v ožjem smislu pa so frazemi le tiste jezikovne enote, ki poleg večbesednosti in stalnosti izkazujejo še lastnost nemotiviranosti

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

pomena enote iz pomenov njenih sestavin (Jakop 2006: 18), Gantarjeva na tem mestu izpostavlja še možnost skladišne včlenitve in ekspresivno vrednost frazemov (Gantar 2002: 33). »Ostro ločevanje med frazeologijo v ožjem in frazeologijo v širšem smislu na splošno ni zaželeno« (Burger 1998, cit. po Jakop 2006: 18).

»V tuji sodobni frazeologiji (od 80. let dalje) sicer prevladuje širše pojmovanje frazeologije zaradi pragmatičnega oz. komunikacijsko-funkcijskega vidika obravnavanja frazeologije, ki proučuje zlasti rabo frazemov (v besedilih) in njihovo sporazumevalno vlogo« (Jakop 2006: 15). Tudi Lüger (1999: 51, cit. po Jakop 2006: 16) piše, da so bila v preteklosti dela večinoma usmerjena jezikovnosistemske in so zato dajala prednost frazeologiji v ožjem smislu, medtem ko v novejšem času frazeološke obravnave izpostavljajo predvsem besedilne in pragmatične vidike, zato prevladuje poimenovanje frazeologije v širšem smislu.

5 Frazeologija v slovarjih

Frazeologija je sestavni del vsakega jezika (Gläser 1988: 264), zato se ji slovaropisci pri svojem delu ne morejo izogniti, ne glede na tip slovarja. Ker so frazemi (po širši ali ožji definiciji) leksikalne enote (torej enobesednim leksemom enakopravne enote besedišča), je frazeologijo nujno vključiti v splošni slovar in jo ustrezno leksikografsko obdelati (Petermann 1988: 303).

Za navajanje frazemov v slovarju je ključnega pomena, da slovaropisec poleg splošnih leksikografskih načel upošteva tudi specifične lastnosti konkretnega slovarja in pojmovanje frazeoloških enot v njem (npr.: obravnava frazeologije v frazeoloških slovarjih ne more biti enaka kot v splošnih slovarjih). Ker pa frazemi niti strukturno niti pomensko niso enoznačne jezikovne enote, njihovo vključevanje v slovarje pogosto ni enotno oz. je celo neustrezno, kar se kaže tudi na primerih v pregledanih slovarjih.

Pri vključevanju frazeologije v slovarje, tako eno- kot dvo- in večjezične, se pojavljajo različni problemi, in sicer kaj in kako vključiti v slovar, vprašati pa se je treba tudi o mestu razvrstitve frazeoloških enot v slovar – jih vključiti kot samostojna gesla ali znotraj geselskih člankov (Vrbinc 1998: 341). Moonova (1992: 16) izpostavlja, da v splošnih slovarjih preprosto ni dovolj prostora za stalne zveze (*fixed expressions*), pri tistih zvezah, ki so vključene, pa se slovaropisci običajno osredotočajo pretežno na njihovo pomensko razlago. Vsekakor morajo sestavljalci v uvodu podrobno razložiti, katero načelo so upoštevali pri vključevanju frazeoloških enot v slovar (Vrbinc 1998: 355).

5.1 Uvrščanje frazeoloških enot v slovar

Slovarji gradivo običajno razporejajo po abecednem in slovničnem¹⁸ principu, v specializiranih frazeoloških slovarjih pa so enote lahko razporejene tudi glede na tematiko oz. glede na pomenotvorno sestavino (sestavina, ki je središčna za frazeologizacijo zveze), a prvi pristop je tisti, ki »zagotavlja preprostost, preglednost in zanesljivost« (Kržišnik 2004: 201). Tudi pri abecednem pristopu pa velja (vsaj v angleščini) ustaljena praksa, ki narekuje, da se nekatere besede, okrajšave in ločila pri abecednem vrstnem redu ne upoštevajo (Vrbinc 2007/08: 23). Kot navajajo Cowie in sodelavci (1983: xxv—xxvii, cit. po Vrbinc 2007/08: 23—24), so to običajno določni in nedoločni členi (*a, an, the* in nedoločniški členek *to*), zaimki (*one, one's, his*) in okrajšave nekaterih zaimkov, ki predstavljajo vezljivostno mesto v frazemu (npr.: *sb – somebody, sth – something, sb's – somebody's*), besede v oklepaju oz. variantne sestavine (ločene s poševnico).

¹⁸ Razvrščanje gradiva glede na besedno vrsto je najpogostejši način obravnave v slovarjih (v pomenski razlagi besede tako velja absolutni vrstni red obravnave pomenov iztočnice, kot je določen v uvodu slovarja – npr. samostalnik, pridevnik, glagol itd. pri besedah oz. obravnava frazema pri prvem samostalniku, pridevniku, glagolu itd., ki ga frazem vključuje).

Glede na samo mesto uvrščanja frazeoloških enot v splošne slovarje je ustaljena slovarska praksa navajanje frazeologije znotraj geselskih člankov (Vrbinc 2001: 351). V zagovor takšni razvrstitvi stalnih besednih zvez Moonova (1992: 17) pravi, da se nematerni govorec na ta način lahko seznanj z metaforičnostjo določene zveze (da gre pri stalnih zvezah za metafore, prikažemo tako, da besedno zvezo uvrstimo v slovar znotraj geselskega članka ene od sestavin enote). Tudi Verstratnova (1992: 34—35) navaja, da je običajna slovarska praksa vključevanje stalnih besednih zvez znotraj geselskih člankov, zraven pa podaja nekaj argumentov, zakaj bi jih (vsaj nerazstavljive zveze oz. pomensko neprosojni del) bilo bolj primerno vključevati kot samostojna gesla (pri tem se deloma sklicuje tudi na jezikoslovce Di Sciullo in Williams 1987, Zgusta 1971): tako enobesedni leksemi kot frazemi¹⁹ imajo svoj leksikalni pomen (so pomensko neprosojni, idiomatični), ki se ga mora uporabnik naučiti na pamet, razlika je le v strukturi obojih – frazemi so besednozvezne strukture (*phrasal structures*), vendar pa se tako besede kot frazemi lahko vključujejo v stavčno strukturo. Kljub vsemu tudi odločitev za navajanje frazemov kot samostojna gesla postavlja določena vprašanja oz. probleme, na katere opozarja Verstratnova. Prvi problem je že samo določanje, katere besedne zveze dejansko so samostojne enote. Vendar pa, kot piše Zgusta (1971: 290, cit. po Verstraten 1992: 36), če se zdi, da gre resnično za ustaljeno leksikalno enoto, »ni nobenega razloga, zakaj le-ta ne bi smela biti obravnavana in predstavljena na enak način kot ostale leksikalne enote«. Težavi, ki ju Zgusta opaža pri vključevanju frazemov kot samostojna gesla, sta način vključevanja po abecednem vrstnem redu (kot samostojne enote bi morali biti vključeni pod prvo črko enote, vendar pa obstaja možnost, da bi jih uporabnik iskal pri drugi sestavini, zato bi bilo treba uvesti ustrezne kazalke oz.

¹⁹ Verstratnova v svojem članku uporablja termin stalna besedna zveza (*fixed phrase*), zaradi neenotnosti v pomenu izrazov, kot so idiom (*idiom*), izraz (*expression*), fraza (*phrase*) in podobni (Verstraten 1992: 29). Ker pa v našem jezikovnem prostoru izraz frazem bolje ustreza opisu danega pojma (pomenska neprosojnost), sama na tem mestu uporabljam ta izraz.

posebni tip lematiziranja); drugi problem pa se sicer nanaša zgolj na neidiomatične stalne besedne zveze (*compositional phrases*), katerih pomen bi lažje povezali s splošnim pomenom njihovih sestavin, če bi bile te zveze navedene znotraj gesel posameznih sestavin (idiomatične zveze bi torej vseeno lahko bila samostojna gesla). Na tem mestu Verstratnova opozori, da bi to sicer lahko bila dobra rešitev, saj bi na tak način lahko razločevali med idiomatičnimi in neidiomatičnimi enotami, vendar pa se problem potem pojavi drugje – uporabnik bi težko vedno pravilno predvidel, ali naj določeno enoto išče v geslovníku oz. znotraj gesla posameznih sestavin. Poleg tega so nekatere zveze lahko le delno (ne)idiomatične, kam torej uvrstiti te? Tudi teh se mora uporabnik naučiti na pamet, zato avtorica zagovarja uvrstitev vseh pomensko (delno) neprosojnih enot kot samostojnih gesel. »Najpomembnejša lastnost frazemov je, da gre za leksikalne celote (*lexical unities*), lastnost, ki si jo delijo z besedami« (Verstraten 1992: 38).

Tudi Cowie in sodelavci menijo, da so »izrazito idiomatične zveze na določen način podobne posameznim besedam« (Cowie in sod. 1983: xiv, cit. po Vrbinc 1998: 345) in se zato sprašujejo, ali ne bi bilo smiselno te podobnosti pokazati tudi tako, da bi jih slovnično opisovali enako kot samostojne besede (idiomatične samostalniške zveze so vključene kot samostojna gesla v nekaterih splošnih angleških slovarjih in imajo z besedotvornega vidika status zloženke²⁰). Vendar pa tudi oni opozarjajo na probleme pri določevanju meje med frazemi in nefrazemi, tako se pojavi tudi vprašanje, kako označevati »polfrazeme« (omejene kolokacije) – za primer: samostalniki, ki jih sestavljajo, ohranjajo svoj nespremenjeni pomen tudi zunaj teh zvez, prav tako se lahko nekateri pridevniki v drugih, neidiomatskih zvezah uporabljajo v stopnjevani obliki. Zato se jim zdi bolj smiselno od razlikovanja bolj oz. manj idiomatičnih zvez, da se takšne zveze v slovarju obravnavajo znotraj samostalniških iztočnic.

²⁰ Kot samostojna gesla se pojavljajo npr. v slovarjih Cobuild, kriterij za tovrstno obravnavo je frekvenca v korpusu.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

Pri navajanju frazemov v slovarju je ključnega pomena, da so le-ti pri vseh iztočnicah, kjer so vključeni, navajani vsakokrat v enaki obliki, z enako pomensko razlago (oz. prevedkom) in zgledi oz. ustrezno opremljeni s kazalkami, ki vodijo do te razlage (prim. Kržišnik 1987/88, Kržišnik 2003, A. in M. Vrbinč 2011). V nasprotnem primeru lahko različne oblike in razlage (oz. prevedki) frazemov uporabnika slovarja zavedejo v zmotno prepričanje, da gre za različne frazeme (prim. Kržišnik 1987/88).

Vrbinčeva (2007: 329) v svojem članku o problemih pri prepoznavanju določenega niza besed kot frazeološke enote in o iskanju teh enot v enojezičnih slovarjih za tujce pravi, da se študentje pogosto pritožujejo, da jim iskanje frazemov v slovarjih povzroča težave (tudi, ko so določeno enoto že prepoznali kot frazeološko). Ta problem bi verjetno deloma lahko rešila jasna navodila za uporabo slovarja in dosledno upoštevanje le-teh v slovarskem geslovníku, deloma pa je problem seveda rešljiv tudi s strani uporabnikov, ki bi z branjem uvoda slovarja verjetno lahko sami razrešili marsikatero nejasnost²¹.

5.2 Kategorije znotraj geselskega članka

»Uporabnik slovarja pričakuje, da bo v slovarju našel podatke o možnosti uporabe obrazil ter podatke o skladišnem vedenju enote« (Moon 1992, cit. po Vrbinč 1998: 344). Tvrstni podatki so namenjeni dekodiranju²², v večini slovarjev pa primanjkuje podatkov o rabi stalnih besednih zvez, zato morajo biti uporabniki toliko bolj pazljivi pri enkodiranju (Moon 1992: 17).

²¹ Večji problem so verjetno večjezični slovarji, ki v uvodu frazeološkim enotam običajno ne posvečajo prav veliko pozornosti. Za primer: v *Angleško-slovenskem slovarju Bridge* (str. vii in xii) so te enote opredeljene v dveh kratkih odstavkih, celo v vsakem nekoliko drugače.

²² To velja predvsem za nepravilne oblike, v veliki meri pa so namenjeni tudi enkodiranju.

Vrbinceva (1998: 346) navaja dejavnike, ki jih je potrebno upoštevati pri vključevanju frazemov v slovar:

- komu je slovar namenjen (rojenim govorcem ali tujcem (na kateri stopnji znanja?)),
- za kaj bo uporabnik slovar uporabljal (dekodiranje, enkodiranje),
- obseg slovarja in
- vrsta slovarja (splošni ali specializirani).

Od teh dejavnikov je odvisno, katere kategorije bo slovar vključeval (oz. bi bilo smiselno, da bi jih vključeval).

Verstratnova (1992: 31—34) v svojem članku navaja 14 kategorij, ki se običajno pojavljajo v slovarjih, tako v eno- kot v dvojezičnih, bolj ali manj specializiranih. Gre za predlog, kakšen bi lahko bil slovarski geselski članek, dejansko (ne)vključevanje posameznih kategorij pa je odvisno tudi od tipa in velikosti slovarja (Vrbinc 1998: 344). Kategorije, ki jih navaja Verstratnova, so naslednje:

- iztočnica,
- variante (na tem mestu opozarja, da je pri stalnih besednih zvezah pomembno, da slovar zavzame dovolj normativno stališče in ne navaja prenovitev²³, navesti pa mora tudi, kdaj variante niso mogoče),
- izgovarjava (pri stalnih besednih zvezah predvsem naglasno mesto, ki lahko včasih spremeni stalno besedno zvezo v prosto zvezo, če ni na pravem mestu),

²³ Vprašanje vključevanja prenovitev ni povsem enostavno. Ko določene prenovitve postanejo del splošne rabe, jih ne moremo obravnavati več le kot enkratne pojavitve, uporabljene za doseganje posebnega učinka v posameznem besedilu; na tej točki jih je morda že smiselno vključiti tudi v slovar, vsaj kot posebne zglede rabe osnovnega frazema.

- oznaka za besedno vrsto oz. besedne vrste iztočnice,
- oblikovne posebnosti (pri stalnih besednih zvezah določene oblike rabe pogosto niso mogoče, vendar pa slovarji za tujce teh podatkov običajno ne vključujejo),
- podatki o kakršnem koli neobičajnem skladišnem obnašanju iztočnice,
- razlaga različnih pomenov iztočnice (Verstratnova opozarja na dodatni pomen stalnih besednih zvez, zaradi katerega jih je manj primerno razlagati z eno samo besedo, saj ga (dodatnega pomena) ta nima in ne more biti povsem sopomenska stalni zvezi; pri pragmatičnih zvezah pa za definiranje predlaga opis sporočevalne situacije, v kateri se enota uporablja),
- zgledi, ki pojasnjujejo rabo (ta razdelek v splošnih enojezičnih slovarjih pri stalnih besednih zvezah pogosto manjka)²⁴,
- kazalke na druge iztočnice (te uporabniku omogočajo, da v dani situaciji izbira iz večjega besedišča in najde kar najbolj ustrezne besede oz. razlage, s tem pa tudi bogati svoj besedni zaklad),
- izpeljane oblike iztočnice, zlasti če izpeljane oblike niso povsem pravilne,
- dodatne pomenske informacije (npr.: opis notranje pomenske zgradbe s pomočjo etimologije ali izvora besedne zveze),

²⁴ Petermann (2004: 348) poudarja pomembnost vključevanja ponazarjalnega gradiva v enojezičnem frazeološkem slovarju. Pravi, da gradivo potrjuje obstoj frazema, predvsem pa uporabniku slovarja predstavi tudi »rabo in realizacijo frazema v kar najbolj tipičnih sobesedilih in govornih položajih«. Še posebej zaradi drugega vidika bi bile zglede rabe smiselno vključevati tudi v splošne slovarje, saj raba frazeoloških enot nikakor ni enostavna, poleg tega pa zglede rabe pogosto dopolnjujejo tudi definicijo frazema.

- slogovne informacije, običajno v obliki oznake s podatkom o jezikovni zvrstnosti ali slogu,
- informacije o sopomenkah, protipomenkah ali nadpomenkah (te informacije so predvsem koristne pri enkodiranju, da uporabnik lažje poišče besedo oz. besedno zvezo, ki ustreza njegovemu besedilu) in
- etimologija (smiselno jo je vključiti pri razstavljenih oz. pomensko prosojnih besednih zvezah, pri katerih taka razlaga lahko omogoča, da si zvezo hitreje in bolje zapomnimo).

Predlog leksikografske obdelave frazeologije v razlagalnem slovarju je v svojem članku navedel tudi Petermann (1988: 303). Nekateri izmed predlogov so enaki oz. podobni kot pri Verstratnovi: upoštevanje variant in fakultativnih sestavin frazema, navajanje ustreznih slovničnih podatkov, navajanje stilnih oz. področnih kvalifikatorjev, ustrezna pomenska razlaga (po potrebi s podatkom semantične okolice, v kateri je realiziran frazeološki pomen), navajanje zgledov rabe. Poleg tega Petermann izpostavlja še naslednje zahteve:

- slovar naj bi čim bolj popolno ali reprezentativno vključil frazeološko gradivo v skladu z obsegom in namenom slovarja;
- stalne besedne zveze v slovarju morajo biti dosledno ločene od prostih zvez, zgledov in drugih vrst ilustrativnega gradiva;
- navajanje frazemov v leksikalno nevtralni (slovarski) obliki, z upoštevanjem frazemskih mej.

5.3 Navajanje frazeologije v slovarjih (slovarska oblika)

Gantarjeva opozarja, da »/u/gotovitev stalnega jedra frazema in določitev slovarske oblike ostajata najtežji nalogi frazeografije še danes« (2001: 214). Ker

pa so frazemi enote jezika (*langue*), jih v slovarju, ki je seznam leksikalnih enot, ne smemo navajati v poljubni realizaciji v govoru (*parole*) (Petermann 1988: 306), ampak moramo pri njihovem vključevanju v slovar upoštevati tako zakonitosti frazeologije kot dela jezikovnega sistema na eni, kot tudi zakonitosti slovaropisne teorije na drugi strani (Gantar 2002: 30).

Slovarska oblika frazema mora biti, kot navajata Gantarjeva (2002: 43) in Petermann (1988: 306), funkcijsko ustrezna slovarski obliki enobesednih leksemov, glede na formalno strukturo in besedno vrsto, s katero jo lahko primerjamo (npr. imenovalniku samostalnika oz. nedoločniku glagola). Pri frazemih je pomembno tudi, da so iz slovarske oblike razvidne frazemske meje (Petermann 1988: 306), zato je t. i. »prazna mesta« frazema »treba spraviti v najsplošnejšo obliko, ki vsebuje vse možnosti realizacije frazema« (prav tam), treba pa je paziti, da se pri tem ohranijo za posamezen frazem značilni sintaktični odnosi med komponentami. Vezljivostna mesta v frazemu morajo biti navedena z nedoločnim zaimkom, s katerim je mogoče tudi ločevati kategoriji živosti in neživosti (Kržišnik 1987/88: 154).

K slovarski obliki frazema spada tudi ustrezno navajanje vseh ustaljenih frazemskih variant. Pri tem so mišljene tako oblikoslovne, besedne, kot tudi skladske variante. Pri slednjih je še posebej pomembno upoštevati tudi variante fakultativnih sestavin frazema²⁵.

V določenih primerih je dopustna besedilna oblika navajanja frazemov v slovarju, saj lahko prinaša dodatne informacije, npr. tipično realizacijo frazema v sobesedilu oz. posebno glasovno realizacijo pri pragmatičnih frazemih (Kržišnik 2003: 226).

»Z vidika slovaropisja in frazeologije nesprejemljivo in celo zavajajoče je »polslovarsko« navajanje frazemov« (Kržišnik 2003: 226). Kržišnikova na tem

²⁵ Prim. Kržišnik (1987/88: 157—158).

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

mestu izpostavi primere, v katerih so sestavine frazema sicer poslovarjene, v frazem pa so vključene tudi besede iz (možnega) sobesedila, brez kakršne koli tipografske razmejitev. Pri takšnem načinu navajanja frazemov lahko uporabnik slovarja, ki frazeološke enote ne pozna (dovolj dobro), zmotno misli, da gre za sestavine frazema.

Pomen frazeoloških enot je običajno kompleksna celota in se razlikuje od pomenov prostih besednih zvez (Gantar 2002: 35). Pri navajanju pomenske razlage frazemov (v slovarjih, ki razlage vključujejo) Gantarjeva opozarja, da se v slovarjih pogosto navaja predvsem razlaga denotativnega dela pomena, medtem ko je zapostavljen pragmatični del pomena, ki je po mnenju nekaterih frazeologov celo prevladujoč. Posebej pomembne so vrednotenjske sestavine pomena, ki se najpogosteje kažejo v stališču govorca do naslovnika ali vsebine besedila. Ta del pomena je v slovarjih običajno zajet z nekaj pozitivnimi in negativnimi stilnimi kvalifikatorji, čeprav je v dejanski rabi veliko več možnosti.

Pri pragmatičnih frazemih je pomenska razlaga pogosto podana z opisom, ki zaznamuje pragmatično funkcijo frazema (opis situacije, v kateri se frazem uporablja), njegovo ekspresivnost ipd., ni pa podanega slovarskega pomena (v smislu tipične slovarske pomenske definicije, ki jo najdemo pri ostalih frazemih) (Kržišnik 1987/88: 158—159).

Kljub temu da vse sestavine v delu frazeološkega gradiva niso pomensko neprosojne, mora ustrezna slovarska razlaga opisovati pomen celotnega frazema in ne le njegovega idiomatičnega dela, saj je v nasprotnem primeru lahko opuščena kategorialna uvrstitev frazema (Kržišnik 2003: 228). Pomembno je še, da v pomensko razlago ni vključena razlaga aktualnega sobesedila, kar se je kot problem izkazalo npr. pri *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* (Kržišnik 1987/88: 160).

V slovarjih za tujce morajo biti »pri stalnih besednih zvezah (podobno kot pri posameznih besedah) vključeni podatki o slovničnih in/ali pomenskih omejitvah

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

ter o registru« (Vrbinc 1998: 341), saj imajo nerojeni govorniki z rabo in razumevanjem stalnih besednih zvez običajno podobne težave kot pri posameznih besedah. Če to v večji meri še upoštevajo enojezični slovarji za tujce (Vrbinc 1998: 369), pa so v dvojezičnih slovarjih stalne besedne zveze najpogosteje obravnavane tako, da so vključene le prevodne ustreznice ali parafraze v ciljnem jeziku, brez slovničnih informacij. V pomoč uporabniku pri pravilni rabi stalne zveze bi lahko bili tudi zgledi rabe (Vrbinc 1998: 344—345).

Ker so frazemi (jedrni del frazeologije) ekspresivna jezikovna sredstva, morajo biti v slovarju označeni tudi z ustreznimi stilno-plastnimi, ekspresivnimi oz. časovno-frekvenčnimi kvalifikatorji (Kržišnik 1987/88: 161). Vendar pa se morajo na tem mestu slovaropisci zavedati, da preveliko drobljenje (predvsem socialnozvrstnih) oznak ni smiselno, saj poveča subjektivnost presoje tako uporabnikov kot tudi že sestavljalcev slovarja (Kržišnik 2003: 229). Čermák (1985: 197, cit. po Kržišnik 2003: 229) navaja, da je za večino frazemov značilna širša in spremenljiva funkcijskozvrstna zaznamovanost, ki je odvisna predvsem od dejanske rabe, ne pa od kodifikacije v slovarju.

5.4 Prevajanje frazeologije (frazeologija v dvojezičnih slovarjih)

Medtem ko je osnovni namen enojezičnih slovarjev pomenska razlaga oz. definicija slovarskih iztočnic, gre pri dvojezičnih slovarjih za prevajanje. Osnovna namena prevajanja sta razumevanje tujejezične iztočnice in jezikovno tvorjenje (Winter 1992: 41). Winterjeva pravi, da v primerih, ko uporabnik slovarja želi določeno jezikovno enoto le prevesti v svoj jezik, uporablja dvojezični slovar podobno, kot bi uporabljal enojezičnega – v njem išče pomensko razlago, ki ga bo vodila k ustrezni interpretaciji besedila v tujem jeziku. V tem primeru ni tako pomembno, ali je prevedek res najboljša možna jezikovna ustreznica ali ne, saj predstavlja le iztočnico, s katero se v uporabniku odpre cela vrsta možnosti, med katerimi lahko prosto izbira, da najde

najprimernejšo ustreznico. Z večjimi težavami se srečuje uporabnik, ki slovar uporablja za enkodiranje. Ta mora izbirati najustreznejši prevedek med ponujenimi možnimi ekvivalenti, katerih pomen in raba pa pogosto nista posebej definirana. V takih primerih, pravi Winterjeva (1992: 42), pa uporabnik ne more izbrati enote, ki bo pomensko, pa tudi sintaktično in stilistično najbolj ustrezna njegovemu kontekstu.

Da bi zadostili potrebam uporabnika, morajo biti slovarji kvalitetno pripravljene. A. in M. Vrbinc (2011: 67) opozarjata, da morajo imeti sestavljalci slovarja (ne glede na to, za katero vrsto slovarja gre) poleg jezikovnega znanja, ki ga morajo imeti slovaropisci, tudi dovolj izkušenj in znanja o tradicionalnih metodah v slovaropisju, poleg tega pa morajo poznati tudi najnovejša dognanja s tega področja, poznati morajo tudi kulturne in družbene dejavnike, ki vplivajo na tvorbo frazemov v različnih jezikih. V slovaropisju pomembno vlogo igra tudi obdelava podatkov, zato je eno izmed področij, ki jih morajo sestavljalci poznati, tudi informacijska tehnologija. V sodobnem slovaropisju gre tu med drugim za uporabo elektronskih jezikovnih korpusov, ki so, kot pravita A. in M. Vrbinc, zelo pomemben pripomoček pri prevajanju. Kljub temu da je frazeološkega gradiva v različnih korpusih različno veliko oz. malo, v korpusih pogosto najdemo več podatkov, zato so korpusi lahko uporabni tudi takrat, ko se pojavijo določeni problemi pri prevajanju frazemov.

Jezikoslovci so si dokaj enotni, da »mora biti vključevanje frazemov v dvojezične slovarje kar se le da podobno vključevanju teh enot v enojezične slovarje« (A. in M. Vrbinc 2011: 72). Vendar pa je, kot navajata A. in M. Vrbinc (2011: 72—73), obravnava frazemov v dvojezičnih slovarjih težja kot v enojezičnih, saj gre za delo z dvema jezikoma, zato pogosto pride do problemov monosemije oz. polisemije v enem ali drugem jeziku in do težav pri določanju prevodne ustreznice v izolaciji oz. s prevajanjem frazema v sobesedilu. Pogosto se zgodi, da prevodne ustreznice, ki je navedena v slovarju, ne moremo uporabiti v sobesedilu.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

Vrbinceva (2001: 358) piše, da je pomembno, da je slovarski geselski članek dovolj pregleden, zato je, ne glede na vrsto slovarja, smiselno vključiti ustrezno naslovljen poseben razdelek (frazeološko gnezdo), ki je namenjen stalnim besednim zvezam²⁶.

A. in M. Vrbinc (2011:73—73) pravita, da morajo biti sestavljavci dvojezičnih slovarjev še posebej pozorni pri prevajanju frazemov, pri tem pa morajo upoštevati več dejavnikov (nekateri so omenjeni že zgoraj). Frazeologija je v splošnih slovarjih običajno vključena znotraj enega geselskega članka, v drugih geselskih člankih, kjer je isti frazem naveden, pa se uporabljajo kazalke, ki uporabnika slovarja usmerijo k članku, ki frazem obravnava. V primeru, da slovar frazem obravnava pri vseh iztočnicah, kjer je naveden, pa mora biti obravnava v vseh primerih enaka (veliko nedoslednosti te vrste sem našla v *Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford*, enako navajata tudi A. in M. Vrbinc). Kadar je le možno, morajo slovaropisci uporabiti idiomatske prevodne ustreznice, paziti pa morajo, da ne pride do nepotrebnega parafraziranja in navajanja kalkov. Prevedki morajo biti semantično ustrezni izhodiščni iztočnici v tujem jeziku, poleg tega pa morajo biti uporabni pri tvorjenju besedila. V primerih, ko prevodne ustreznice ni mogoče uporabiti v sobesedilu, morajo biti v slovar vključeni zgledi rabe s prevedki. Posebno zahtevni za prevajanje so frazemi, ki se jih v besedilih uporablja za doseganje posebnih stilističnih in humorističnih učinkov, in frazemi, ki v enem ali drugem jeziku niso leksikalizirani. Zaradi vseh omenjenih težav, ki lahko nastanejo pri prevajanju frazemov, A. in M. Vrbinc opozarjata, da je pomembno, da so slovaropisci dobri prevajalci in dobri poznavalci frazeologije v obeh jezikih, in da uporabniki prevodne ustreznice, ki jih najdemo v dvojezičnih slovarjih, preverimo še v enojezičnih (splošnih in frazeoloških) slovarjih oz. v elektronskih besedilnih korpusih.

²⁶ Slovarji anglo-ameriške jezikovne tradicije stalne besedne zveze pogosto poimenujejo idiomi in jih ne razvrščajo bolj podrobno (A. in M. Vrbinc 2011: 66, Moon 1998: 4).

6 Slovarji

6.1 Veliki angleško-slovenski slovar Oxford

Veliki angleško-slovenski slovar Oxford (v nadaljevanju ASSO) je splošni dvojezični slovar za dekodiranje, ki uporabniku omogoča pasivno rabo angleščine. Slovar je nastal v sodelovanju založbe DZS z založbo Oxford University Press. Izšel je v dveh knjigah (A—K in L—Z) v letih 2005 in 2006 ter skupno obsega približno 120.000 iztočnic, kar ga uvršča med velike²⁷ dvojezične slovarje (Grabnar in Šorli 2003: 126). Slovanska baza za oblikovanje osnovnega geslovnika je prevzeta iz angleško-francoskega slovarja *The Oxford-Hachette French Dictionary* (OUP), dopolnjujejo pa jo angleški in slovenski slovarski viri ter viri iz elektronskih besedilnih korpusov. Slovar je namenjen »najširšemu krogu slovenskih uporabnikov angleščine« (str. VIII), od prevajalcev, učiteljev, študentov in dijakov do poslovnežev in politikov.

Slovar je sestavljen iz uvodnega poglavja O slovarju, ki vključuje podatke o nastanku in tipu slovarja, na kratko predstavi slovarsko zasnovo in ustroj geselskega članka, predstavlja pa tudi novost v slovenskem slovaropisju, in sicer delo z jezikovnimi korpusi. V poglavju Zasnova slovarja je podrobneje predstavljena makro- (geslovník) in mikrostruktura slovarja (geselski članek), prav tako so opisane določene posebnosti pri posameznih besednih vrstah na angleški ali slovenski strani, dodan je seznam okrajšav, ki so uporabljene v

²⁷ Glede na klasifikacijo, ki je uveljavljena v anglo-ameriški leksikografski literaturi (Landau), slovarja s 120.000 iztočnicami nikakor ne bi mogli uvrščati med velike slovarje, saj se za slovarje srednjega obsega štejejo slovarji s 160.000—180.000 iztočnicami (*desk dictionaries* (BrE), *college/collegiate dictionaries* (AmE)), nekoliko večji slovarji vključujejo 180.000—200.000 iztočnic (*semi-unabridged dictionaries*), največji slovarji pa imajo 400.000—600.000 iztočnic (*unabridged dictionaries*).

slovarju. Pred slovarskim delom sledi še posebno, dokaj obsežno poglavje o lastnih imenih v slovarju.

Frazeološki del slovarja vključuje tri razdelke – Posebne zveze, Idiome²⁸ in Sestavljene glagole. V kategorijo posebnih zvez so uvrščene konvencionalne besedne zveze s stalno besedilno funkcijo, in sicer so to prislovne, predložne in vezniške zveze, ki »niso niti idiomi niti sestavljeni glagoli« (str. XXII). V kategorijo idiomov²⁹ so uvrščene stalne besedne zveze, za katere je značilna pomenska neprozornost. Zaradi preglednosti so v ta razdelek uvrščeni tudi pregovori in rekla. K sestavljenim glagolom se uvrščajo glagoli, ki se vedno pojavljajo skupaj s predlogom ali prislovnim členkom in so v takšnih zvezah pomensko neprozorni. Idiomi³⁰ so torej opredeljeni kot večbesedne, ustaljene, pomensko neprozorne jezikovne enote.

V uvodu avtorji slovarja navajajo, da so gesla v slovarju razvrščena po abecednem redu, presledki in ločila med besedami se pri tem ne upoštevajo. Mala začetnica ima prednost pred veliko. Geslovník zajema besedišče tako iz govornega kot pisane angleščine, od knjižnega do pogovornega jezika in slengizmov. Večji del slovarja predstavlja sodobno besedišče, vključenih pa je tudi nekaj redkejših, starejših iztočnic. Nekatere iztočnice (npr. pravopisne in oblikoslovne dvojnice, nepravilne (glagolske) oblike, okrajšave) so opremljene s kazalkami in jih slovar ne obravnava posebej. Avtorji slovarja kot razlog za uporabo kazalk navajajo ekonomičnost³¹ in slovaropisno tradicijo (str. XIV), ni

²⁸ Razdelek, ki sem ga izbrala za analizo v svojem delu.

²⁹ V razdelek Idiomi.

³⁰ Tako avtorji ASSO poimenujejo jezikovne enote, ki so vključene v frazeološki razdelek Idiomi. Ker so frazeološki razdelki v slovarju trije, sama pa sem obravnavala le enega, bom za angleško frazeologijo iz ASSO uporabljala termin idiom, ker ustreza terminu, ki so ga za ta razdelek izbrali avtorji slovarja.

³¹ Vprašanje je, koliko je v času elektronskih slovarjev še smiselno govoriti o ekonomični izrabi prostora v slovarju. Če ekonomičnost vendarle sprejmemo kot razlog za uporabo kazalk (še posebej zato, ker ASSO ni bil izdan v elektronski obliki), pa je še toliko manj razumljiva

pa jasno, zakaj kazalke niso uporabljene tudi pri idiomih, ki se pojavljajo pri več iztočnicah.

Slovarski geselski članek v ASSO je trodelen. Iztočnici, ki je natisnjena krepko, v rdeči barvi, sledi zaglavje z izgovarjavo v poševnicah in slovničnimi podatki. Jedro geselskega članka tvori slovnično-pomenski del, pomeni iztočnice so obdelani po besednih vrstah. Vsaka nova besedna vrsta in novi pomeni znotraj teh so uvedeni v novi vrstici³². Na koncu lahko sledi frazeološki del: najprej posebne zveze, za njimi idiomi in na koncu sestavljeni glagoli. Tudi v tem delu je vsaka nova besedna zveza uvedena v svoji vrstici. Iz slovarja je razvidno, da sta v vseh primerih vključena le iztočnica in slovnično-pomenski del (poimenovanje besedne vrste in prevedek).

Naslov razdelka Idiomi je natisnjen s krepko pisavo, s krepko pisavo so natisnjeni tudi posamezni idiomi, ki jih uvaja simbol spirale. Idiomi so razporejeni po abecednem redu, pri tem pa se ne upoštevajo členi, nedoločniški členek *to* in (skrajšane) oblike nadpomenskih zaimkov (*sb('s)*, *sth('s)*, *one('s)*). S stično poševnico naprej so v slovarju ločene posamezne zamenljive besede (pri idiomih gre verjetno za variantne sestavine). Z nestično poševnico nazaj sta med seboj ločena sopomenska citatna zgleda rabe ali več takšnih zgledov, kadar je prevedek enak (pri idiomih so tako navedeni sopomenski idiomi). Idiomu lahko sledijo indikatorji³³ (v oglatem oklepaju v krepkem ležečem tisku), ki se nanašajo na slovensko stran, oz. posamezne stilne ali regionalne oznake,

njihova neraba pri idiomih, če seveda niso bile (kazalke) izključene na tem mestu zaradi (slabe!) slovenske slovaropisne tradicije (npr. v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*) (glej nadaljevanje).

³² Tudi to ni najbolj ekonomična izbira.

³³ »So številčno in pomensko neomejena kategorija, ki služi potrebam dane situacije.« (Krek 2005/06: XXIV.) Običajno gre za kratke predložne zveze, ki zamejujejo pomen prevodne ustreznice na določeno področje, situacijo (uporabljajo se torej za zamejitev pomena prevodne ustreznice, kadar angleška iztočnica ustreza le enemu od pomenov slovenske ustreznice). Primer: *to hit it – [o glasbi] zaigrati*.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

ki se nanašajo na angleško stran slovarja. Izjema je le oznaka »fig.« (figurativno), ki se nanaša na slovensko stran in je uporabljena v primerih, ko ni niti primerov rabe niti enournih sinonimnih prevedkov³⁴. Prevedki v slovarju so načeloma stilno ustrezni iztočnicam, v primerih, ko takšnega prevedka ni, pa je naveden stilno nevtralen prevedek oz. ustrezna razlaga, na stilno nenevtralnost iztočnice pa opozarja le oznaka (str. XXI). V neposrednem nizu prevedkov so sopomenke med seboj ločene z vejico, s podpičjem pa so ločeni prevedki, med katerimi gre za manjše pomenske odmike (različni pomenski odtenki, konotacija, različna intenzivnost pomena ipd.) in zato med seboj niso zamenljivi. V okroglem oklepaju so lahko navedena prevodna dopolnila, tj. tisti del prevodnih ustreznici, ki ni nujen. Prevodni ustreznici včasih sledi tudi primer rabe, ki kaže vpliv sobesedila na prevod. Zgled rabe med seboj ločuje pokončnica, vsi zgledi se pišejo z malo začetnico in brez pike.

6.2 Oxford Idioms Dictionary for Learners of English

Oxford Idioms Dictionary for Learners of English (v nadaljevanju OID) je specializiran enojezični slovar angleških frazemov, ki je izšel pri založbi Oxford University Press leta 2001 in je prenovljena izdaja slovarja *Oxford Learner's Dictionary of English Idioms* iz leta 1994. Kot pove že naslov, je slovar namenjen tujcem in ne rojenim govorcem angleščine. Vključuje približno 10.000 britanskih in ameriških frazemov.

Slovar poleg slovarskega dela vključuje razlago okrajšav, simbolov in oznak frazemov, ki se uporabljajo v slovarju, ter kratka navodila za uporabo slovarja

³⁴ V pregledanem frazeološkem gradivu se ta oznaka ni pojavila. Glede na primer rabe iz uvoda slovarja (str. XXV) menim, da gre morda za oznako, ki pomeni, da gre pri prevedku za preneseni pomen oz. za frazeološko zvezo (zunaj frazeološkega gnezda): *big fish (sam.) – POG. FIG. velika riba, velika/visoka živina*. V angleških in ameriških slovarjih se oznaka *figurativno* uporablja sicer samo za označevanje ilustrativnih primerov rabe.

(predstavitev geselskega članka in navodilo za iskanje posameznih frazemov). Nekaterim frazemom je dodan tudi podatek o izvoru, dodatne informacije o rabi oz. težjem besedišču, ali ilustracija frazema. V slovarju je tudi 24 strani z različnimi nalogami, ki so namenjene uporabi v razredu oz. samostojnemu učenju.

OID ne navaja definicije frazema³⁵, po kateri so jezikovne enote sprejete v slovar.

Frazemi so v slovarju navedeni pri prvi polnopomenski besedi, ki jo vsebujejo, in sicer je to lahko samostalnik, pridevnik, glagol ali prislov. Slovnične besede, kot so členi in predlogi, se ne upoštevajo. Iztočnice so navedene v abecednem redu. V primerih, ko je zapis samostalnika in glagola enak (oz. ko imata dve besedi enako pisno obliko), slovar navaja eno skupno glavno iztočnico. Če je prva polnopomeska beseda glagol, ki se lahko uporablja v različnih slovničnih oblikah, je frazem naveden pri nedoločniški obliki glagola. Kadar pa gre za glagol, ki se vedno uporablja samo v določeni obliki (npr. v potekovnih časih³⁶ (*progressive tenses*)), je tudi glavna iztočnica zapisana v tej obliki (enako velja za samostalnike, ki se pojavljajo le v množinski obliki).

Ker uporabnik, ki frazema ne pozna, včasih težko ugotovi, katera je prva polnopomenska beseda v njem, so frazemi navedeni pri vseh polnopomenskih iztočnicah, ki jih vključujejo, kazalke pa uporabnika slovarja usmerijo na iztočnico, pri kateri je frazem obdelan. Podobno je tudi pri frazemih, ki vključujejo omejeno število variantnih sestavin – ti frazemi so obravnavani pri prvi polnopomenski nespremenljivi sestavini, pri vseh variantah pa so navedeni le frazemi in kazalke na gesla, kjer so obravnavani. Frazemi, v katerih je ena

³⁵ Menim, da definicija ni navedena zato, ker je, kot je že bilo omenjeno, večina slovarjev anglo-ameriške leksikografske prakse neteoretičnih – frazeološke enote poimenujejo *idioms* oz. *phrases*, v njihove podrobne definicije pa se ne spuščajo.

³⁶ Prim. nedovršni glagoli.

sestavina zamenljiva z večjim številom besed (in niso vse navedene v slovarju), so obravnavani pri prvi nespremenljivi polnopomenski besedi. Frazeme, v katerih je prva polnopomenska beseda glagol ali pridevnik, ki se zelo pogosto uporablja (npr. *get, have, bad, good*), slovar večinoma obravnava pri naslednji polnopomenski besedi (na to je uporabnik opozorjen s posebnim obvestilom tik pod glavno iztočnico). V primerih, ko je frazem sestavljen le iz slovničnih besed ali zelo pogostih glagolov, ga uporabnik najde pri prvi sestavini frazema.

Geselski članek je sestavljen iz glavne iztočnice v krepkem tisku, tej sledijo frazemi v abecednem redu, vsak nov frazem je uveden v svoji vrstici. Tudi frazem je krepko natisnjen, z nekoliko manjšimi črkami. Frazemu so dodana znamenja za označevanje naglasnih mest. V oklepaju za frazemom slovar lahko navaja, ali gre za britanski ali ameriški frazem in morebitne oznake (te lahko označujejo pogostost, zvrstnost, odnos govorca, področje rabe (npr. sodstvo, šport). V drugem oklepaju lahko navaja ameriško različico frazema, skupaj z morebitnimi oznakami. V nadaljevanju sledi v novi vrstici pomenska razlaga in zgled rabe v ležečem tisku (če je pomenov več, so navedeni vsak v svoji vrstici in oštevilčeni, vsak ima svoj zgled rabe). Na koncu je lahko dodana ilustracija, podatki o izvoru ali dodatne informacije o frazemu. Za vsemi obravnavanimi frazemi pod določenim geslom so navedeni še frazemi, ki s kazalkami usmerjajo uporabnika, da jih poišče pri drugi glavni iztočnici.

6.3 Angleško-slovenski slovar BRIDGE

Angleško-slovenski slovar BRIDGE (v nadaljevanju BRIDGE) je izšel pri založbi DZS leta 2000. Slovarska osnova temelji na slovarju *Collins Cobuild Student's Dictionary* (1999), v slovenščino sta slovar prevedli Irena Kovačič in Dušanka Zabukovec. BRIDGE je splošni dvojezični slovar »posebnega tipa«, t. i. premostitveni slovar, kar pomeni, da tuji jezik razlaga v uporabnikovem maternem jeziku. Namenjen je učencem višjih razredov osnovne šole,

srednješolcem in odraslim, ki se začenjajo učiti angleščino oz. želijo izboljšati znanje tega jezika.

Slovar poleg slovarskega gradiva vključuje kratek predgovor in navodila za uporabo slovarja, ki uporabniku sporočajo, kje najti določene besede oz. besedne zveze in na kakšen način so te obdelane. Navodilom sledi opredelitev in razlaga vseh v slovarju rabljenih slovničnih podatkov, ter poglavje o izgovarjavi. Na koncu slovarja je še dobrih deset strani slikovnega slovarja, ki vključuje različna vsakdanja tematska področja.

Slovar frazeološke enote označuje kot stalne zveze (v navodilih za uporabo slovarja), znotraj slovarskih geselskih člankov pa uporablja izraza *PHRASE* (kadar gre le za eno tako enoto) oz. *ZVEZE* (kadar jih je več)³⁷. V navodilih za uporabo slovarja (str. vii) je stalna zveza definirana kot skupina besed s posebnim pomenom, ki ga ne moremo razbrati iz pomenov sestavnih delov. Vendar pa se dopušča možnost, da obstaja določena pomenska povezava med stalno zvezo in katerim od pomenov iztočnice – kot je razbrati iz razlage o tem, kje v slovarju so take zveze navedene (več o tem v nadaljevanju). V poglavju o slovničnih podatkih (str. xii) je stalna zveza definirana nekoliko drugače, in sicer je na tem mestu izpostavljeno, da gre za skupino besed, ki se vedno pojavljajo skupaj, pomen stalne zveze pa je včasih težko razbrati iz sestavnih delov. Stalna zveza je torej definirana kot večbesedna, ustaljena jezikovna enota, ki je pomensko (deloma) (ne)prosojna.

Gesla v slovarju so razvrščena po abecednem redu, na katerega ne vplivajo velike začetnice, vezaji in presledki med besedami. Slovarski geselski članek je sestavljen iz angleške iztočnice v krepkem tisku, sledi ji zapis izgovarjave v poševnicah, slovnični podatki in slovenska stavčna razlaga, v katero je

³⁷ Uporaba angleškega izraza *phrase* za posamezno enoto oz. slovenskega izraza *zveze*, kadar je teh enot več, se mi ne zdi ravno najbolj posrečena, saj uporabnika slovarja lahko zavede v zmotno prepričanje, da gre za dva različna jezikovna pojava.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

vključena angleška beseda ali zveza. Za simbolom ♦ je navedena še prevodna ustreznica in morebitni zgledi rabe v ležečem tisku. Geselskemu članku je na koncu lahko dodan razdelek PHRASE – na tem mestu najdemo stalno zvezo, skupaj z razlago in prevedkom (ki ga tudi tu uvaja simbol ♦), v nekaterih primerih tudi z zgledi rabe, oz. ZVEZE (kjer je stalnih zvez več). Posamezno stalno zvezo uvaja simbol •. Enak simbol stalne zveze uvaja tudi v primerih, ko obstaja pomenska povezava med stalno zvezo in katerim od pomenov iztočnice, v teh primerih je stalna zveza obdelana v ustreznem pomenskem oddelku. Nekaterih razlag stalnih zvez ali zloženk morda ni na mestu, kjer bi jih uporabnik iskal, v takih primerih ga slovar s kazalkami usmeri k ustrezni iztočnici, ki iskane besede oz. zveze obravnava.

6.4 Slovar slovenskega knjižnega jezika

Slovar slovenskega knjižnega jezika (v nadaljevanju SSKJ) je izšel v petih knjigah (I—V) v Ljubljani v letih od 1970 do 1991. Leta 1998 je izšla tudi elektronska verzija slovarskega dela, ki je prosto dostopna na spletu. SSKJ je izdala založba ZRC SAZU. SSKJ je splošni enojezični razlagalni slovar. Vključuje gradivo iz leposlovja (tudi slovenski klasiki), revij, časopisov, poljudnoznanstvenih del in šolskih knjig, od slovarjev pa so upoštevani predvsem Pleteršnikov slovensko-nemški slovar, SP 1962 in strokovni slovarji za potrebe terminološkega gradiva. Delno so enote vključene v slovar tudi glede na mnenje in poznavanje urednikov.

Poleg slovarskega dela slovar vključuje tudi nekaj uvodnih poglavij, v katerih poroča o tem, kako je slovar nastajal, kakšna je vsebina in pomen SSKJ za slovenski prostor ipd. Nekaj poglavij je posvečenih zgradbi slovarja, od tehnične ureditve, do pomenskih in slovničnih razlag, na koncu pa je dodan še seznam kratic in kvalifikatorjev, ki jih slovar uporablja.

SSKJ vključuje dva posebna razdelka, ki sta namenjena stalnim besednim zvezam, in sicer frazeološko in terminološko gnezdo. Taka zasnova je v času nastanka SSKJ predstavljala novost v slovenskem slovaropisju (Kržišnik 1987/88: 143) in bi ob doslednosti sestavljalcev slovarja pri njeni uporabi lahko predstavljala pomemben slovarski dosežek. Vendar pa se nejasnosti pojavijo že v samem uvodu slovarja, pri navajanju, kaj vse je vključeno v terminološko in frazeološko gnezdo. V terminološkem gnezdu naj bi bile stalne zveze in stilizmi oz. stalne in frazeološke zveze (str. XVII, odstavek 81 in 82), nikjer pa ni definirano, kakšne naj bi posamezne od teh enot bile. Frazeološko gnezdo naj bi vključevalo: »a) fraze³⁸, ki zaradi posebnosti svojega pomena same po sebi ne morejo pojasnjevati nobenega pomenskega oddelka, so pa same potrebne pojasnila; b) zveze, ki jih ni mogoče uvrstiti v pomensko-sintaktične skupine, ker kažejo premočen odklon od izkazanih pomenov, pa so hkrati tako osamljene, da ni mogoče zanje odpirati posebnih oddelkov; c) reki in pregovori« (str. XVIII). Kaj je torej osnovna frazeološka enota, v SSKJ ni natančno definirano, kar je verjetno tudi razlog za to, da se v frazeološkem gnezdu pojavljajo tudi jezikovne enote, ki tja ne sodijo. To so lahko, kot navaja Kržišnikova (1987/88: 145—147), posebni pomeni besed, besedne zveze, ki so le prenovitve izhodiščnih frazemov in tudi terminološka večbesedna poimenovanja, čeprav bi ta lahko bila v terminološkem gnezdu. Poleg nefrazeoloških enot v frazeološkem gnezdu problem predstavljajo tudi frazeološke enote zunaj frazeološkega gnezda. Slovar navaja (str. XVII, odstavek 82), da so stalne in frazeološke zveze praviloma navedene pri vseh njihovih sestavinah³⁹, vendar pa so zlasti pri obsežnejših geslih avtorji morali poiskati »posebne rešitve; v takih primerih so stalne in frazeološke zveze pri enem geslu prikazane kot ilustrativno gradivo

³⁸ Tako SSKJ imenuje frazeološke enote (Kržišnik 1987/88: 144).

³⁹ Kržišnikova (1987/88: 149—152) ugotavlja, da to ne drži vedno (deloma je navajanje (pa tudi uvrščanje med gradivo oz. v gnezdo) odvisno od obsežnosti gesel, deloma pa tudi od pomenskih premikov sestavin), podobno se kaže tudi v gradivu, ki sem ga pregledala za namen svojega diplomskega dela.

kakega pomena, pri drugem so pa v gnezdu.« Manjka pa podatek o tem, pri kateri sestavini je take enote mogoče najti v gnezdu in kdaj v ilustrativnem gradivu. Z elektronsko verzijo slovarja je iskanje frazemov sicer precej lažje, vendar pa bi se v veliki meri problemom uvrščanja frazemov znotraj ene ali druge glavne iztočnice slovaropisci lahko izognili, če bi frazeme navajali vedno le pri eni sestavini (npr. pri prvi polnopomenski nevariantni sestavini), na drugih mestih pa bi uporabili kazalke.

Slovarski geselski članek v SSKJ je sestavljen iz iztočnice (opremljene z naglasnimi znamenji) v krepkem tisku, sledi ji zaglavje s slovničnimi podatki, nato razlagalni del z ilustrativnim gradivom v ležečem tisku, na koncu pa sta lahko dodana še frazeološko in/ali terminološko gnezdo. Frazeološko gnezdo v slovarju je uvedeno s simbolom •, terminološko pa s simbolom ♦. V uvodu slovarja je navedeno, da naj bi se uporabljal manjši krožec v primerih, ko se frazeološka zveza nanaša le na en pomen glavne iztočnice, oz. večji krožec, ko se nanaša na vse pomene geselske besede, vendar pa se slovar tega ne drži dosledno.

Ker v SSKJ frazemi niso uvrščeni le kot podiztočnice znotraj frazeološkega gnezda, so tudi oblike, v katerih so navedeni, zelo različne. Za del frazeologije, ki je naveden kot ilustrativno gradivo, je tako pričakovano, da je vključen v besedilni obliki, v ostalih primerih pa bi morali biti frazemi navedeni v skladu s slovaropisnimi načeli. Za besede v slovarju je običajna že omenjena slovarska praksa, ki narekuje navajanje v nominativni obliki (tj. nedoločnik za glagole, imenovalnik za samostalnike in pridevnike itd.). Enako bi moralo veljati tudi za frazeološke zveze (razen za tiste s stavčno strukturo in za tiste, ki so navedene kot ilustrativno gradivo), vendar Kržišnikova (1987/88) in Petermann (1988) ugotavljata, da temu v SSKJ ni vedno tako. Kržišnikova navaja, da SSKJ dokaj ustrezno navaja neglagolske frazeme, problem pa predstavljajo glagolski frazemi, ki so pogosto navajani v neslovarski obliki. Dodatno težavo predstavljajo tudi sestavine, ki niso del frazemov (slovnična ali

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

obvezna/običajna pomenska določila). Namesto nedoločnega zaimka, s katerim lahko ločujemo kategoriji živosti in neživosti, so pogosto uporabljeni osebni, kazalni zaimki ali pa celo samostalniki.

6.5 Slovar slovenskih frazemov

Slovar slovenskih frazemov (v nadaljevanju SSF) je specializiran enojezični slovar slovenskih frazemov. Slovar je delo Janeza Kebera, izšel je leta 2011 pri založbi ZRC SAZU. Keber je sodeloval že pri frazeološkem delu v zadnjih dveh knjigah SSKJ, poleg SSKJ pa so mu zgled in vir za slovarsko delo predstavljali tudi nekateri tuji frazeološki slovarji⁴⁰ ter izkušnje in mnenja slovenskih jezikoslovcev⁴¹.

Slovar poleg slovarskega dela vključuje uvodni del, kjer je v predgovoru dokaj podrobno predstavljeno nastajanje SSF, viri in literatura, seznam kratic in okrajšav, ki se rabijo v slovarju, ter seveda opredelitev gradiva, ki je bilo sprejeto v obravnavo, pojasnila glede razporeditve gradiva v slovarju in napotki za uporabo.

Avtor si je pred začetkom dela določil, »kaj so: 1. frazeološka enota ali frazem, 2. razporeditev gradiva, 3. obdelava frazeološkega gradiva, 4. frazeološki slovarski članek« (Keber 2011: 9). Keber frazeme opredeljuje kot »*stalne besedne zveze, katerih pomen ni ali je samo delno ugotovljiv iz pomenov njihovih sestavin in ki imajo praviloma stalno in samo omejeno spremenljivo sestavo*« (Keber 2011: 9). V slovar naj, razen izjemoma, ne bi bile vključene

⁴⁰ Zgledoval se je predvsem po slovarjih slovanskih avtorjev, med drugim po frazeoloških slovarjih J. Matešiča, F. Čermáka, A. K. Biriha, V. M. Mokienka, L. I. Stepanove, Ž. Fink Arsovske, in nemških avtorjev G. Drosdowskega in W. Scholze-Stubenrechta (Keber 2011: str. 8–9).

⁴¹ Npr.: E. Kržišnik, P. Weiss, J. Petermann (Keber 2011: str. 8).

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

terminološke besedne zveze, stavčni ali večstavčni frazemi (reki, pregovori⁴², krilatice), vključenih pa je nekaj pragmatičnih in t. i. slovničnih frazemov. Slovar torej vključuje frazeologijo v ožjem smislu (Kržišnik 2004: 200). Minimalni frazemi (npr. *mahniti jo*) v slovar niso vključeni, v nekaterih primerih se vprašanju glede postavljanja frazemske meje avtor izogne tako, da frazemom dodaja nenujni glagol *biti*, kot ugotavlja Kržišnikova. Vendar pa so po drugi strani v slovar vključene nekatere idiomatske besede, ki so tvorjene iz frazemov, npr. *dlakocepiti*.

Frazeološko gradivo je v slovarju razporejeno po abecednem in slovničnem principu (Keber 2011: 9), vsak frazem pa je naveden tolikokrat, kolikor sestavin, ki so polnopomenske besede, vsebuje. Vsak frazem je razložen oz. obravnavan samo enkrat, pri ostalih iztočnicah pa se sklicuje na glavno iztočnico. Pri izbiri glavne iztočnice ima prednost (prvi) samostalnik, nato pridevnik, glagol, prislov, zaimek, števnik. Posebnost so primerjalni frazemi z veznikoma kot in kakor, kjer so upoštevani leksemi desno od veznika. Izjeme pa so imenske ali izimenske sestavine frazemov, ki so vedno glavne iztočnice. H glavni iztočnici so s kazalko usmerjene tudi frazeološke variante.

Frazemi so v slovarju obdelani z izbranimi pisavami in v izbranih velikostih, kar omogoča njihovo dobro prepoznavnost in preglednost slovarja. Tako so glavne iztočnice natisnjene krepko na sivem pasu, krepko so natisnjeni tudi frazemi ter njihove variante (v okroglem oklepaju) in fakultativne sestavine (v oglatem oklepaju). Oznake frazema so navedene v poševnicah, z manjšo, nepoudarjeno pisavo, manjši font je uporabljen tudi za navedbo ponazarjalnega gradiva. Pomenska razlaga frazema je natisnjena ležeče, posebna znaka pa uvajata razdelka o podatku o nastanku oz. izvoru frazema in razdelek z ustreznimi tujejezičnimi frazemi.

⁴² Tako v SSF ne najdemo pregovora *stara navada železna srajca*, ki je v ASSO naveden kot slovenski ustreznik frazema *old habits die hard*, vključen pa je tudi v frazeološkem gnezdu v SSKJ.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

Slovarski geselski članek vsebuje frazem v izhodiščni oz. osnovni slovarski obliki, kar pomeni npr.: zapis v nedoločniku za glagolske zveze, za samostalniške in pridevniške frazeme pa zapis v imenovalniku, če ni ustaljena in edina rabljena katera druga oblika. Frazemu sledijo zvrstne, stilne in druge oznake, za njimi slovnične in druge oznake, kategorija frazema (npr.: *primera*). Za oznakami sledi pomenska razlaga oz. razlage frazema, skupaj z morebitnimi protipomenkami, sopomenkami, pomensko ali predstavno sorodnimi frazemi ali enobesednimi izrazi. Na koncu so navedeni še besedilni zgledi (gradivo je vzeto iz gradiva *Kartoteke za SSKJ*, iz elektronske podatkovne zbirke *Nova beseda* ter iz še nekaterih spletnih, drugih pisanih ali tudi ustnih virov (Keber 2011: 11)), pri velikem delu frazemov pa tudi podatek o izvoru, nastanku oz. motivu nastanka frazema in/ali ustrezni frazemi v nekaterih tujih jezikih⁴³.

7 Metode dela

7.1 Izbor gradiva

V ASSO sem si za obravnavo v svoji nalogi izbrala frazeologijo pod črko *h*⁴⁴. Iz slovarja sem izpisala vse besedne zveze (493), ki so uvrščene v razdelek idiomov, tak razdelek je vključen pri 116 glavnih iztočnicah pod izbrano črko. Pri vseh idiomih⁴⁵ sem izpisala glavno iztočnico, pod katero je idiom uveden v

⁴³ Petermann (2004: 347) opozarja na to, da je veliko tujejezičnih ustreznikov (vsaj nemških) napačnih oz. neprimernih.

⁴⁴ Črko *h* sem izbrala zato, ker sem predvidevala, da bom zaradi nekaterih osnovnih besed, ki se v angleščini začnejo s to črko (*have – imeti, hand – dlan, head – glava, hot – vroč* ipd.), dobila dovolj frazeološkega gradiva v obeh jezikih, kar bi lahko dalo neko splošno sliko o frazeologiji v izbranem slovarju.

⁴⁵ Za vse angleške stalne besedne zveze izpisane iz ASSO, kot že omenjeno, uporabljam izraz idiom.

slovarju, angleški idiom in slovenski prevod, vključno z vsemi morebitnimi kvalifikatorji in zgledi rabe.

Namen dela je bil ugotoviti:

- način obravnave angleških idiomov v ASSO,
- kolikšen delež prevedkov v izbranem slovarju je frazemskih⁴⁶ ali idiomatskih⁴⁷,
- v kolikšni meri se prevedki (tudi nefrazemski) pomensko ujemajo z angleškimi idiomi,
- v kolikšni meri se frazemski prevedki oblikovno ujemajo z angleškimi idiomi in
- katera je prevladujoča oblika prevedkov (slovarska, polyslovarska, besedilna).

Najprej sem preverila stanje v ASSO. Preverila sem, kako slovar navaja iste idiome pri več iztočnicah (pri idiomih, ki vsebujejo več besed na črko *h*) – ali so navedeni pri vseh ustreznih iztočnicah, so uporabljene kazalke ali ne, sta idiom in prevodna ustreznica navedena vsakokrat enako oz. različno, kolikšen je delež zgledov rabe.

Izpisane prevedke idiomov sem nato preverila v SSKJ, frazemske tudi v SSF. Iz obeh sem izpisala glavne iztočnice in pripadajoče najdene frazeme (iz SSKJ skupaj z zgledi rabe, iz SSF samo frazeme z zaglavjem, pomensko razlago ter morebitnimi sopomenkami oz. variantami), pri idiomatskih nefrazemskih prevodih pa sem iz SSKJ izpisala tisti (del) pomen(-a) (z oznako *ekspr.* oz.

⁴⁶ Torej prevedkov, ki so idiomatske stalne večbesedne enote (frazemi v ožjem smislu) (glej v nadaljevanju pri opredelitvi frazemskih prevedkov). Za tovrstne slovenske prevedke uporabljam izraz frazem (tako kot v preostalem delu naloge) oz. frazemski prevedek.

⁴⁷ Tu mislim na prevedke, ki so idiomatski (pomensko vsaj deloma neprosojni), vendar niso frazemi (glej v nadaljevanju pri opredelitvi (delno) idiomatskih prevedkov). Za poimenovanje lastnosti tovrstnih prevedkov uporabljam izraz idiomatski prevedek.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

drugimi ekspresivnimi, stilno-plastnimi in časovno-frekvenčnimi kvalifikatorji), ki označuje idiomatskost besede. Frazeme sem v obeh slovarjih poskušala najti tako, da sem preverila zapise pri vseh polnopomenskih besedah frazema iz prevedka v ASSO, pri nekaterih frazemih tudi zapise pri nepolnopomenskih besedah.

Angleške idiome v ASSO sem preverila v slovarju OID in v slovarju BRIDGE. Iz slovarjev sem izpisala glavne iztočnice, pripadajoče frazeme skupaj z morebitnimi kvalifikatorji in pomensko razlago oz. slovenskim prevodom.

Naslednja faza dela je bilo razporejanje izpisanega gradiva v skupine po posebej izdelanem kriteriju, temu je sledilo dodatno preverjanje dela idiomov in prevedkov s pomočjo besedilnega korpusa Fida plus. V zadnji fazi je sledila analiza dobljenih rezultatov.

7.2 Kriterij za razvrščanje prevedkov

Za obravnavo izpisanega gradiva sem sestavila poseben kriterij za razvrščanje prevedkov, pri čemer sem se do določene mere zgledovala po razvrstitvi v skupine v članku A. in M. Vrbinč⁴⁸, s tem da se z motivacijo nastanka frazemov nisem posebej ukvarjala.

Prevedke sem najprej razvrstila v skupine glede na frazemskost ali idiomatskost⁴⁹, da bi dobila število frazemskih in idiomatskih prevedkov v ASSO pod izbrano črko. Gradivo sem razvrstila v pet skupin, šesta skupina pa vključuje prevedke, ki jih iz različnih razlogov ni bilo mogoče uvrstiti v nobeno drugo skupino (v večini gre za idiome, ki jih nisem našla niti v OID niti v BRIDGE-u, poleg tega pa v ASSO niso imeli podanega zglada rabe, zato pomena angleške iztočnice nisem mogla z ničimer primerjati). V primeru, ko ima

⁴⁸ 2011. Frazeološko-leksikografski vidiki prevajanja angleških frazemov v slovenščino. *Slovenski jezik*. Let. 2011. Št. 8. Str. 65—78.

⁴⁹ Frazemski prevedki, idiomatski prevedki (glej zgoraj).

določen idiom več prevedkov in so ti med seboj ločeni s podpičjem⁵⁰, sem posamezne prevedke obravnavala kot samostojne prevedke in jih razvrstila posamično – tako je v nekaterih primerih pri enem idiomu navedenih več skupin prevedkov (enako velja za podskupine, ki so opisane v nadaljevanju).

Prevedki so glede na frazemsost ali idiomatskost razvrščeni v naslednje skupine:

I. Prevedek je frazem. Frazem opredeljujejo večbesednost (vključno z minimalnimi frazemi (npr.: *to hook it – odnesti pete; pobrisati jo*)), stalnost, idiomatičnost, ekspresivnost. Vključeni so tudi frazemi, ki imajo zapolnjena vsa vezljivostna mesta (npr.: *old habits die hard – (stara) navada železna srajca*).

II. Prevedek je (delno) idiomatski, vendar v slovenščini ni frazem. V to skupino spadajo prevedki, ki so idiomatske (pomensko neprosojne) besede (npr.: *to split hairs – dlakocepiti*⁵¹), in prevedki, ki vsebujejo besede, ki so v SSKJ označene s kvalifikatorjem *ekspresivno* oz. drugimi ekspresivnimi, stilno-plastnimi in časovno-frekvenčnimi kvalifikatorji (npr.: *hard luck \ hard lines \ hard cheese – smola* (ekspr.); *to talk through one's hat – kvasiti neumnosti* (slabš.); *blebetati* (slabš.)).

III. Prevedek je opisni, neidiomatski. V to skupino spadajo opisni, neidiomatski prevedki (npr.: *to let one's hair down – sprostiti se*).

IV. Prevedek je v izolaciji frazem, vendar ga v sobesedilu v slovenščini ni mogoče vedno uporabiti. V to skupino se lahko uvrščajo samo primeri, ko je

⁵⁰ Iz ASSO (str. XIX) je razvidno, da so posamezni prevedki različnih pomenskih odtenkov znotraj enega pomenskega polja ločeni s podpičjem, pri prevedkih idiomov so tako ločeni vsi prevedki.

⁵¹ Kljub temu da je *dlakocepiti* v SSF naveden kot ena od variant frazema *cepiti dlako*, ga sama nisem uvrstila med frazeme, saj ne izpolnjuje kriterija večbesednosti.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

prevedku, ki je frazemski, dodan vsaj en zgled rabe, ki ni frazem v slovenščini (npr.: *to set one's heart on sth – na vso moč si kaj želeti*).

V. Prevedek je opisni, lahko tudi delno idiomatski, vendar ga v nekaterih sobesedilih lahko nadomestimo z nekaterimi frazemi. V to skupino se lahko razvrščajo le prevedki, ki jim je dodan vsaj en frazemski zgled rabe (npr.: *the hair of the dog (that bit you) – klin se s klinom zbija*).

VI. Prevedka ne morem uvrstiti v nobeno od zgoraj naštetih skupin. Sem spadajo prevedki, pri katerih potrditve o (ne)ustreznosti prevoda nisem našla v nobenem od izbranih slovarjev (OID in BRIDGE (npr.: *the halt and the lame – pohabljeni*), v nekaterih primerih tudi slovenski slovarji in Fida plus (npr.: *to keep/get one's hand in – ostajati v praksi*)).

Pri vseh skupinah, razen pri skupini VI, sem prevedke razvrstila v manjše podskupine, ki so predstavljene v nadaljevanju.

7.3 I. Frazemski prevedki

Kot sem napisala že zgoraj, sem kot frazeme upoštevala prevedke, ki izpolnjujejo kriterije večbesednosti (tudi minimalni frazemi (npr.: *to hook it – odnesti pete; pobrisati jo*)), stalnosti, idiomatičnosti in ekspresivnosti. Vključeni so tudi frazemi, ki imajo zapolnjena vsa vezljivostna mesta (npr.: *old habits die hard – (stara) navada železna srajca*).

Da je določena besedna zveza frazem, potrjujejo navedbe le-te v enem ali več slovarjih, v primeru, da sem tako domnevala sama, pa slovarji moje domneve niso potrdili, sem frazemskost preverjala v korpusu Fida plus. Tako so frazemi lahko uvrščeni v eno ali dve od naslednjih skupin:

A. Frazem je uvrščen v SSKJ. V večini primerov gre za uvrstitev v frazeološko gnezdo (npr.: *two heads are better than one – več glav več ve*), in sicer v obliki, ki je še prepoznavna kot frazem v prevedku (zaradi zelo neenotne obravnave frazeologije v SSKJ nisem mogla iskati zgolj frazemov v

frazeološkem gnezdu v slovarski obliki, tudi v uvodu slovarja piše, da to ni edino mesto, kjer se lahko pojavljajo frazemi (npr.: *come hell or high water – pa če/naj se svet podre*)).

B. Frazem je uvrščen v SSF. Tudi tu gre za iskanje in izpis frazemov, ki so čim bolj ustrezni prevedkom, v nekaterih primerih z manjšim leksikalnim ali skladijskim odstopanjem, a rojenemu govorncu še prepoznavni kot frazemi, ki so uvrščeni v ASSO (npr.: *honest (to God)! – prisežem!; častna beseda!*).

C. Moje mnenje je, da je prevedek frazem. V primerih, ki sem jih sama prepoznala kot možne frazemske prevode, pa jih kot takih nisem našla v SSKJ ali SSF, sem potrditev svojega mnenja poiskala v korpusu (npr.: *to not know what has hit one – ne vedeti, kaj je koga zadelo*).

Na enak način (označeno z istimi črkami) sem razvrstila tudi skupini IV in V. Pri skupini IV sem za razvrščanje upoštevala prevedek, pri skupini V pa besedilne zglede, saj same prevodne ustreznice te skupine niso frazemske.

V nadaljevanju sem frazeme razporedila še glede na to, v kolikšni meri so semantično in oblikovno prekrivni z angleško iztočnico. Semantično ustreznost sem preverjala v angleškem slovarju (OID), v angleško-slovenskem slovarju (BRIDGE) in v slovenskih slovarjih (SSKJ, SSF).

7.3.1 Semantična prekrivnost frazemskih prevedkov

Semantično prekrivnost sem ugotavljala s pomočjo izbranih slovarjev, gradivo sem razporedila v štiri skupine: popolna semantična prekrivnost, delna semantična prekrivnost, semantična neprekrivnost in neugotovljivost semantične prekrivnosti (za primere, ko pomena angleškega idioma nisem mogla preveriti v nobenem slovarju, ker vanje ni bil uvrščen). Popolna semantična prekrivnost frazemskih prevedkov pomeni, da sta bila idiom in frazem navedena vsaj po enkrat v obravnavanih slovarjih, in sicer tako, da je iz

slovarjev razbrati, da se angleški idiom in frazem v prevedku pomensko povsem ujemata, tako denotativno (npr.: če ima prvi več pomenov, jih mora imeti tudi drugi in obratno, sicer ujemanje ni popolno, ampak je le delno), kot tudi konotativno (npr.: če je idiomu dodan kvalifikator POG. (pogovorno), mora biti tako opredeljen tudi slovenski ustreznik v vsaj enem od obeh slovarjev, sicer je ujemanje le delno). V primerih, ko se kvalifikatorji idioma v ASSO niso povsem ujemali s tistimi v OID oz. BRIDGE, sem prednostno upoštevala kvalifikator v ASSO in tega primerjala z ugotovitvami o prevedku. Semantična neprekrivnost pomeni morebitne t. i. lažne prijatelje oz. prevajalsko napako.

7.3.2 Oblikovna prekrivnost frazemskih prevedkov

Oblikovno prekrivnost sem preverjala na podlagi gradiva v ASSO, ne pa tudi na podlagi ostalih slovarjev, saj se oblike idiomov in frazemov ne pojavljajo v vseh slovarjih v istih oblikah, tako da bi, če bi želela preverjati prekrivnost v vseh, morala ta kriterij oblikovati drugače. Oblikovno prekrivnost idiomov s frazemskimi prevedki sem razdelila na tri skupine: popolna prekrivnost (leksikalna in skladenjska prekrivnost, z upoštevanjem jezikovnih posebnosti obeh jezikov – npr.: uporabo člena v angleščini in dvojine v slovenščini), delna prekrivnost (manjše skladenjsko ali leksikalno odstopanje – tu sem si mejo prekrivnosti postavila tako, da sem kot delno prekrivne še upoštevala frazeme iste besedne vrste⁵², ki imajo vsaj en prekriven leksem, npr.: *to hang by a hair – viseti na nitki*).

7.3.3 Stopnje semantične in oblikovne prekrivnosti

Stopnje semantične in oblikovne prekrivnosti sem označila z malimi tiskanimi črkami, in sicer so prevedki razporejeni po naslednjem kriteriju:

⁵² Načeloma bi se v besedni vrsti z izhodiščnim idiomom morali ujemati vsi frazemski prevedki, razen morda tistih, ki so uvrščeni v skupino V.

a. Angleški idiom in slovenski frazem sta semantično in oblikovno popolnoma prekrivna (npr.: *to be tearing one's hair out* – *puliti si lase (od jeze)*).

b. Angleški idiom in slovenski frazem sta semantično popolnoma prekrivna, oblikovno sta delno prekrivna (npr.: *to hang by a hair* – *viseti na nitki*).

c. Angleški idiom in slovenski frazem sta semantično popolnoma prekrivna, oblikovno sta neprekrivna (npr.: *to have sb by the short hairs* – *držati koga na kratko*).

d. Angleški idiom in slovenski frazem sta oblikovno popolnoma prekrivna, semantično sta delno prekrivna (npr.: *the left hand doesn't know what the right hand is doing* – *levica ne ve, kaj dela desnica*).

e. Angleški idiom in slovenski frazem sta oblikovno popolnoma prekrivna, semantično sta neprekrivna.

f. Angleški idiom in slovenski frazem sta semantično in oblikovno delno prekrivna (npr.: *it made my hair stand on end* – *ob tem so mi lasje stali pokonci*).

g. Angleški idiom in slovenski frazem sta semantično delno prekrivna, oblikovno sta neprekrivna (npr.: *that made her hair curl* – *ob tem so se ji ježili lasje*).

h. Angleški idiom in slovenski frazem sta oblikovno delno prekrivna, semantično sta neprekrivna (primera nisem našla).

i. Angleški idiom in slovenski frazem sta semantično in oblikovno neprekrivna (npr.: *to turn/spin on one's heel* – *obrniti komu hrbet*).

j. Angleški idiom in slovenski frazem sta oblikovno popolnoma prekrivna, semantične prekrivnosti ne morem ugotoviti (primera nisem našla).

k. Angleški idiom in slovenski frazem sta oblikovno delno prekrivna, semantične prekrivnosti ne morem ugotoviti (npr.: *old habits die hard* – *(stara) navada železna srajca*).

l. Angleški idiom in slovenski frazem sta oblikovno neprekrivna, semantične prekrivnosti ne morem ugotoviti (npr.: *over sb's head* – *prehud zalogaj*; *brez vednosti/upoštevavanja*).

7.4 II. (Delno) idiomatski nefrazemski prevedki

Kot je že bilo omenjeno, so bili v to skupino uvrščeni prevedki, ki so idiomatske besede, in prevedki, ki vsebujejo besede, ki so v SSKJ zaznamovane s kvalifikatorjem *ekspresivno* oz. drugimi ekspresivnimi, stilno-plastnimi in časovno-frekvenčnimi kvalifikatorji. V omenjenih primerih je bilo ustrezno gradivo izpisano tudi iz SSKJ in vključeno v tabelo. Pri tej skupini sem preverjala le semantično prekrivnost (na enak način kot pri skupini I sem preverila idiome v slovarjih OID in BRIDGE, prevedke pa le v SSKJ). Prevedke sem razvrstila po naslednjem kriteriju:

m. Angleški idiom se semantično popolnoma ujema s prevedkom (npr.: *to split hairs – dlakocepiti*).

n. Angleški idiom se semantično delno ujema s prevedkom (npr.: *to be as mad as a hatter – biti prismuknjen/zmešan*).

o. Angleški idiom se semantično ne ujema s prevedkom (primera nisem našla).

p. Semantične prekrivnosti angleškega idioma in prevedka ne morem ugotoviti (npr.: *to rock back on one's heels – šokirati; presenetiti*).

7.5 III. Opisni, neidiomatski prevedki

Opisne prevedke sem razvrstila enako kot skupino II (torej v podskupine od m do p), le da prevodnih ustreznih nisem preverjala in izpisovala iz SSKJ, saj niso bile pomensko neprosojne. Prevedke sem razvrstila po naslednjem kriteriju:

m. Angleški idiom se semantično popolnoma ujema s prevedkom (npr.: *to meet sb halfway – doseči kompromis s kom*).

n. Angleški idiom se semantično delno ujema s prevedkom (npr.: *keep your hair on! POG. BR. – ne razburjaj se!*).

o. Angleški idiom se semantično ne ujema s prevedkom (npr.: *to be hot on sth* – *biti zelo strog glede česa*).

p. Semantične prekrivnosti angleškega idioma in prevedka ne morem ugotoviti (npr.: *at half cock* – *prenagljeno; preuranjeno*).

7.6 IV. V izolaciji frazemski prevedki

Primere, kjer je prevedek frazem, v zgledih rabe pa je vsaj enkrat uporabljena prosta besedna zveza, sem uvrstila v to skupino. Nato sem jih razvrščala enako kot skupino I, za razvrščanje pa sem upoštevala frazemski prevedek.

7.7 V. Opisni in delno idiomatski prevedki, ki so v sobesedilih lahko nadomeščeni s frazemi

Primere, kjer je prevedek prosta besedna zveza, v zgledih rabe pa je vsaj enkrat uporabljen frazemski prevod, sem uvrstila v skupino V. V nadaljevanju sem jih razvrščala enako kot skupini I in IV, s tem da sem za razvrščanje frazemov upoštevala frazeme v zgledih rabe. Predvidevala pa sem, da v tej skupini ne bom našla primerov popolne semantične prekrivnosti, saj bi v takem primeru prevedek verjetno bil frazem iz zgleda in ne opisni ustreznik.

7.8 Oblika prevedkov

Frazeologija v SSKJ⁵³ je navedena deloma v besedilni, deloma v slovarski (in celo »polslovarski«) obliki. Glede na to, da je od časa nastajanja SSKJ do danes frazeologija kot jezikoslovna veda v slovenskem prostoru precej

⁵³ Avtorji so SSKJ navedli kot del slovarske baze za izdelavo ASSO.

napredovala, me je zanimalo, kako je ta razvoj vplival na navajanje frazeoloških enot v novejših slovarjih oz. v konkretnem primeru v ASSO. Ker sem se pri svojem delu usmerila bolj na analizo prevedkov, se z obliko angleških idiomov nisem posebej ukvarjala, razen v primerih, ko je bil prevedek naveden v besedilni obliki. Poleg frazemskih prevedkov sem preverila tudi obliko ostalih prevedkov in rezultate označila s številkami **1** (slovarsko navajanje (npr.: *to hang by a hair – viseti na nitki*)), **2** (polslovarsko navajanje (npr.: *to run around like headless chickens – teči naokrog kot kura brez glave*)) in **3** (besedilno navajanje (npr.: *to not do things by halves – ne delati stvari napol*))⁵⁴. Pri besedilnem navajanju sem dodala še podskupine **D** (primeri, ko je tudi angleški idiom naveden v besedilni obliki (npr.: *it made my hair stand on end – ob tem so mi lasje stali pokonci*)), **E** (prevedki, ki so stavčni frazemi, npr.: reki in pregovori (npr.: *many hands make light work – v slogi je moč*)), **F** (primeri pragmatičnih frazemov (npr.: *down the hatch! – do dna!; na eks!*)) in **G** (samo za skupino V, kjer so vsi frazemi navedeni kot zgledi rabe, torej so besedilni (npr.: *old hat – on je že za staro šaro*)).

8 Analiza gradiva

8.1 Idiomi, ki vsebujejo več besed na črko h

Od 116 glavnih iztočnic pod črko *h* v ASSO, ki vključujejo razdelek Idiomi, je največ idiomov navedenih pod iztočnico *head* (glava), kjer jih je 37, večje število idiomov vsebujejo npr. še iztočnice *heart* (srce) – 22, *have* (imeti) – 21 in nekatere druge. 137 idiomov (28 %) ima poleg prevedka navedene tudi zglede

⁵⁴ Ker v uvodu slovarja navajajo, da so vsi besedilni zgledi pisani z malo začetnico, od končnih ločil pa navajajo le vprašaj in klicaj, pike pa ne, sem to upoštevala tudi pri določanju besedile oblike.

rabe (npr.: *at half cock – prenagljeno; preuranjeno, to hammer sth home – dopovedati kaj; vbiti kaj v glavo*).

Pri idiomih, ki vsebujejo dve oz. več besed, ki se začnejo s črko *h*, bi pričakovali, da bodo ti navedeni pri vseh iztočnicah⁵⁵, vsakokrat v enaki obliki, z enakim prevodom in morebitnimi zgledi rabe. V izpisanem gradivu je 63 idiomov, ki vsebujejo dve ali tri besede na *h*, od tega jih je 52 navedenih le pri eni iztočnici⁵⁶ (npr.: *to not have two halfpennies to rub together – biti čisto brez ficka, to hide one's head – od sramu se skrivati*), osem idiomov z dvema besedama na črko *h* je zapisanih pri obeh iztočnicah (glej tabelo 1), trije idiomi (od petih) so zapisani pri vseh treh besedah na črko *h* (glej tabelo 1), kar kaže na precejšnjo nedoslednost pri delu in neenotnost v slovarju.

Pri idiomih, ki so navedeni le pod eno iztočnico (od dveh oz. treh), v večini primerov manjka navedba pri glagolski iztočnici, in sicer v 29 primerih (od tega v 20 primerih manjka navedba idioma pri glagolu *have* (imeti), npr.: *to have/tan sb's hide – izprašiti komu zadnjico/hlače; odreti/ustrojiti kožo komu*), v 19 primerih pa idiom ni naveden pri samostalniški sestavini (npr.: *to hit the nail on the head – zadeti v črno; zadeti žebljico na glavico*).

V primerih, ko idiom sicer je naveden pri vseh ustreznih iztočnicah (takšnih primerov je pod črko *h* enajst), pa ni niti enega primera, ko bi bilo navajanje idioma in prevedka v obeh/vseh treh primerih enako. Idiom je pri obeh pojavitvah naveden povsem enako le v enem primeru (*to live high on the hog*), prevedka pa se nekoliko razlikujeta (glej tabelo 1). V šestih primerih je sestavinska varianta navedena le pri eni glavni iztočnici, pri drugi oz. tretji pa ne (tak primer je npr.: *to hit home; to strike/hit home*); v treh primerih so idiomom

⁵⁵ Optimalno bi sicer bilo, da bi avtorji v takih primerih uporabili kazalke, vendar iz zasnove slovarja ni razbrati, da bi se za to odločili, pa tudi sama pod črko *h* nisem našla nobenega takšnega primera. Glej ASSO, str.: XXIV, Kazalke.

⁵⁶ Podčrtane besede v primerih v nadaljevanju.

pripisane fakultativne sestavine v oklepaju, vendar so tudi te navedene le po enkrat, v enem primeru tako, da je leksem *up* pri iztočnici *high* naveden kot fakultativna sestavina (*to hold one's head (up) high*), pri iztočnicah *head* in *hold* pa kot ena od možnih variant (*to hold one's head up/high*).

Pri vključevanju idiomov v slovar se torej pojavljajo nekoliko podobni problemi, kot jih najdemo v SSKJ. Ker je bil moj predmet obravnave samo razdelek Idiomi, ne vem, ali se frazemi⁵⁷ dejansko pojavljajo samo znotraj razdelkov ali tudi drugje, lahko pa potrdim, da se znotraj razdelka Idiomi pojavljajo na različnih mestih in v različnih oblikah, tudi z različnimi prevodi. Zakaj so nekateri idiomi navedeni pri vseh ustreznih iztočnicah, drugi pa ne, in zakaj različna obravnava, pa v uvodu slovarja seveda ni pojasnjeno. Na podlagi zbranega gradiva lahko sklepam, da gre za nenatančno oz. napačno vključevanje enot v slovar. Del težav bi zagotovo lahko rešile kazalke, skupaj z nekoliko bolj doslednim navajanjem variant in neobveznih sestavin idiomov bi bil slovar kvalitetnejši in bolj pregleden.

Tabela 1: ASSO: Idiomi, ki vsebujejo več besed na črko *h*.

Št.	Iztočnica	Idiom	Prevod
30	hammer (v)	to hammer sth home	dopovedati kaj; vbiti kaj v glavo he hammers home the message that the US international role has changed dopoveduje jim, da se je mednarodna vloga ZDA spremenila
360	home (adv)	to drive/hammer sth home	dopovedati kaj
102	have (v)	to have had it	POG. nastradati; imeti dovolj; odslužiti; biti fuč when your father finds out, you've had it! če izve oče, ti bo odklenkalo I can't do any more, I've had it! ne morem več, dovolj imam! this car has had it ta avto je odslužil svoje

⁵⁷ Tu mislim na jezikovne enote, ki so v slovenščini poimenovane frazemi, ne le na enote znotraj razdelka Idiomi v ASSO.

108	have (v)	I've had it (up to here)	tega imam čez glavo; tega imam poln kufer
114	haw (v)	to hum and haw BR. \ to hem and haw AM.	cincati; mečkati
252	hem (v)	to hem and haw	AM. obotavljati se; mencati; jecljati
482	hum (v)	to hum and haw	BR. mencati; kolebati, oklevati she hummed and hawed for ages before deciding to buy the shoes neskončno dolgo je mencala, preden se je odločila za nakup čevljev
120	hay (n)	to hit the hay	POG. iti spat
315	hit (n)	to hit the sack/hay	POG. AM. iti spat
139	head (n)	head over heels in love	zaljubljen do ušes
219	heel (n)	to be (head) over heels in love with sb	biti do ušes zaljubljen v koga
140	head (n)	to hold one's head up/high	biti ponosen/samozavesten
279	high (adj)	to hold one's head (up) high	nositi glavo pokonci
336	hold (v)	to hold one's head up/high	biti ponosen/samozavesten
218	heel (n)	to be hard/close on sb's heels	biti komu tesno za petami
220	heel (n)	to be hot on sb's heels	biti komu tesno za petami
436	hot (adv)	to be hot on sb's heels/trail	biti komu tesno za petami
277	high (adj)	to be/get on one's high horse	zviška gledati na druge; počutiti se vzvišenega/superiornega

422	horse (n)	to get on one's high horse	POG. biti vzvišen/aroganten
281	high (adj)	to live high on the hog	POG. AM. živeti na veliki nogi; živeti razkošno
326	hog (n)	to live high on the hog	POG. AM. živeti na veliki nogi
307	hit (v)	to hit home	zadeti v živo; dojeti; postati jasno four days later the realities hit home čez štiri dni je prišlo za nami it should hit home to people to take precautions ljudje bi morali dojeti, da morajo biti previdni
366	home (adv)	to strike/hit home	zadeti v živo her words struck home njene besede so dosegle svoj namen
342	hold (v)	hold your horses	pomiri(te) se; ustavi(te) konje
423	horse (n)	to hold one's horses	POG. brzdati se; počakati; ustaviti konje hold your horses! le počasi!

8.2 Prevedki v ASSO

Od 493 idiomov pod črko *h* v slovarju ASSO sem jih sto izločila iz nadaljnje obravnave, ker so bili uvrščeni v skupino VI (npr.: *over one's head in debt – do vratu v dolgovih*). Nekaj je sicer takih, za katere menim, da jih poznam (npr.: *by a hair – za las*), vendar sem se držala postavljenih kriterijev in tudi te izločila, saj sem tako gradivo lahko izključila iz obravnave na podlagi objektivnega kriterija, namesto subjektivnega ločevanja na podlagi lastnega znanja jezika.

149 idiomov ima v prevodu po dve ali več prevodnih ustreznic oz. različic (npr.: *to hammer sth home – dopovedati kaj; vbiti kaj v glavo*), to je 38 % vseh obravnavanih idiomov⁵⁸. Sto idiomov je v slovenščino prevedenih zgolj z eno

⁵⁸ Obravnavani idiomi so vsi idiomi, razen tistih, ki so bili uvrščeni v skupino VI.

frazemsko ustreznico (npr.: *old habits die hard* – (stara) navada železna srajca), poleg teh pa je še 24 prevodov, ki vključujejo po dva ali več frazemov (npr.: *more haste less speed* – hiti počasi; počasi se daleč pride), in 42 prevodov, ki vključujejo vsaj en frazem poleg opisnega oz. idiomatskega prevedka (npr.: *to have (got) it in one* – imeti kaj v sebi; biti sposoben česa). Skupaj torej frazem v prevodu najdemo pri 166 idiomih, to je v 42 % vseh obravnavanih primerov. 29 prevedkov je vsaj delno idiomatskih (npr.: *to split hairs* – dlakocepiti), poleg teh je še 57 prevodov, od katerih je vsaj del prevedka idiomatski (pri idiomih, ki navajajo več slovenskih ustreznic (npr.: *to fly off the handle* – razpištoliti se; razjeziti se; razburiti se)). Skupaj je torej 57 % obravnavanih idiomov prevedenih vsaj deloma idiomatsko.

8.2.1 I. Frazemski prevedki

Kot že omenjeno, je s frazemom prevedenih sto idiomov, poleg teh pa je še 24 takšnih, ki navajajo po dva ali več frazemov (npr. *more haste less speed* – hiti počasi; počasi se daleč pride) in 42 takšnih, ki frazem navajajo poleg opisnega prevedka (npr.: *to be in good heart* – biti židane volje; biti dobro razpoložen).

Frazem iz prevedka sem najpogosteje našla v obeh slovarjih (SSKJ in SSF), in sicer se v obeh slovarjih pojavi 46 samostojnih frazemskih prevodov (npr.: *to be tearing one's hair out* – puliti si lase (od jeze)) in 41 frazemov, ki so del širšega prevoda (npr.: *to get in sb's hair* – iti na živce komu; jeziti koga). Frazemov, ki sem jih našla le v SSKJ, je bilo 70 (34 v samostojnih (npr.: *old habits die hard* – (stara) navada železna srajca) in 36 v sestavljenih prevedkih (npr.: *to hammer sth home* – dopovedati kaj; vbiti kaj v glavo)). Frazemov, ki jih SSKJ ne navaja, se pa pojavijo v SSF, je bilo le sedem (pet samostojnih (npr.: *to run around like headless chickens* – teči naokrog kot kura brez glave) in dva, ki sta del prevedka (npr.: *honest (to God)!* – prisežem!; častna beseda!)). Sama sem ocenila, da je v ASSO še dodatnih 31 frazemskih prevedkov (15 samostojnih

(npr.: *all hell broke/was let loose – hudiča in pol so zganjali*) in 16 delnih (npr.: *to hit the headlines \ to make/grab the headlines – priti na naslovnice; polniti stolpce v časopisih*)). To pomeni, da je v SSKJ navedenih 81 % frazemov, ki se pojavijo v prevodih, v SSF pa 48 %. Takšna razlika verjetno nastaja zato, ker v SSF večinoma niso vključeni mejni frazemi – tako minimalni, kot tudi stavčni frazemi, ASSO in SSKJ pa vključujeta oboje.

Idiomi, pri katerih je v prevodu naveden samo (en) frazemski ustreznik, so v 49 primerih (49 %) semantično popolnoma prekrivni z angleško iztočnico, torej v manj kot polovici primerov (od stotih). Popolnoma semantično prekrivni so npr.: *to hang by a hair – viseti na nitki, not a hair out of place – kot iz škatlice, many hands make light work – v slogi je moč*. V 45 primerih (45 %) sta idiom in frazem v prevedku delno prekrivna, tu gre v nekaterih primerih za delno neskladnost konotacije⁵⁹ (npr.: *to hang sb out to dry* (POG.) – *pustiti koga na cedilu* (brez kvalifikatorja)), ali pa ima enota v enem oz. drugem jeziku nekoliko drugačen slovarski pomen (npr.: *to be soft/weak in the head* (nor, zmešan ali neumen) – *biti malo premaknjen* (čudaški, neumen)) oz. več pomenov v enem od obeh jezikov (npr.: *to give sb hell* (dva pomena) – *pokazati komu hudiča* (en pomen)). Pomensko neustrezen prevedek je prevedek idioma *to turn/spin on one's heel* (nenadoma se obrniti in oditi, pogosto zato, ker je nekdo jezen oz. slabe volje) – *obrniti komu hrbet* (ne hoteti imeti več opravka s kom/čim; zapustiti koga, navadno v neprijetnem položaju).

Pri frazemih, ki predstavljajo del prevedka angleškega idioma, se najpogosteje pojavljajo takšni, ki so z idiomom semantično delno prekrivni (v 41 primerih od 105). Tu gre za delno prekrivanje v velikem številu primerov (poleg zgoraj omenjenih razlogov) tudi zato, ker vsi ustrezniki skupaj tvorijo popolno semantično ustreznost idiomu. Primer za to je npr.: *to huff and puff – sopihati; puhati in pihati; POG. glasno/zelo pritoževati se; zganjati vik in krik*.

⁵⁹ Glede na postavljene kriterije (torej glede na primerjavo s stanjem v SSKJ oz. SSF).

Frazemov, ki bi oblikovno popolnoma ustrezali angleškim idiomom, je bilo malo (vseh skupaj sedem oz. 4 %), še največ v primerih, ko sem sama ocenila, da gre za frazemski prevedek (npr: *to not know what has hit one – ne vedeti, kaj je koga zadelo; to hold the fort – braniti položaje; braniti trdnjavo; začasno prevzeti vodenje*). Več je bilo frazemov, ki so po obliki deloma ustrezali idiomom, takih sem naštel 64 (to je 33 % vseh obravnavanih frazemov). Primeri za delno oblikovno prekrivnost so npr.: *to hold one's peace – dati mir, to strike/hit home – zadeti v živo, to catch sb on the hop – ujeti koga na levi nogi; presenetiti koga*. Z angleškimi idiomi oblikovno neprekrivnih je bilo 120 frazemov (62 %), npr. *hopping mad – besen kot ris, wild horses wouldn't drag ... – za nič na svetu ne ...*

Frazemski prevedki so v večini primerov (76 %) navedeni v slovarski obliki. Tisti, ki so navedeni v besedilni obliki (takih je 21 %), so večinoma navedeni v obliki, ki ustreza angleški iztočnici (npr.: *it made my hair stand on end – ob tem so mi lasje stali pokonci*), čeprav v večini primerov ne gre za pragmatične frazeme. Tu se kaže nedoslednost slovaropiscev pri vključevanju idiomov v slovar. Podrobno sicer nisem ugotavljala, zakaj so nekateri idiomi pisani v besedilni obliki, ker sem se osredotočila bolj na slovensko stran, vendar je v nekaterih primerih (kot npr. v zgoraj omenjenem) jasno, da bi lahko bili navedeni v slovarski obliki (OID isti primer navaja *your hair stands on end* – v ASSO bi ga torej lahko navedli kot *one's hair stands on end*). Polslovarskih oblik skoraj nisem našla (tak primer je npr.: *to run around like headless chickens – teči naokrog kot kura brez glave* (*teči* in *naokrog* nista frazemski sestavini, v Fidi plus se frazem v tej obliki ne pojavi v nobenem zadetku)), res pa je, da pri velikem številu slovarskih oblik niso navedene vse variante oz. fakultativne sestavine (npr.: *to hold all the cards – imeti vse niti v rokah* (frazem *držati/imeti vse niti v (svojih) rokah*)). Tega sicer nisem podrobneje razčlenjevala, ocenjujem pa, da so se avtorji slovarja skušali čim bolj približati angleški iztočnici in prevode narediti pregledne in dovolj enostavne. S tem se sicer ne morem popolnoma strinjati, saj lahko uporabnik slovarja v nekaterih

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

primerih dobi zavajajoče informacije glede osnovne oblike frazema v slovenščini. Vendar pa je po drugi strani res tudi to, kar je zapisano že v teoretičnem delu naloge, in sicer da pri slovarju za dekodiranje ni tako ključnega pomena, da so prevedki popolnoma ustrezni, saj rojeni govorec na podlagi približnih ustreznikov lahko poišče v svojem mentalnem slovarju pravilno oz. za dani primer najustreznejšo obliko prevedka.

Frazemske ustreznike sem preverila tudi v jezikovnem korpusu Fida plus. Korpus je do določene mere lahko ustrezen pokazatelj rabe frazemov v jeziku, vendar ima tudi nekaj pomanjkljivosti. Glavni problem Fide plus (poleg ponavljanja istih zadetkov, kar naredi iskanje bolj zamudno) je to, da v njem ni govornjenih besedil⁶⁰. Kot piše Kržišnikova (2001: 21), sam korpus ni zadostno merilo za ocenjevanje frazeoloških enot, prav tako ni dovolj le opiranje na slovarska dela ali na lastno intuicijo. Vse troje skupaj pa lahko da dovolj ustrezne rezultate.

Večji del frazemov ustreza tudi rabi v jeziku. To so večinoma frazemi, ki so navedeni tudi SSKJ in/ali SSF, kot npr.: *to be tearing ones hair out* – *puliti si lasje (od jeze)*, *the left hand doesn't know what the right hand is doing* – *levica ne ve, kaj dela desnica* in drugi.

Za del frazemskih prevedkov pa sem na podlagi korpusa ugotovila, da so v ASSO navedene manj pogoste variante namesto najpogostejših (npr.: *the hair of the dog (that bit you)* – *klin se s klinom zbija* (največ zadetkov je *klin s klinom izbijati*), *it made my hair stand on end* – *ob tem so mi lasje stali pokonci* (največ zadetkov je *lasje grede pokonci komu*), *to give sb a (good) hiding* - /.../ *dobro izprašiti zadnjico komu* /.../ (več zadetkov je *izprašiti komu hlače*)), oz. da pri prostih vezljivostnih mestih nista navedeni obe možnosti (*to pin one's hopes on sth* – *vse staviti na kaj* (v korpusu tudi *na koga*)).

⁶⁰ Prim. British National Corpus, ki vključuje tudi govornjena besedila.

Po drugi strani pa korpus potrjuje izbiro nekaterih variant, ki jih v SSKJ in SSF ni (npr.: *when hell freezes over – ob svetem nikoli* (SSKJ, SSF: *o svetem n/Nikoli*, Fida plus: največ zadetkov *ob svetem Nikoli*), *there is honour among thieves – vrana vrani ne izkljuje oči* (SSKJ: *vrana vrani oči ne izkljuje*, Fida plus: pogosteje *vrana vrani ne izkljuje oči*).

S korpusom so se potrdile tudi nekatere moje domneve o prevajalskih napakah (npr.: *I could do that with one hand tied behind my back! – to bi lahko naredil z eno roko* (v korpusu se frazem *narediti kaj z eno roko* ne pojavi, pač pa je slovenski ustreznik v tem primeru *narediti kaj z levo roko*), *it was so quiet you could hear a pin drop – tako tiho je bilo, da bi lahko še miško slišal* (frazem se v taki obliki ne pojavi, najdemo pa frazem *biti tiho kot miška*), *to hold the fort – /.../ braniti trdnjavo* (v Fidi plus sta le dva ustrezna zadetka, v obeh primerih gre za prevod iz angleščine, sicer pa se ta frazem v slovenščini ne pojavlja), *he who hesitates is lost – kdor zadnji pride, zadnji melje* (v korpusu sta le dva zadetka, po mojem mnenju gre tu za prenovitveni frazem, vprašanje pa je, ali je že dovolj ustaljen, da ga lahko obravnavamo kot samostojni frazem)).

Pomanjkljivost korpusa se kaže pri frazemih, ki so v rabi predvsem v govoru, saj za take primere v Fidi plus ne najdemo dovolj relevantnih podatkov (tak primer je npr.: *to have the hots for sb – biti nor na koga* v podobnem pomenu kot je v SSKJ frazem *vsa nora je na moške – ima veliko slo po moških* (Fida plus navaja za angleški pomen le dva zadetka, čeprav menim, da se frazem v tem pomenu v govorjenem pogovornem jeziku uporablja bolj pogosto).

8.2.2 II. in III. (Delno) idiomatski nefrazemski prevedki in opisni, neidiomatski prevedki

Opisnih, neidiomatskih prevedkov je približno 43 % obravnavanih prevedkov, vsi ostali so, kot že omenjeno, vsaj delno idiomatski. Tudi v skupinah II in III je največji delež prevedkov takih, ki so idiomom pomensko delno ustrezni, tudi tu

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

(še posebno pri skupini III) gre predvsem za različnost konotacije (npr.: *to get in sb's hair* POG. - /.../ *jeziti koga* (brez kvalifikatorja POG.)) oz. za primere, ko več prevodnih ustreznic znotraj enega prevedka tvori pomensko popolnoma ustrezen prevedek (npr.: *to hang tough* – *biti trdno odločen; vztrajati*).

Delno idiomatski in neidiomatski prevedki so v večini primerov (84 % tako v II. kot v III. skupini) navedeni slovarsko. Pilslovarskih navajanj tu nisem zasledila, saj ne gre za ustaljene besedne zveze, ampak za posamezne besede oz. proste besedne zveze – te pa so torej v slovarski ali besedilni obliki. Prevedki, tako kot pri frazemskih prevedkih, po obliki večinoma ustrezajo angleškim idiomom (če gre v angleščini za besedilno navajanje, je tudi prevedek v besedilni obliki (npr.: *on your own head be it!* – *če se zalomi, boš ti kriv, keep your hair on!* – *ne razburjaj se!*).

8.2.3 IV. in V. V izolaciji frazemski prevedki ter opisni in delno idiomatski prevedki, ki so v sobesedilih lahko nadomeščeni s frazemi

V skupino IV sem uvrstila le dva prevedka, in sicer *to not be having any (of that)* – *ne hoteti slišati (za) kaj* in *to set one's heart on sth* – *na vso moč si kaj želeti*.

V skupini V je bilo nekoliko več prevedkov, in sicer skupno enajst (*the hair of the dog (that bit you)* – *klin s klinom zbijati*⁶¹, *to keep sth under one's hat* – *jezik za zobe!*, *to take one's hat off to sb \ hats off to sb* – *vsaka mu čast!*, *kapo/klobuk dol!*, *to be had* – *koga okrog prnesti*, *to be head and shoulders above sb* – *ne seči komu do kolen*, *to make head or tail of sth* – *kaj nima ne repa ne glave*, *under the heel of sth* – *pod škornjem koga/česa*, *to be ancient/past history* – *biti preteklost*, *to hit the big time \ to hit it big* – *veliki met*

⁶¹ V tem poglavju (za skupino V) navajam slovarske oblike frazemov, kot se jih da izpeljati iz besedilnih zgledov; za obliko, ki se pojavi v slovarju ASSO, glej tabelo 2 v prilogi.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

uspe komu, to hit it off (with sb) – biti na isti valovni dolžini, to be hoist with/by one's own petard – skopati si jamo). Iz primerov sklepam, da so na ta način uvrščeni idiomi, ki imajo v enem jeziku več pomenov kot v drugem (*klin s klinom zbijati* – v sln. ne samo v smislu alkoholnih pijač, ampak tudi pri drugih stvareh), lahko gre za pragmatične frazeme (*kapo/klobuk dol!*), ali pa je usmerjenost dejanja različna v angleščini in slovenščini (*ne seči komu do kolen* – osebek je tisti, ki je »slabši«, *to be head and shoulders above sb* – osebek je tisti, ki je »boljši«). Da bi dobila bolj relevantne rezultate, bi bilo treba pregledati večji vzorec takih prevedkov, vendar jih v mojem gradivu ni bilo več kot toliko.

9 Zaključek

Veliki angleško-slovenski slovar Oxford očitno vsebuje precej velik frazeološki delež, saj sem iz svoje obravnave morala izključiti kar sto idiomov⁶² (20 %), ki so v ASSO, pa jih nisem našla v OID in v BRIDGE-u, ki sta prav tako namenjena tujim govorcem angleščine. Pri preučevanju frazeologije v ASSO sem se osredotočila samo na razdelek Idiomi in predvsem na prevodni del, če bi želela dobiti bolj celostno sliko, bi bilo treba natančneje analizirati tudi angleški del (s preverjanjem tudi v enojezičnih slovarjih za rojene govorce angleščine in z analizo stanja v jezikovnem korpusu). Kljub temu lahko navedem nekaj ugotovitev in sklepov.

Frazeologija je v ASSO vključena na pogled zelo pregledno. Frazeološki del vsebuje tri posebne razdelke: Posebne zveze, Idiomi in Sestavljeni glagoli. V razdelku Idiomi je vsaka frazeološka enota (idiom) uvedena v svoji vrstici in je od prevedka tudi ustrezno grafično ločena. Vendar pa nekoliko natančnejši pregled razkrije, da idiomi niso navedeni pri vseh ustreznih iztočnicah⁶³ (zakaj je

⁶² Utemeljitev izbire termina glej zgoraj.

⁶³ Ali so navedeni pri vseh ustreznih iztočnicah ali ne, sem preverila le pri idiomih, ki imajo več besed na črko *h*, vseh 493 idiomov nisem iskala še pri drugih besedah v slovarju.

temu tako, uvod slovarja ne navaja), če pa že so navedeni več kot enkrat, so v večini primerov navedeni vsakokrat drugače. V nekaterih primerih gre za (ne)navajanje variant oz. fakultativnih sestavin idioma, v drugih pa za razlike v prevedku. Ta problem bi lahko rešili z uporabo kazalk, tako bi se izognili različnim obravnavam idiomov, hkrati pa bi v slovarju pridobili nekaj prostora za morebitne dodatne zglede rabe ali za dodatne iztočnice.

Idiomom v slovarju so dodani podatki o jezikovni zvrstnosti oz. konotaciji, v prevedkih so navedeni tudi različni pomenski odtenki in ne le en sam splošni pomen. Pri skoraj tretjini idiomov so vključeni zglede rabe, v katerih uporabnik slovarja lahko najde tudi določene skladijske oz. oblikovne posebnosti idioma. Pomanjkljivo je že omenjeno navajanje variant, ne samo na angleški, ampak tudi na slovenski strani (pojavljajo se variante, ki so v jeziku manj pogoste, pri prostih vezljivostnih mestih pa je pogosto naveden le zaimsek za živost ali neživost, tudi v primerih, ko bi lahko imeli oba).

Prevladujoča oblika prevedkov je slovarska (80 %), deloma tudi besedilna. Zdi se, da so avtorji slovarja precej truda vložili v to, da bi se prevedek po obliki čim bolj približal iztočnici, zato so tudi idiomi, ki so navedeni v besedilni obliki, tudi v prevodu navedeni besedilno. Zakaj so nekateri idiomi, ki nimajo zgolj pragmatičnega pomena, navedeni besedilno, pa bi bilo treba dodatno premisliti⁶⁴.

Pozitivno v slovarju je idiomatsko prevajanje angleških idiomov, saj je pod črko *h* 57 % prevedkov vsaj deloma idiomatskih, frazemskih je 42 %. Pomensko se prevedki večinoma delno ujemajo z idiomi, kar gre predvsem na račun razlik v zvrstnosti oz. konotaciji, ali pa gre za manjša pomenska odstopanja. Menim, da so idiomi kljub temu večinoma dovolj dobro prevedeni, da jih uporabnik lahko razume – gre za slovar za dekodiranje in posamezni prevedki lahko v

⁶⁴ Pričakovali bi sicer, da bo to pojasnjeno v uvodu slovarja.

uporabnikovem mentalnem slovarju asociirajo na ustreznejše prevedke, kot je bilo že omenjeno.

Oblikovno se frazemi večinoma (62 %) ne ujemajo z angleškimi idiomi, menim, da je razlog za to v razlikah med obema jezikoma, ki je odraz posamezne družbene in kulturne zgodovine. Kljub vsemu najdemo v slovarju tudi nekaj kalkov (npr. *to hold the fort – braniti trdnjavo*).

Kot sem že zapisala, A. in M. Vrbinc pravita, da morajo biti slovaropisci tudi dobri prevajalci in poznavalci frazeologije v obeh jezikih, uporabniki pa morajo prevodne ustreznice preveriti še v enojezičnih slovarjih in v jezikovnem korpusu (2011: 74). S tem se sicer strinjam, vendar menim (podobno kot A. in M. Vrbinc), da to velja predvsem za tiste, ki se s prevajanjem oz. s tujim jezikom srečujejo v jezikoslovju oz. v strokovnih krogih, tudi v šolstvu, kjer je točnost podatkov ključnega pomena. Verjetno bi težko pričakovali, da bo povprečen uporabnik tujega jezika, ki jezik rabi zgolj za sporazumevanje oz. v zasebne namene, preverjal prevedke v različnih slovarjih in v jezikovnem korpusu. Po mojem mnenju torej ASSO za »strokovnega« uporabnika ponuja dokaj obširno frazeološko gradivo, kar mu daje izhodišče za nadaljnje raziskovanje jezika, vendar pa mu z nedoslednim navajanjem v slovarju nalaga tudi nekaj nepotrebnega dodatnega dela. Tudi »nestrokovnemu« uporabniku slovar ponuja ogromno besedišče, vendar je zaradi nedoslednega navajanja v nekaterih primerih lahko zavajajoč, če mu uporabnik v vsem »verjame na besedo«⁶⁵.

⁶⁵ Da povprečen uporabnik slovarju verjame na besedo, pa je povsem realno pričakovati, saj slovar velja za avtoritativno delo, torej povprečen uporabnik verjame, da so v njem navedeni podatki točni.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

Viri in literatura

Slovarji in drugi viri

Bajec, Anton in sod. 2000. *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: DZS.

Fida plus – *Korpus slovenskega jezika*. URL: <http://www.fidaplus.net/>

Keber, Janez. 2011. *Slovar slovenskih frazemov*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Kovačič, Irena in Zabukovec, Dušanka (prev.). 2000. *Angleško-slovenski slovar Bridge*. Ljubljana: DZS.

Krek, Simon (ur.). 2005—2006. *Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Ljubljana: DZS.

Oxford Idioms Dictionary for Learners of English. 2001. Oxford: Oxford University Press.

Slovar slovenskega knjižnega jezika. URL: <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>

Literatura

Cowie, Anthony Paul (ur.). 1998. *Phraseology: theory, analysis and applications*. Oxford: Oxford University Press.

Fernando, Chitra. 1996. *Idioms and Idiomaticity*. Oxford: Oxford University Press.

Gantar, Polona. 2001. Slovenska frazeologija v dosedanjih slovarjih glede na aktualna slovaropisna načela. *Jezikoslovni zapiski: Zbornik inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša*. Ur. Jakob Müller. Let. 7, št. 1/2. Str. 207—223.

Gantar, Polona. 2002. Temeljne prvine zasnove frazeološkega slovarja. *Slavistična revija*. Let. 50, št. 1 (jan.—mar. 2002). Str. [29]—49.

Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.

Gläser, Rosemarie. 1988. The grading of idiomaticity as a presupposition for a taxonomy of idioms. *Understanding the lexicon: meaning, sense and world knowledge in lexical semantics*. Ur. Werner Hüllen in Rainer Schulze. Tübingen: M. Niemeyer. Str. 264—279.

Gläser, Rosemarie. 1998. The Stylistic Potential of Phraseological Units in the Light of Genre Analysis. *Phraseology: theory, analysis and applications*. Oxford: Oxford University Press. (ur. Cowie, Anthony Paul.)

Grabnar, Katja in Šorli, Mojca. 2003. Novi veliki angleško-slovenski slovar Oxford-DZS. *Jezik in slovstvo*. Ljubljana: Slavistično društvo slovenije. Let. 48, št. 3/4 (maj—avgust 2003). Str. 126—133.

Hočevnar, Mojca M. 2005. Veliki angleško-slovenski slovar Oxford. *Mostovi*. Let. 39, št. 1. Str. 115—117.

Jakop, Nataša. 2006. *Pragmatična frazeologija*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Kržišnik, Erika. 1988. Frazeološko gradivo v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. *Slava*. Let. 2, št. 2 (1987/1988). Str. 143—162.

Kržišnik, Erika. 1994. *Pouk slovenščine malo drugače, II. del: Frazeologija kot izražanje v »podobah«*. Trzin. Str. 91—140.

Kržišnik, Erika. 1994a. *Slovenski glagolski frazemi: ob primeru glagolov govorjenja: doktorska disertacija*. Ljubljana: Erika Kržišnik.

Kržišnik, Erika. 1996. *Norma v frazeologiji in odstopi od nje v besedilih*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije. Str. [133]—154. (separat)

Kržišnik, Erika. 1998. Frazeološka sredstva v vlogi razkrivanja družbenih sprememb med leti 1945 in 1995. *Najnowsze dzieje języków słowiańskich, Slovenski jezik*. Opole : Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej. Str. 183—200.

- Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.
- Kržišnik, Erika. 2001. Vsebina (slovenskega) frazeološkega slovarja za tujce – določitev in preizkus meril. *Skripta 5, Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
- Kržišnik, Erika. 2003. Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija*. Let. 51, št. 2 (apr.—jun. 2003). Str. 221—237.
- Kržišnik, Erika. 2004. *Poskusni zvezek slovenskega frazeološkega slovarja*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije. Str. 199—208. (separat)
- Kržišnik, Erika. 2010. Idiomska beseda ali frazeološka enota. *Slavistična revija*. Let. 58, št. 1 (jan.—mar. 2010). Str. 83—94.
- Moon, Rosamund, 1992. Textual aspects of fixed expressions. *Vocabulary and applied linguistics*. Ur. Pierre J. L. Amaud in Henri Béjoint. Basingstoke, London: Macmillan Academic and Professional. Str. 13—27.
- Moon, Rosamund, 1994. The analysis of fixed expressions in text. *Advances in written text analysis*. Ur. Malcolm Coulthard. London, New York: Routledge. Str. 117—135.
- Moon, Rosamund. 1998. *Fixed Expressions and Idioms in English*. Oxford: Oxford University Press.
- Petermann, Jürgen. 1988. Frazeologija v Slovarju slovenskega knjižnega jezika (I—IV). *Obdobja* 8. Str. 301—310.
- Petermann, Jürgen. 2004. *Janez Keber: Frazeološki slovar slovenskega jezika. Poskusni zvezek*. Prev. Erika Kržišnik. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije. Str. 345—352. (separat)
- Toporišič, Jože. 1973/74. K izrazju in tipologiji slovenske frazeologije. *Jezik in slovstvo*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije. Let. XIX, št. 8 (maj 1973/74). Str. 273—279.

- Urša Posavec. 2013. *Frazeologija v Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford. Phraseology in Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Diplomsko delo.
- Toporišič, Jože. 1992. *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Verstraten, Linda. 1992. Fixed phrases in monolingual learners' dictionaries. *Vocabulary and applied linguistics*. Ur. Pierre J. L. Amaud in Henri Béjoint. Basingstoke, London: Macmillan Academic and Professional. Str. 28—40.
- Vrbinc, Alenka in Vrbinc, Marjeta. 2011. Frazeološko-leksikografski vidiki prevajanja angleških frazemov v slovenščino. *Slovenski jezik = Slovene linguistic studies*. Št. 8, str. 65—78.
- Vrbinc, Marjeta. 1998. Slovarska obravnava frazeoloških enot. *Vestnik*. Ljubljana: Društvo za tuje jezike in književnosti R Slovenije. Let. 32, št. 1/2. Str. 341—378.
- Vrbinc, Marjeta. 2001. Frazeološke enote v dvojezičnem slovarju za dekodiranje. *Vestnik*. Let. 35, št. 1/2, str. 351—361.
- Vrbinc, Marjeta. 2007. Recognition of phraseological units and their retrieval in a dictionary. *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah = Phraseologie in der Sprachwissenschaft und anderen Disziplinen = Phraseology in linguistics and other branches of science = Frazeologija v jazykoznanii i drugih naukah*. Europhras Slovenija 2005, [Strunjan, 12.—14. september 2005]. Ur. Erika Kržišnik in Wolfgang Eismann. Str. 327—338.
- Vrbinc, Marjeta. 2007/08. Phraseology and Its Lexicographic Treatment. *Mostovi*. Let. 41, št. 1/2. Str. 14—28.
- Winter, Christine. 1992. Bilingual Dictionaries: Between Language and Speech. *Vocabulary and applied linguistics*. Ur. Pierre J. L. Amaud in Henri Béjoint. Basingstoke, London: Macmillan Academic and Professional. Str. 41—51.

Summary

The thesis discusses phraseology in *Veliki angleško-slovenski slovar Oxford* (ASSO). ASSO is a bilingual (English-Slovene) dictionary for decoding, it was published in 2005/06. With 120 000 headwords it is currently the largest Slovene dictionary of its type. The aim of the work was to find out how the dictionary includes idioms, whether they are listed at all proper entries in the same way, how many translations of English idioms are Slovene idioms or at least idiomatic expressions (semantically opaque expressions, but not idioms), to what extent English idioms match their Slovene translations semantically, and to what extent Slovene idioms in translations match the forms of English headwords. I also checked how many translations are listed in their dictionary/lexicographic forms, semi-dictionary/lexicographic forms, or sentence forms.

The first part of the thesis briefly discusses phraseological theory and the problems of including phraseological units in dictionaries.

Theoretical discussion of phraseology was rather neglected before the 1980s, so phraseology is a fairly young linguistic area. Because of that, and also because of the complexity of the subject of discussion, combined with different linguistic approaches to dealing with it, there are several terminological problems connected with phraseology. There have been two main streams in the theory of phraseology, Russian (or Slavic, including Slovene) and English (or British and American) linguistic tradition. In Slavic linguistic tradition phraseological units have normally been named *phrasemes*, whereas English phraseologists have most commonly named them *idioms*. As far as the main characteristic features of phraseological units are concerned, a general consensus seems to have been reached. Although they may not all understand them in exactly the same way, most phraseologists list compositeness, institutionalization and semantic opacity to be the defining features of idioms

(since *idiom* is the term most commonly used in English, I use this term in English as opposed to the Slovene *frazem*). Another important feature that idioms (part of them, at least) have is their expressive function or connotation.

Phraseology is an integral part of every language, therefore lexicographers cannot avoid including it in dictionaries. Since idioms are complex lexical units, several issues occur concerning their inclusion in dictionaries. The first problem is, of course, what to include at all (but it is the same with words). One of the other problems is whether phraseological units should be included as separate entries or rather incorporated within single-word entries. There are arguments for and against both possibilities; in reality, however, idioms are usually included under (several) entry words, often in a special idioms section. Another question to consider is what kind of information about idioms dictionaries should provide. Some linguists have suggested various categories which are (or should be) normally included in dictionary entries. The inclusion of individual segments greatly depends on who will be using the dictionary and for what purposes, as well as what the size and type of the dictionary will be. Yet another problem is the form in which idioms are stated. They should be written in the form which is most neutral to an idiom (dictionary/lexicographic form of idioms), so proper information about the possibilities of using idioms in sentences can be provided to the user. It is very important that lexicographers who write bilingual dictionaries are especially careful when translating idioms. In most cases idioms are explained (like in monolingual dictionaries) under one of the entry words of their constituent parts, so proper cross-references should be provided at all the other relevant entries. If idioms are explained (translated) under more than one entry word, they should be treated exactly the same at all of them (there are many inconsistencies of this kind in ASSO). Translations should be semantically equivalent to their headwords, and, when possible, they should be idiomatic. In cases when translation equivalents as such cannot be used in sentences, proper examples of their use in both languages should be included.

The second part of the thesis discusses phraseology in ASSO.

There are three different phraseological sections in ASSO: Posebne zveze (special phrases), Idiomi (idioms) and Sestavljeni glagoli (phrasal verbs). The thesis only deals with idioms (Idiomi) under the letter *h* (493 units). The phraseology of the section Idiomi (idioms) in ASSO is compared to phraseology in the following dictionaries: *Oxford Idioms Dictionary for Learners of English* (OID), *Angleško-slovenski slovar Bridge* (BRIDGE), *Slovar slovenskega knjižnega jezika* (SSKJ) and *Slovar slovenskih frazemov* (SSF). Part of the selected database is compared also to the data in the Slovene language corpus Fida plus.

English phraseological headwords (idioms) seem to be clearly stated/listed, but a closer examination exposes quite a few inconsistencies. Many of the idioms that include two or more words which begin with the letter *h* are included only at one entry word, with no cross-references to the explanation at other relevant entries (in fact, there are no cross-references used in the Idiomi section at all). Some idioms, however, are included under more than one entry word, but none of them are included in the exact same way both (or all three) times.

Translation equivalents of the 493 idioms from ASSO are divided into six groups: I. translations are idioms, II. translations are (partly) idiomatic, but are not idioms, III. translations are descriptive, nonidiomatic, IV. translations are idioms in isolation, V. translations are descriptive or partly idiomatic, but can be replaced with idioms in some contexts, VI. translations are not further discussed.

ASSO includes many idioms – judging from the fact that 20 % of the established database had to be excluded from further analysis (group VI), almost all of it because the idioms are not included in OID and BRIDGE, so there was nothing to compare them to. 42 % of translations in the selected database (group VI excluded, as is mentioned above) include an idiom. Most of the idioms in

translations are also included in SSKJ, almost half less are included in SSF. There are also some Slovene idioms which were not included in either of the two dictionaries; for some of those the corpus confirms their existence and use in the Slovene language, and some of them turn out to be literal translations of English idioms, and they are hardly ever used in Slovene texts. Semantically most Slovene idioms in translations are partially equivalent to their English headwords. The form of English idioms in most cases does not match the form of Slovene idioms in translations. Most of the idioms in translations are listed in dictionary/lexicographic form, some also in sentence forms (usually the forms follow the forms of the English headwords).

57 % of all translations are at least partly idiomatic in meaning (including either idioms or other idiomatic expressions). 43 % of translations are nonidiomatic, descriptive translations. In groups II and III, similarly to group I, most translations are partially semantically equivalent to their English headwords (especially in group III the main difference is normally the lack of proper connotation in translation equivalents). The majority of translations in groups II and III are listed in dictionary/lexicographic form.

Only two translations fall into group IV and eleven are included in group V, therefore these two groups cannot be properly discussed – a bigger amount of examples would be needed to give relevant results.

When discussing the inclusion of phraseology in dictionaries, ASSO is not a perfect example, but it has several advantages. In my opinion, to a “professional user”, the dictionary offers extensive phraseological material, which can be a starting point for further linguistic research, but it also gives them some unnecessary extra work because of inconsistent or insufficient inclusion of idioms under different entries. To an “average user”, on the other hand, the dictionary also offers extensive phraseological material, but if the user believes everything they read word for word (which they normally do, of course), in some cases the dictionary can be misleading.

Priloga 1: Gradivo

V nadaljevanju je vključena tabela z vsemi izpisanimi idiomi iz ASSO in pripadajočimi izpisi iz drugih slovarskih virov ter iz korpusa Fida plus, skupaj z analizo po zastavljenih kriterijih.

Vsak nov idiom je uveden na sivem polju v novi vrstici, v stolpcih in vrsticah spodaj pa mu sledijo:

- prvi stolpec označuje slovarje oz. vire, iz katerih je gradivo izpisano,
- drugi stolpec navaja glavne iztočnice (razen pri SSKJ, kjer so navedene skupaj v stolpcu s frazemi oz. besedami),
- v tretjem stolpcu so navedeni angleški idiomi (iz ASSO) oz. frazemi v angleščini (iz drugih slovarjev) in razlaga v angleških slovarjih,
- četrti stolpec je namenjen prevedkom in slovenski strani slovarjev (tudi gradivu iz jezikovnega korpusa),
- na koncu sledi še analiza po opisanih kriterijih (oz. določitev kriterijev posameznemu idiomu).

Tabela 2: Frazeološko gradivo v ASSO

SLOVAR	IZTOČNICA	IDIOM	PREVOD	ANALIZA			
1	habit (n)	old habits die hard	(stara) navada železna srajca	I	A	k	1
SSKJ			srajca (*preg. stara navada železna srajca <i>navade človek zelo težko spreminja</i>); star (*preg. stara navada železna srajca <i>stare navade človek zelo težko spreminja</i>); železen (*preg. stara navada — železna srajca <i>navade človek zelo težko spreminja</i>)				

OID	die	die hard (<i>not be easily changed or removed</i>)					
Fida+			NAJVEČ: (stara) navada je železna srajca ; TUDI: stara navada, železna srajca (z različnimi ločili)				
Opombe		OID: samo kot primer rabe: <i>Old habits die hard, and I'm finding it difficult to give up smoking.</i>					
2	hair (n)	to be tearing one's hair out	puliti si lase (od jeze)	I	AB	a	1
SSKJ			las (*ekspr. kar lase si je pulila, ko je to izvedela zelo je bila žalostna, obupana); puliti (1. *ekspr. kar lase si je pulila, ko je to izvedela zelo je bila žalostna, obupana)				
SSF	las	<i>to tear/pull one's hair out</i>	puliti si lase /ekspr.; pren./ <i>biti zelo žalosten, obupan</i>				
OID	tear	tear your hair (out) (informal) (<i>be very worried or angry</i>)					
Fida+			puliti si lase (v pomenu 'od jeze' slaba tretjina zadetkov)				
3	hair (n)	by a hair	za las	VI	-	-	-
4	hair (n)	to get in sb's hair	POG. iti na živce komu; jeziti koga get out of my hair! daj mi že mir!	I III	AB /	g n	1 1
SSKJ			iti (*pog., eksp. iti na jetra, živce dražiti, povzročati nejevoljo); živec (*pog., eksp. iti na živce dražiti, povzročati nejevoljo)				
SSF	živec	/	iti na živce komu /ekspr.; mn., pren./ <i>dražiti, povzročati nejevoljo</i>				
OID	hair	get in sb's hair					

		(annoy sb by preventing them from doing sth)					
Fida+			iti na živce komu				
5	hair (n)	the hair of the dog (that bit you)	ŠALJ. <i>alkoholna pijača za preganjanje mačka</i> you need a hair of the dog (that bit you) klin se s klinom zbija	V	AB	g	3G
SSKJ			klin, izbijati (•ekspr. klin se s klinom izbija najučinkoviteje se obračuna z enakim sredstvom); izbiti (1. •ekspr. klin se s klinom izbije najučinkoviteje se obračuna z enakim sredstvom)				
SSF	klin	<i>one nail drives out another; the hair of the dog</i>	klin s klinom izbijati /ekspr.; pren., dov. izbiti/ obračunati s kom, maščevati se, vrniti komu z enakim sredstvom (VARIANTI: klin s klinom izbiti; klin se s klinom izbija)				
OID	hair	the hair of the dog (that bit you) (informal) (<i>an alcoholic drink taken in the morning in order to help cure the unpleasant effects of drinking too much alcohol the night before</i>)					
Fida+			NAJVEČ: klin s klinom izbijati, klin se s klinom izbija (približno polovica zadetkov kot rečenica) TUDI: klin s klinom zbijati, klin se s klinom zbija (nekaj manj zadetkov kot rečenica)				

Opombe			SSF: primeri za frazem <i>klin s klinom izbijati</i> so le leposlovni				
6	hair (n)	to hang by a hair	viseti na nitki	I	AB	b	1
SSKJ			nitka (*ekspr. njegovo življenje visi na nitki je zelo ogroženo; je zelo bolan); viseti (10. *viseti na lasu, na niti, na nitki eksp. njegovo življenje visi na lasu, na niti, na nitki je zelo ogroženo; je zelo bolan; njegova služba visi na nitki je zelo negotova)				
SSF	nitka	<i>to hang by a thread; to hang in the balance; to hang on by the skin of one's teeth</i>	biti na nitki /ekspr.; pren. 3. os. ed., tudi elipt./ <i>biti ogrožen, v nevarnosti</i> ; viseti na nitki /ekspr.; pren. 3. os. ed./ <i>biti ogrožen, v nevarnosti</i>				
OID	hang	hang by a thread/hair (<i>be in a very uncertain situation</i>)					
Fida+			viseti na nitki (v slabi polovici primerov 'življenje koga visi na nitki')				
7	hair (sam)	to have sb by the short hairs	POG. AM. držati koga na kratko	I	AB	c	1
SSKJ			držati (*ekspr. držati koga na vajetih, na kratko imeti ga popolnoma v oblasti); kratek → kratko (♦ekspr. na kratko ga drži ima ga popolnoma v oblasti)				
SSF	kratko	<i>to keep a tight rein on so.; to keep so. on a short leash</i>	držati koga na kratko /ekspr.; pren./ <i>imeti koga popolnoma v oblasti</i>				
OID	short	get/have sb by the short hairs (also					

get/have sb by the short and curls)

		(informal) (<i>get/have sb in a position where they must agree to what you want</i>)				
Fida+			držati koga na kratko (večina pomensko vezana na 'strogost, zasebno življenje – partnerstvo')			
Opombe			Fida+: držati kogalkaj v šahu (s čim) (večina pomensko vezana na 'javnost, politiko, gospodarstvo')			
8	hair (n)	it made my hair stand on end	ob tem so mi lasje stali pokonci	I	AB	f 3D
SSKJ			las (4. • ekspr. lasje so mu stopili pokonci zelo se je ustrašil ; lasje so mi vstajali , pog. so mi šli pokonci, ko sem to poslušal občutil sem grozo, odpor; zgražal sem se); stati (•ekspr. lasje mu stojijo pokonci od strahu zelo ga je strah); pokonci (•pog. lasje so mi šli pokonci, ko sem to poslušal občutil sem grozo, odpor; ekspr. lasje so mu stopili pokonci zelo se je ustrašil); iti (•pog. lasje so mi šli pokonci, ko sem to poslušal občutil sem grozo, odpor; zgražal sem se); stopiti (•ekspr. lasje so mu stopili pokonci zelo se je ustrašil)			
SSF	las	/	lasje so šli pokonci komu /ekspr.; 3. os. mn., tudi sed./ <i>občutil je grozo, odpor; zgražal se je</i>			

OID	hair	your hair stands on end (informal) (<i>you feel very frightened, nervous or angry</i>)					
BRIDGE	hair	Kadar nekaj makes one's hair stand on end , nekoga pretrese ali močno prestraši.	prestrašiti koga, da mu gredo lasje pokonci				
Fida+			NAJVEČ: lasje gredo pokonci komu, lasje stojijo pokonci komu (9x manj)				
9	hair (n)	keep your hair on!	POG. BR. ne razburjaj se!	III	/	n	3D
OID	hair	keep your hair on (also keep your shirt on , less frequent) (BrE, informal) (<i>used for telling sb who is angry or very excited about sth to keep calm</i>)					
10	hair (n)	to let one's hair down	POG. sprostiti se	III	/	n	1
OID	let	let your hair down (informal) (<i>relax completely and enjoy yourself, especially after a period when you have not been able to do so</i>)					
BRIDGE	hair	To let one's hair down pomeni popolnoma se sprostiti in uživati.	sprostiti se, naravno se vesti				
11	hair (n)	not a hair out of place	kot iz škatlice	I	AB	c	1
SSKJ			škatlica (•on je kakor iz škatlice <i>brezhibno, lepo oblečen, urejen</i> ;				

stanovanje imajo zmeraj kakor iz škatlice *zmeraj vzorno pospravljeno, čisto*);

			vzeti (•on je tak, kot bi ga vzel iz škatlice <i>brezhibno, lepo oblečen, urejen</i>); zlikati → zlikan (1. •ekspr. bil je ves zlikan, kakor iz škatlice <i>zelo skrbno oblečen, urejen</i>)				
SSF	škatlica	<i>clean and tidy; shipshape and Bristol fashion; spick-and-span</i>	kot iz škatlice [vzet] /ekspr.; primera, navadno v povedni rabi, tudi s kakor/ zelo urejen; zelo čist, nov, lep (VARIANTI: biti kot iz škatlice; kot bi vzeli iz škatlice koga/kaj)				
OID	hair	not a hair out of place (<i>looking very smart, well-dressed, etc.</i>)					
Fida+			kot iz škatlice				
12	hair (n)	to not touch a hair of sb's head	niti lasu ne skriviti komu	I	AB	b	1
SSKJ			las, skriviti (•ekspr. nihče mu ne bo skrivil lasu <i>mu ne bo storil nič hudega</i>)				
SSF	las	<i>to not touch a hair on so.'s head; to not lay a finger on so.</i>	[niti] lasu ne skriviti komu /ekspr.; pren., nikal./ <i>ne storiti komu nič hudega</i>				
OID	hair	not harm/touch a hair of sb's head (<i>not hurt sb physically in any way at all</i>)					
Fida+			(niti) lasu ne skriviti komu (dobra polovica zadetkov z 'niti')				
13	hair (n)	to not turn a hair	niti z očesom treniti	I	A	c	1
SSKJ			treniti (•ekspr. obsojeni ni niti trenil, ko je slišal obsodbo <i>ni pokazal nobene prizadetosti, vznemirjenosti</i> ; ekspr. podpisal je, ne da bi trenil (z očesom) <i>brez</i>				

			obotavljanja, neprizadeto)				
OID	turn	not turn a hair (<i>not show strong emotion like fear, surprise or excitement, when others expect you to</i>)					
Fida+			NAJVEČ: ne treniti z očesom, niti z očesom treniti (približno za tretjino manj zadetkov)				
14	hair (n)	to split hairs	dlakocepiti	ll	/	m	1
SSKJ			cepiti, dlaka (•ekspr. cepiti dlako <i>razčlenjevati problem do nepomembnih malenkosti</i>)				
SSF	dlaka	<i>to split hairs; to split straws</i>	cepiti dlako tudi dlako cepiti /ekspr.; pren./ <i>razčlenjevati kaj do nepomembnih podrobnosti; biti malenkosten</i> (sop.: cepidlačiti; dlakocepiti)				
OID	split	split hairs (disapproving) (<i>pay too much attention in an argument to differences that are very small and not important</i>)					
BRIDGE	hair	To be splitting hairs pomeni, da nekdo dela nepotrebne razlike ali posveča preveč pozornosti nepomembnim podrobnostim.	dlakocepiti				
15	hair (n)	that made her hair curl	ob tem so se ji ježili lasje	I	AB	g	3D
SSKJ			ježiti → ježiti se (1. •ekspr. lasje se mu ježijo				

od strahu zelo ga je strah); las (•ekspr. **lasje se**

			mu ježijo od strahu zelo ga je strah)				
SSF	las	/	lasje se ježijo komu /ekspr.; 3. os. mn., tudi pret., dov. so se naježili/ občuti grozo, odpor; zgraža se (VARIANTA: lasje so se naježili komu); lasje so šli pokonci komu /ekspr.; 3. os. mn., tudi sed./ občutil je grozo, odpor; zgražal se je				
OID	hair	make sb's hair curl (informal, humorous) (<i>shock or disturb sb</i>)					
Fida+			lasje se ježijo komu				
16	half (n)	one's better/other half	STAR. ŠALJ. boljša polovica	I	AB	f	1
SSKJ			boljši, polovica (*šalj. to je moja boljša polovica žena)				
SSF	polovica	<i>one's better half</i>	boljša polovica /šalj.; pren./ žena, soproga				
OID	half	your better/other half (informal, humorous) (<i>your wife or husband</i>)					
Fida+			boljša polovica ('žena' – približno 95 % zadetkov, 'mož' – približno 3 % zadetkov, 'žena ali mož' – približno 2 % zadetkov)				
Opombe			Fida+: 'žena', 'mož' – tudi v pomenu 'partner/-ka', ne nujno zakonska žena oz. mož				
17	half (n)	to go halves with sb	[<i>zlasti o stroških</i>] razdeliti si (na pol) shall we go halves on a pizza? si za to, da skupaj naročiva piko?	III	/	m	1
OID	halves	go halves (with sb); go half and half (with sb) (informal) (<i>share</i>)					

		<i>the total cost of sth equally with sb else)</i>					
BRIDGE	half	Kadar dve osebi go halves , si stroške nečesa razdelita na enaki polovici.	razpoloviti stroške, deliti stroške na pol				
18	half (sam)	how the other half lives	kako živijo bogati; kako se drugim/nekaterim godi	III III	/ /	n m	3D 3D
SSKJ			goditi se (2. s smiselnim osebkom v dajalniku <i>biti</i> , <i>živeti v določenih gmotnih, zdravstvenih razmerah</i>)				
OID	half	how the other half lives (the life of people in circumstances very different from your own, especially those much richer or poorer)					
19	half (n)	to not do things by halves	ne delati stvari napol	I	A	f	3
SSKJ			napol (*pog., ekspr. vse naredi samo napol <i>ne dokonča, opravi površno</i>)				
OID	halves	do nothing/not do anything by halves (<i>do whatever you do completely and thoroughly</i>)					
Fida+			delati kaj napol (4 zadetki, od tega 1x 'stvari'), narediti kaj napol (15 zadetkov, od tega 2x 'stvari')				
Opombe			narediti/delati kaj napol				
20	half (n)	that's not the half of it!	POG. to niti približno ni vse! "I hear you're having some problems at work" — "you haven't heard the half of it!" "slišim, da imaš v službi probleme" — "ah, ko bi ti	I	A	g	3D

			vedell!"				
SSKJ			približen → približno (•ekspr. niti približno ne vem, kaj to pomeni <i>sploh ne vem</i>)				
OID	half	the half of it (<i>only some of the facts of a particular situation, not all of them</i>)					
Fida+			niti približno				
21	half (n)	too ...by half	POG. BR. (kar) preveč; pretirano too clever by half kar preveč prebrisan	II III	/ /	n n	1 1
SSKJ			preveč (ekspr., navadno okrepljen <i>izraža zelo veliko mero, stopnjo</i>)				
OID	half	to clever, quick, etc. by half (BrE, informal, disapproving) (<i>much too clever, quick, etc.</i>)		=m			
22	half cock (n)	at half cock	prezagljeno; preuranjeno to set off an attack at half cock prezagljeno napasti	III III	/ /	p p	1 1
23	half cock (n)	to go off at half cock \ to go off half-cocked	ponesrečiti se; prezagliti se the experiment went off half-cocked reakcija se je sprožila prehitro, zato poskus ni uspel she went off half-cocked and told everyone the news kar šla je in vsem povedala	III III	/ /	n n	1 1
OID	half-cock	go off at half-cock (informal) (<i>start without enough preparation, so that the effect or result is not satisfactory</i>)		=m			
24	halfpenny (n)	to not have two halfpennies to rub together	ŠALJ. BR. biti čisto brez ficka	VI	-	-	-
25	halfway (adv)	to meet sb halfway	doseči kompromis s kom	III	/	m	1
OID	meet	meet sb halfway					

		<i>(reach an agreement with sb by giving them part of what they want)</i>					
BRIDGE	halfway	To meet someone halfway pomeni sprejeti nekatere zamisli drugega človeka, da se lahko sporazumeta.	doseči/skleniti kompromis				
26	halfway (adv)	to meet trouble halfway	prehiteti težave	VI	-	-	-
27	halt (adj)	the halt and the lame	pohabljeni	VI	-	-	-
28	halve (gl)	a trouble shared is a trouble halved	problemi se zmanjšajo, če jih s kom deliš	III	/	m	3D
OID	trouble	a trouble shared is a trouble halved (saying) <i>(if you talk to sb about your problems and worries, instead of keeping them to yourself, they seem less serious)</i>					
29	hammer (n)	to come/go under the hammer	biti prodan na dražbi	III	/	m	1
OID	hammer	come/go under the hammer <i>(be offered for sale at an auction /.../)</i>					
30	hammer (v)	to hammer sth home	dopovedati kaj; vbiti kaj v glavo he hammers home the message that the US international role has changed dopoveduje jim, da se je mednarodna vloga ZDA spremenila	III I	/ A	m c	1 1
SSKJ			vbiti (2. ekspr. s <i>strogim ravnanjem doseči pri kom kako lastnost: /.../ II</i> navadno v zvezi <u>vbiti v glavo</u> z <i>vztrajnim razlaganjem doseči, da se kdo česa nauči, si kaj</i>				

			<i>zapomni: vbiti komu znanje v glavo / vbiti ljudem svoje prepričanje / kar si vbije v glavo, hoče tudi doseči za kar se trdno odloči)</i>				
OID	home	drive/hammer sth home (to sb) (<i>make sure that sb understands sth completely, for example by repeating it often</i>)					
Fida+			vbiti komu kaj v glavo, nekaj manj vbijati komu kaj v glavo				
Opombe	Gl. 360						
31	hand (v)	to have (got) to hand it to sb	POG. morati komu kaj priznati I've got to hand it to you – you're never short of a new idea to ti moram priznati – res ti nikoli ne zmanjka novih idej	III	/	m	1
OID	hand	have (got) to hand it to sb (<i>admit, perhaps unwillingly, that you admire sb for their skill, achievements, determination, etc.</i>)					
32	hand (n)	to have a hand in sth	sodelovati pri čem; imeti kje prste vmes I suspect Tom had a hand in this sumim, da je imel prste vmes Tom	III I	/ AB	m b	1 1
SSKJ			prst, vmes (*ekspr. povsod ima prste vmes <i>vmešava se v stvari, ki se ga ne tičejo</i>)				
SSF	prst	<i>to have a hand in sth.</i>	imeti [svoje] prste vmes /ekspr.; pren./ <i>vmešavati se v stvari, ki se ne tičejo koga</i>				
OID	hand	have/take a hand in (doing) sth (be					

		<i>involved in (doing) sth, especially sth bad, wrong, etc.)</i>					
BRIDGE	hand	To have a hand in a situation pomeni biti dejavno udeležen pri nečem.	sodelovati				
Fida+			imeti prste vmes (približno 40 %), imeti pri čem prste vmes (približno 40 %), imeti kje* prste vmes (približno 10 % zadetkov)				
Opombe			*zadetki tipa 'tu/tam/v ...'				
33	hand (n)	to have time on one's hands	imeti veliko časa	III	/	n	1
OID	time	have (got) time on your hands (informal) (<i>have more free time than you want or need</i>)					
34	hand (n)	to hold sb's hand	pomagati komu	III	/	m	1
OID	hold	hold sb's hand (<i>give sb help, comfort, support, etc. in a difficult situation</i>)					
35	hand (n)	I could do that with one hand tied behind my back!	to bi lahko naredil z eno roko	I	AB	f	3D
SSKJ			roka (*pog. to bo naredil z levo roko z lahkoto, brez težav; ne temeljito, površno); levi (*pog. ne gre tako lahko, čeprav sem mislil, da bom to naredil z levo roko z lahkoto, brez težav)				
SSF	roka	/	z levo roko /pog.; pren./ 1. z lahkoto, brez težav; 2. manj zavzeto, manj resno				

lahkotno; (VARIANTE:
delati kaj z levo roko;

			lotevati se česa z levo roko; lotiti se česa z levo roko; narediti kaj z levo roko; odpraviti koga z levo roko; opraviti kaj z levo roko; premagati koga z levo roko)				
OID	hand	with one hand tied behind your back (informal) (1. <i>unable to use your full powers;</i> 2. <i>very easily; with little effort</i>)					
Fida+			narediti kaj z levo roko (približno 10/350 zadetkov), *narediti kaj z eno roko (ni frazemskih zadetkov)				
Opombe			prevajalska napaka?				
36	hand (n)	to keep/get one's hand in	ostajati v praksi	VI	-	-	-
OID	hand	keep your hand in (practise a skill occasionally, so that you do not lose it)					
Fida+			ni ustreznih zadetkov				
37	hand (n)	to know sth like the back of one's hand	poznati kaj kot lasten/svoj žep	I	AB	f	1
SSKJ			poznati (•poznam ga kot slab denar, kot svoj žep zelo dobro, zlasti po slabih lastnostih); žep (•poznam ga kot svoj žep zelo dobro, zlasti po slabih lastnostih)				
SSF	žep	<i>to know so./sth. like the back of one's hand</i>	poznati koga/kaj kot svoj žep /ekspr.; primeral/ zelo dobro poznati koga, kaj				
OID	know	know sth like the back of your hand					

		(informal) (<i>know a place very well</i>)					
BRIDGE	hand	Kadar neki kraj poznamo like the back of one's hand , ga poznamo izjemno dobro.	kot svoj žep				
Fida+			poznati kaj kot svoj/lasten žep ('svoj' skoraj trikrat bolj pogosto; poznati koga – 1/350 zadetkov)				
38	hand (n)	the left hand doesn't know what the right hand is doing	levica ne ve, kaj dela desnica	I	AB	d	3E
SSKJ			desnica, levica, vedeti (•bibl. naj ne ve levica, kaj dela desnica <i>ne hvali se z dobrimi deli</i> ; iron. desnica ne ve, kaj dela levica <i>delo je neenotno, neskladno</i>)				
SSF	levica	/	levica ne ve, kaj dela desnica /knj.; pren./ <i>delo, dejavnost, organizacija česa niso medsebojno usklajeni</i> ; desnica ne ve, kaj dela levica /knj.; pren./ <i>delo, dejavnost, organizacija česa niso medsebojno usklajeni</i>				
OID	left	the left hand doesn't know what the right hand's doing (informal) (<i>one part of an organization, group, etc. does not know what another part is doing</i>)					
Fida+			levica ne ve, kaj dela desnica (4x bolj pogosto kot obratno), ironični				

			pomen				
39	hand (n)	many hands make light work	v slogi je moč	I	A	c	3E
SSKJ			moč, sloga (v slogi je moč <i>dobri medsebojni odnosi med ljudmi povečajo njihovo učinkovitost</i>)				
OID	hands	many hands make light work (saying) (<i>a task is done easily if a lot of people share the work</i>)					
Fida+			v slogi je moč (večinoma naslovi, slogani)				
40	hand (sam, gl)	to not do a hand's turn	POG. ne narediti nič; ne migniti s prstom they sit there without doing a hand's turn tam sedijo in nič ne delajo	III I	/ AB	n g	1 1
SSKJ			migniti, prst (*ekspr. še s prstom ni mignil zanj, ko je bil v stiski <i>čisto nič mu ni pomagal</i>)				
SSF	prst	/	še s prstom ne migniti [za kogal/kaj] /ekspr.; pren., nikal., tudi niti s prstom , s podr. vez./ 1. čisto nič ne narediti; 2. ne pomagati (komu) (VARIANTA: niti s prstom ne migniti)				
OID	hand	not do a hand's turn (old-fashioned) (<i>do no work</i>)					
Fida+			niti s prstom ne migniti, ne migniti s prstom (približno enako pogosta), še s prstom ne migniti (približno 5x manj zadetkov); oba pomena iz SSF				
41	hand (n)	to set/turn one's hand to sth	lotiti se česa; začeti se ukvarjati s čim	III III	/ /	n n	1 1
OID	turn	turn your hand to sth					

		(start doing sth or be able to do sth, especially when you do it well)					
42	hand (n)	to stay/hold one's hand	zadržati se; počakati; potrpeti	III	/	n	1
				III	/	n	1
				III	/	n	1
OID	stay	stay your hand (old-fashioned or literary) (stop yourself from doing sth; prevent you from doing sth)					
43	hand (n)	to try one's hand at sth	poskusiti se v čem	II	/	m	1
SSKJ			poskusiti → poskusiti se (nav. ekspr., z oslabljenim pomenom <i>izraža začetek dejanja, kot ga določa samostalnik</i> : poskusiti se v pesništvu)				
OID	try	try your hand (at sth/doing sth) (try sth for the first time, for example a skill or a sport)					
BRIDGE	hand	To try one's hand at a new activity pomeni poskusiti opravljati neko novo dejavnost.	poskusiti se v čem				
44	hand (v)	to win hands down	zlahka zmagati	III	/	m	1
OID	hands	win (sth) / beat sb hands down (win (sth) / beat sb very easily)					
OPOMBE			premagati koga z levo roko				
45	handle (v)	to be too hot to handle	biti preveč tvegan/nevaren	III	/	m	1
OID	hot	(too) hot for sb (also too hot to handle) (informal) ((too) difficult, dangerous, etc. for sb)					

46	handle (n)	to fly off the handle	POG. razpištoliti se; razjeziti se; razburiti se	II III III	/ / /	m n n	1 1 1
SSKJ			razpištoliti se (pog., ekspr. <i>razburiti se, razjeziti se:</i> kaj si se pa tako razpištolil)				
OID	fly	fly off the handle (informal) (<i>suddenly become very angry</i>)					
BRIDGE	handle	To fly off the handle pomeni popolnoma izgubiti oblast nad seboj; pogovorna raba.	ponoreti, razpočiti se				
47	handle (n)	to get a handle on sb/sth	razumeti koga/kaj	III	/	m	1
OID	handle	get/have a handle on sb/sth (informal) (<i>become/be familiar with and so understand sb/sth</i>)					
48	handsome (adj)	handome is as handsome does	pomembna je človekova notranjost, ne zunanost	VI	-	-	-
49	hang (v)	it/he can go hang \ let it/him go hang	POG. BR. naj gre k vragu	I	AB	f	3D
SSKJ			iti (*pog., ekspr. vse je šlo k hudiču je propadlo); vrag (8. pog., ekspr., v zvezi poslati koga, iti, pobrati se k vragu izraža jezno odklonitev prisotnosti koga, zveze s čim); hudič (*pog., ekspr. vse je šlo k hudiču je propadlo ; pog., ekspr. poslati koga k hudiču zelo grobo ga zavrniti)				
SSF	vrag	<i>to go to hell</i>	iti k vragu /ekspr.; pren., tudi z velel. pojdi, pojdite in naj gre, naj gredo , tudi z izpustom glagola/ <i>propasti,</i> <i>izginiti</i> (sop.: iti k hudiču ;				

			iti [k hudiču] v rit; VARIANTA: pobrati se k vragu)				
OID	hang	can go hang (old-fashioned, informal) (used for saying that you do not care about sb/sth or about what happens to sb/sth)					
Fida+			iti k vragu (velelnik ni najpogostejša oblika)				
50	hang (n)	to get the hang of sth	POG. navaditi se na kaj you'll soon get the hang of the computer kmalu se boš navadil na računalnik you're getting the hang of it začenjaš razumeti	III	/	n	1
OID	hang	get the hang of sth (informal) (<i>learn or begin to understand how to do, use, etc. sth</i>)					
BRIDGE	hang	To get the hang of something pomeni začeti razumevati, kako se nekaj naredi; pogovorna raba.	dojeti bistvo, razumeti				
51	hang (v)	to hang sth	POG. poslati kaj k vragu hang the expense! k vragu s stroški!	I	AB	g	1
SSKJ			iti (*pog., ekspr. vse je šlo k hudiču je propadlo); vrag (8. pog., ekspr., v zvezi poslati koga, iti, pobrati se k vragu izraža jezno odklonitev prisotnosti koga, zveze s čim); hudič (*pog., ekspr. vse je šlo k hudiču je propadlo; pog., ekspr. poslati koga k hudiču zelo grobo ga zavrniti)				
SSF	vrag	/	poslati kogalkaj k vragu /pog. ekspr.; pren., nedov.				

			pošiljati/ zelo grobo zavrniti koga; odločno zavreči kaj (sop.: poslati koga/kaj k hudiču; VARIANTA: pošiljati koga/kaj k vragu)				
OID	hang	hang sth (BrE, spoken) (<i>used to say that you are not going to worry about sth</i>)					
Fida+			poslati koga/kaj k vragu (nekaj večkrat 'koga')				
52	hang (v)	to hang fire	počakati; odložiti	III	/	m	1
OID	hang	hang fire (<i>delay or be delayed</i>)					
53	hang (v)	to hang it (all)	POG. poslati (vse skupaj) k vragu	VI	-	-	-
54	hang (v)	to hang (on) in there	POG. vztrajati; zdržati	III III	/ /	n n	1 1
OID	hang	hang (on) in there (informal) (<i>used for encouraging sb to continue trying to achieve sth</i>)					
55	hang (v)	to hang on sb's words \ to hang on sb's every word	pozorno/pazljivo poslušati koga	III	/	m	1
OID	hang	hang on sb's words/every word (<i>listen to what sb says with great attention</i>)					
56	hang (v)	to hang one on sb	POG. AM. primazati komu eno I'd thought for a moment he was going to hang one on me za trenutek sem pomislila, da mi bo eno primazal	I	A	c	1
SSKJ			primazati (*pog. odgovori, če ne ti eno primazem <i>te udarim</i>)				
Fida+			primazati komu eno (nekajkrat 'okoli ušes', 'za				

			uho')				
57	hang (v)	to hang open	biti odprt; biti odpet the driver's door hung open voznikova vrata so bila odprta his shirt hung open srajco je imel odpeto	III III	/ /	p p	1 1
58	hang (v)	to hang sb out to dry	POG. ZLASTI AM. pustiti koga na cedilu	I	AB	I	1
SSKJ			cedilo (•pustiti koga na cedilu brez pomoči, podpore)				
SSF	cedilo	<i>to let so. down; to leave so. in the lurch; to leave so. in a jam</i>	pustiti koga na cedilu /ekspr.; pren., nedov. puščati in nikal./ <i>pustiti koga brez pomoči, podpore</i> (VARIANTA: puščati koga na cedilu)				
Fida+			pustiti koga na cedilu				
59	hang (v)	to hang a right	POG. ZLASTI AM. zaviti desno	III III	/ /	n n	1 1
OID	hang	hang a left/right (AmE) (<i>take a left/right turn</i>)					
60	hang (v)	to hang tough	AM. biti trdno odločen; vztrajati	III III	/ /	n n	1 1
OID	hang	hang tough (AmE) (<i>be determined and refuse to change your attitude or ideas</i>)			=m		
61	hang (v)	I'll be hanged if...	POG. naj me vrag, če ...	VI	-	-	-
62	hang (v)	to let it all hang out	POG. sprostiti se; pokazati čustva	III III	/ /	n n	1 1
OID	let	let it all hang out (informal) (<i>express your feelings freely</i>)					
63	hang (n)	to not care/give a hang	POG. biti malo/figo mar they don't give a hang about plants za rastline jim je malo mar	I	A	I	1
SSKJ			mar (1. v povedno-prislovni rabi <i>izraža skrb,</i> <i>ukvarjanje s čim: /.../</i> nižje pog., ekspr. kmetija mu je				

			figo mar)				
Fida+			komu biti figo mar (za koga/kaj)				
64	happy (adj)	(as) happy as a sandboy \ (as) happy as Larry BR. \ (as) happy as a clam	AM. zelo vesel	III	/	m	1
OID	happy	(as) happy as the day is long / as a clam / as Larry (informal) (very happy)					
65	hard (adv)	to be/feel hard done by	POG. BR. čutiti se prikrajšan(ega)/zapostavljen(ega) she would be justified in feeling hard done by upravčeno bi se (po)čutila prikrajšano	III	/	n	1
OID	hard	be/feel hard done by (informal) (be/feel unfairly treated)					
BRIDGE	hard	To feel hard done by pomeni imeti občutek, da so z nami ravnali krivično.	biti krivično obravnavan				
66	hard (adv)	to be hard put to do sth	POG. s težavo kaj narediti	III	/	n	1
OID	hard	hard put (to it) to do sth; hard pressed/pushed to do sth (able to do sth only with great difficulty)					
67	hard (adj)	hard luck \ hard lines \ hard cheese	POG. BR. smola »he failed his driving test« — »oh, hard luck!« »padel je na vozniškem izpitu« — »o, smola!« it was hard luck on them imeli so smolo »she doesn't like the idea« — »hard cheese« IRON. »ta ideja se ji ne zdi dobra« — »njen problem«	II	/	n	1
SSKJ			smola (2. ekspr. naključje, okoliščine, ki vplivajo na				

			neugoden izid, potek česa)				
OID	hard	hard cheese (BrE, informal) (<i>used as a way of saying that you are sorry about sth, usually in an ironic way (=you really mean the opposite)</i>); hard luck/lines (BrE) (<i>used to tell sb that you feel sorry for them</i>)					
BRIDGE	hard luck (CONVENTION)	Kadar nekomu rečemo ' Hard luck ', hočemo povedati, da nam je žal, ker ni dobil tistega, kar je želel; pogovorna raba.	smola, škoda				
68	hard (adj)	to play hard to get	POG. delati se nedostopnega/ neosvojljivega	III	/	n	1
OID	play	play hard to get (informal) (<i>pretend not to be interested in sb/sth in order to increase sb's interest in or desire for you</i>)					
69	hare (n)	to be as mad as a March hare	biti čisto nor/zmešan	III	/	n	1
OID	mad	(as) mad as a March hare (informal) (<i>(of a person) crazy</i>)					
70	hare (n)	to run with the hare and hunt with the hounds	BR. sedeti na dveh stoli	I	AB	g	1
SSKJ			sedeti (•ekspr. sedeti na dveh stoli <i>poskušati imeti korist pri dveh navadno izključujočih se stvarih</i>); stol (•ekspr. sedeti na dveh stoli <i>poskušati imeti korist pri dveh, praviloma izključujočih</i>				

			se stvareh)				
SSF	stol	/	sedeti na dveh stoli /ekspr.; dv., pren./ <i>poskušati imeti korist pri dveh, praviloma izključujočih se stvareh</i> (sop.: sedeti med dvema stoloma)				
OID	run	run with the hare and hunt with the hounds <i>(try to remain friendly with both sides in a quarrel)</i>					
Fida+			sedeti na dveh stoli (več kot 210/350 zadetkov v pomenu 'opravljati dve funkciji', 'imeti dva partnerja', samo 14/350 zadetkov v smislu 'poskušati držati z obema stranema v prepiru')				
71	hare (n)	to start a hare	ZAST. BR. načeti pogovor	VI	-	-	-
72	hash (n)	to make a hash of sth	POG. zavoziti kaj; zamočiti kaj he made a hash of the interview na razgovoru se je slabo odrezal	II III	/ /	n n	1 1
SSKJ			<i>zavoziti (4. pog., ekspr. z napačnim vodenjem, delovanjem povzročiti, da pride kaj v slab, neugoden položaj)</i>				
OID	mess	make a mess/hash of sth/doing sth (informal) <i>(do sth very badly)</i>					
BRIDGE	hash	To make a hash of a job pomeni zelo slabo opraviti neko delo; pogovorna raba.	zavoziti, zamočiti				
73	hash (n)	to settle/fix someone's hash	POG. utišati koga; zapreti komu usta	VI	-	-	-

74	haste (n)	haste makes waste	AM. hiti počasi; počasi se daleč pride	VI	-	-	-
75	haste (n)	more haste less speed	BR. hiti počasi; počasi se daleč pride	I I	A A	g c	^{3DE} ^{3DE}
SSKJ			hiteti, počasi (*preg. hiti počasi <i>delaj hitro, vendar s premislekom</i>); daleč, počasi (*preg. počasi se daleč pride <i>premišljena vztrajnost je koristnejša kot naglica</i>)				
OID	haste	more haste, less speed (BrE, saying) (<i>if you try to do sth quickly, you are more likely to make mistakes and so take longer time than necessary</i>)					
Fida+			NAJVEČ: počasi se daleč pride (rečenica), TUDI: hiti počasi (večinoma kot rek, naslov), hiteti počasi (približno polovico manj zadetkov kot hiti počasi)				
76	hat (n)	at the drop of a hat	brez oklevanja/obotavljanja	III	/	m	1
OID	drop	at the drop of a hat (informal) (<i>immediately and without hesitating</i>)					
77	hat (n)	to draw/pick sth out of a hat	izžrepati kaj; naključno izbrati kaj we'll draw the winners out of a hat dobitnike bomo izžreballi	III III	/ /	m m	1 1
OID	hat	pick, etc. sth out of a hat (informal) (<i>choose sb/sth completely by chance</i>)					
78	hat (n)	hat in hand	ponižno he went hat in hand to the bank to ask for a loan ponižno	III	/	m	1

			je šel v banko vprašat za posojilo				
OID	cap	go cap in hand (to sb) (BrE) (AmE go hat in hand) (beg for sth very respectfully)					
79	hat (n)	I'll eat my hat	naj me vrag/hudič I'll eat my hat if he wins! naj me vrag, če zmaga!	I	C	c	3DF
OID	eat	I'll eat my hat! (spoken) (<i>used to say that you think sth is very unlikely to happen</i>)					
Fida+			naj me vrag, če ... (65/264 zadetkov v ang. pomenu 'ne verjamem')				
Opombe			Fida+: naj me hudič (samo 2/122 zadetkov v ang. pomenu)				
80	hat (n)	to keep sth under one's hat	POG. kaj obdržati zase; ne izdati skrivnosti keep it under your hat! POG. jezik za zobe!	V	AB	g	3FG
SSKJ			jezik (*pog., slabš. jezik za zobe , star. za zobmi molči , ne ugovarja); zob (*pog., slabš. jezik za zobe molči , ne ugovarja)				
SSF	jezik	/	jezik za zobe /pog.; v medmetni rabi/ <i>utihni, molči</i>				
OID	hat	keep sth under your hat (informal) (<i>keep sth secret</i>)					
Fida+			jezik za zobe!				
81	hat (n)	my hat!	STAR. pri moji veri!	VI	-	-	-
82	hat (n)	old hat	POG. <i>odpisana stvar ali osebo</i> he's already old hat on je že za staro šaro this cartoon is already old hat in France v Franciji je ta risanka že iz mode	V	AB	g	3G
SSKJ			spadati, star, šara (*slabš.				

			ti spadaš med staro šaro <i>tvoje ravnanje, govorjenje ne ustreza okoliščinam, času)</i>				
SSF	šara	/	ne biti [še] za med staro šaro /slabš.; pren., nikal./ <i>biti še uporaben, še ustrezati</i> (VARIANTA: ne soditi med staro šaro); vreči kogalkaj med staro šaro /ekspr.; pren./ <i>odpisati koga, zavreči kaj kot neuporabno</i> (VARIANTA: odložiti kogalkaj med staro šaro)				
OID	old	old hat (<i>something that is old-fashioned and no longer interesting</i>)					
Fida+			NAJVEČ: biti za staro šaro (70 %), TUDI: biti za v staro šaro , MALO: biti za med staro šaro (4 %), (vse večinoma zanikano)				
83	hat (n)	to pass/send the hat around	POG. zbirati denar/prispevke	III	/	n	1
OID	pass	pass the hat round/around; pass round the hat (informal) (<i>collect money from a number of people, for example to buy a present for sb</i>)					
84	hat (n)	to put/throw one's hat into the ring	sprejeti izziv I had little chance, but I decided to throw my hat into the ring anyway imel sem malo možnosti, a sem se vseeno odločil, da sprejem izziv	III	/	n	1
OID	throw	throw your hat into					

		the ring (<i>announce officially that you are going to compete in an election, a competition, etc.</i>)					
85	hat (n)	to take one's hat off to sb \ hats off to sb	POG. izkazati čast hats off to him! vsaka mu čast!; kapo/klobuk dol!	V	A AB	g f	3FG 3FG
SSKJ			čast (2. priznanje velike vrednosti ali veljave; spoštovanje, slava: /.../ ekspr.: vsa čast jim, pogumno so se borili); dol, klobuk (*pog., ekspr. pred takim junakom klobuk dol vsa čast mu)				
SSF	kapa	/	kapo dol /ekspr.; v medm. rabi/ vsa čast, vse priznanje, bravo (sop.: klobuk dol)				
OID	hat	take your hat off to sb; hats off to sb (both especially BrE) (AmE usually tip your hat to sb) (informal) (<i>used for expressing admiration for what sb has done</i>)					
Fida+			vsa čast (komu) (približno 6x več kot vsaka čast), nekaj manj kapo dol (približno 3x več kot klobuk dol)				
86	hat (n)	to talk through one's hat	kvasiti neumnosti; blebetati	II II	/ /	n n	1 1
SSKJ			kvasiti (slabš. vsebinsko prazno, nespametno govoriti); blebetati (1. slabš. nespametno , nepremišljeno govoriti: povej, pa ne blebetaj toliko / blebetati				

			neumnosti; blebeta, kar mu pride na misel)					
OID	talk	talk through your hat (old-fashioned, informal) (<i>usually used in progressive tenses</i>) <i>say silly things while you are talking about a subject you do not understand</i>)						
87	hat (n)	to wear two hats	POG. opravljati dve funkciji; imeti dva položaja I'm wearing my legal hat now POG. zdajle opravljam funkcijo pravnika	III III	/ /	p p	1 1	
Fida+			sedeti na dveh stoli (več kot 210/350 zadetkov v pomenu 'opravljati dve funkciji', 'imeti dva partnerja')					
88	hatch (n)	down the hatch!	POG. do dna!; na eks!	I I	A C	c c	3DF 3DF	
SSKJ			dno (1. <i>spodnji, osnovni del posode ali posodi podobne priprave: /.../ kot poziv pri pitju</i> do dna! /.../); eks (pog., poziv pri pitju <i>do dna: pijmo, eks; vsi eks /.../</i>)					
OID	hatch	down the hatch (informal) (<i>said before you drink alcohol</i>)						
Fida+			do dna! (6 zadetkov kot 'poziv k pitju'), na eks! (2 zadetka kot 'poziv k pitju')					
89	hatchet (n)	to bury the hatchet	zakopati (bojno) sekiro; skleniti premirje	I III	AB /	b m	1 1	
SSKJ			sekira (*ekspr. izkopati, zakopati bojno sekiro <i>začeti, končati boj</i>); zakopati (*ekspr. zakopati					

			bojno sekiro <i>končati boj</i>)				
SSF	sekira	<i>to bury the hatchet</i>	zakopati bojno sekiro <i>/ekspr.; pren./ končati boj, prepir, sovražne odnose</i>				
OID	bury	bury the hatcet; bury your differences ((<i>of two people or groups</i>) <i>agree to forget past disagreements and be friends again</i>)					
Fida+			zakopati bojno sekiro				
90	hatter (n)	to be as mad as a hatter	POG. biti prismuknjen/zmešan	II	/	n	1
SSKJ			prismuknjen (ekspr. 1. čudaški, neumen)				
OID	mad	(as) mad as a hatter (informal) ((<i>of a person</i>) <i>crazy</i>)					
91	haul (v)	to haul ass	POG. AM. zmigati se	VI	-	-	-
92	haul (v)	to haul sb over the coals	BR. nadreti koga; nahruliti koga	II III	/ /	n n	1 1
SSKJ			nadreti (ekspr. <i>grobo, glasno ošteti</i>)				
OID	haul	haul sb over the coals (BrE) (AmE rake sb over the coals) (informal) (<i>critisize sb very strongly for sth they have done</i>)					
93	have (v)	to be had	POG. biti žrtev potegavščine I've been had in this deal pri tem poslu so me prinesli okrog	V	A	c	3G
SSKJ			okrog, prinašati (•nižje pog. davkarijo okrog prinašati <i>goljufati, varati</i>); okoli (•pog. koga okoli prinesiti <i>ogoljufati, prevarati</i>); prinesiti (•nižje pog. okrog te je prinesel <i>ogoljufal, prevaral</i>)				
BRIDGE	have	To have been had	biti ogoljufan, nasankati				

		pomeni, da nas je nekdo namenoma ogoljufal, na primer tako, da nam je nekaj prodal za previsoko ceno.					
Fida+			nekaj večkrat prinesti koga okoli kot prinesti koga okrog				
94	have (v)	had better/best	[za prihodnja dejanja] raje; bolje bo we had better not tell John about our plans Johnu raje ne povejmo o naših načrtih I had better go bolje bo, da grem	III III	/ /	m m	3D 3D
OID	better	had better/best do sth (<i>used to tell sb what you think they should do</i>)					
BRIDGE	better	Kadar nekdo had better do something , bi moral nekaj storiti.	raje, rajši				
95	have (v)	had rather/sooner	raje I had rather you did not say anything raje vidim, da nič ne rečeš	III	/	m	3D
96	have (v)	to have to do with sb/sth	imeti kaj s kom/čim; imeti opravka s kom/čim I had nothing to do with that woman nič nisem imel s to žensko his lack of confidence probably had a lot to do with it njegovo pomanjkanje samozavesti je verjetno precej pripomoglo k temu	II II	/ /	m m	1 1
SSKJ			imeti (•ekspr. imata nekaj med seboj <i>prepirata se</i> ; <i>se imata rada</i> ; ekspr. nič nimam z njim <i>sem brez stikov z njim</i>); opravek (2.				

nav. ekspr., v zvezi imeti opravka s, z izraža, da a) je kdo s kom, s čim v odnosu, zvezi: /.../ b) kdo

			<i>kaj dela: /.../ // izraža vzročno odvisnost, povezanost /.../</i>				
OID	do	be/have to do with sb/sth (be connected or concerned with sb/sth)					
BRIDGE	do	Če za nekaj rečemo it has to do with ali it is to do with , hočemo povedati, da je tisto z nečim povezano.	imeti opravka, biti povezan z				
97	have (v)	to have done with sth	opraviti s čim; narediti konec čemu	II I	/ A	n g	1 1
SSKJ			opraviti (4. ekspr., z orodnikom <i>prenehati imeti zvezo s kom, s čim /.../ // publ. premagati</i>); narediti (*ekspr. narediti konec molku, smehu <i>povzročiti, da preneha molk, smeh</i>)				
OID	done	be/have done with sb/sth (especially BrE) (<i>no longer be involved with sb/sth or do sth, especially sth unpleasant</i>)					
Fida+			narediti konec čemu				
98	have (v)	to have (got) it coming	sam hoteti kaj; sam si nakopati kaj; zaslužiti (si) kaj I'm not suprised she left that drunkard – he's had it coming ne čudi me, da je pustila tega pijanca – sam je tako hotel	III II II	/ / /	m m m	1 1 1
SSKJ			nakopati (2. ekspr., z dajalnikom <i>povzročiti, da pride kdo v neugoden položaj</i>); zaslužiti (5. ekspr., z oslabljenim pomenom, s povedkovim določilom <i>izraža</i>				

			<i>primernost, upravičenost česa)</i>				
OID	coming	have (got) it/that coming (to you) (informal) (<i>be about to experience sth unpleasant, especially if you deserve it</i>)					
99	have (v)	to have (got) it in for sb	POG. imeti koga na piki; imeti kaj proti komu	I I	AB A	g g	1 1
SSKJ			imeti, proti (•pog. kaj imate proti meni zaradi česa mi nasprotujete, zakaj me ne marate); pika (•ekspr. imeti piko na koga, jemati koga na piko, imeti koga na piko imeti ga za predmet napadov, obtožb, šal, zanimanja)				
SSF	pika	<i>to have so./sth. in the crosshairs</i>	imeti kog/kaj na piki /ekspr.; pren./ imeti koga za predmet napadov, obtožb, šal, zanimanja				
OID	have	have (got) it in for sb (informal) (<i>want to harm or cause trouble for sb because you have had a bad experience with them</i>)					
BRIDGE	have	To have it in for someone pomeni skleniti, da bomo nekomu otežili življenje, ker ga ne maramo ali smo jezni nanj.	zameriti komu, nekomu želeli nekaj slabega				
Fida+			imeti kaj proti čemu/komu (62 oz. 25 zadetkov od 350), imeti koga na piki				
100	have (v)	to have (got) it in one	imeti kaj v sebi; biti sposoben česa	I III	A /	b m	1 1

SSKJ			imeti, nekaj, se (*ekspr. načrt ima nekaj v sebi je dober, primeren)				
OID	have	have (got) it in you (to do sth) (have the unexpected ability, determination, courage, etc. to do sth)					
Fida+			imeti nekaj v sebi, imeti kaj v sebi				
101	have (v)	to have (got) nothing on sb/sth	biti nič v primerjavi s kom/čim our vodkas are fine, but they have nothing on brands like Smirnoff naše vodke so v redu, vendar niso nič v primerjavi z vodko Smirnoff	II	/	n	1
SSKJ			nič (2. ekspr., navadno v povedni rabi <i>izraža zelo majhno količino, vrednost</i>)				
OID	nothing	have (got) nothing on sb (informal) (1. <i>have much less of a particular quality than sth/sb</i> ; 2. (of the police, etc.) <i>have no information that could show sb to be guilty of sth</i>)					
102	have (v)	to have had it	POG. nastradati; imeti dovolj; odslužiti; biti fuč when your father finds out, you've had it! če izve oče, ti bo odklenkalo I can't do any more, I've had it! ne morem več, dovolj imam! this car has had it ta avto je odslužil svoje	II III III II	/ / / /	n n n n	1 1 1 1
SSKJ			nastradati (pog., ekspr. <i>postati deležen česa neprijetnega, neugodnega</i>); fuč (pog., ekspr., v povedni rabi 1.				

			uničen, propadel /.../2. ki je minil, prešel)				
OID	have	have had it (informal) (1. be in a very bad condition; be unable to be repaired; 2. be extremely tired; 3. have lost all chance of surviving sth; 4. be going to experience sth unpleasant; 5. (also have had it up to here (with sb/sth)) be unable to accept a situation any longer)					
BRIDGE	have	Kadar nekdo has had it , bo imel težave zaradi nečesa, kar je storil. Izraz I have had it pomeni, da smo preveč izčrpani, da bi nadaljevali tisto, kar počnemo.	skupiti jo; ne morem več, dovolj imam tega				
Opombe	Gl. 108						
103	have (v)	to have it off/away with sb	VULG. BR. dol se dati s kom	I	B	g	1
SSF	dati se	/	dati se dol [s kom] /pog.; olepš./ spolno občevati				
OID	have	have it off/away with sb (BrE, slang) (<i>have sex with sb</i>)					
Fida+			dati se dol (s kom)				
104	have (v)	to have it out with sb	POG. udariti se s kom; spričkati se s kom; razčistiti kaj s kom they had it out in front of the guests kar pred gosti sta se spričkala	II III III	/ / /	n n n	1 1 1
SSKJ			udariti → udariti se (2. ekspr. <i>sporeči se, spreti se</i>)				
OID	have	have it out with sb					

		<i>(have a serious discussion with sb in order to end a disagreement, quarrel, etc.)</i>					
105	have (v)	to have it so good	dobro/lagodno živeti	VI	-	-	-
106	have (v)	I'll have you know...	POG. naj ti povem ...; opozarjam te ... I'll have you know, you're insulting the person I love opozarjam te, da žališ meni ljubo osebo	III III	/ /	p p	3D 3D
107	have (v)	I've got it!	POG. že vem!; sem se že spomnil!	VI	-	-	-
108	have (v)	I've had it (up to here)	tega imam čez glavo; tega imam poln kufer	I I	AB AB	g g	3D 3D
SSKJ			čez (*ekspr. ima dela čez glavo zelo veliko); glava (*ekspr. imel sem dela čez glavo zelo veliko); poln (*nižje pog. zdaj te imam pa poln kufer naveličan sem te, odveč si mi)				
SSF	glava; kufer	/	imeti česa čez glavo /ekspr.; pren./ <i>imeti preveč česa, biti preobremenjen, naveličan</i> ; imeti česa prek glave /ekspr.; pren./ <i>imeti preveč česa, biti preobremenjen, naveličan</i> ; imeti poln kufer česa /pog.; olupš./ <i>imeti velik odpor do koga, česa, sovražiti koga, kaj</i>				
OID	have	have had it (informal) <i>(1. be in a very bad condition; be unable to be repaired; 2. be extremely tired; 3. have lost all chance of surviving sth; 4. be going to experience</i>					

		<i>sth unpleasant; 5. (also have had it up to here (with sb/sth)) be unable to accept a situation any longer)</i>					
BRIDGE	have	Kadar nekdo has had it , bo imel težave zaradi nečesa, kar je storil. Izraz I have had it pomeni, da smo preveč izčrpani, da bi nadaljevali tisto, kar počnemo.	skupiti jo; ne morem več, dovolj imam tega				
Fida+			imeti česa čez glavo (več v pomenu 'imeti zelo veliko' kot v pomenu 'biti naveličan, preobremenjen'), imeti poln kufer česa				
Opombe	Gl. 102						
109	have (v)	to let sb have it	POG. napasti koga; streljati na koga	II VI	/ -	n -	1 -
SSKJ			napasti (3. nav. ekspr. <i>ostro, grobo, žaljivo nastopiti proti komu</i>)				
OID	let	let sb have it (spoken, informal) (<i>punish sb or speak to them very angrily</i>)					
110	have (v)	to not be having any (of that)	ne hoteti slišati (za) kaj she asked him to help, but he wasn't having any of it prosila ga je za pomoč, pa sploh ni bil za to	IV	A	g	1
SSKJ			hoteti (•ekspr. o tem noče nič slišati <i>o tem noče z nikomer razpravljati; tega ne dopusti, ne dovoli</i>); slišati (•ekspr. o tem noče nič slišati <i>o tej stvari se noče pogovarjati</i>)				
OID	having	he, she, etc. isn't					

		having any (of it) (<i>informal</i>) (he, she, etc. is not willing to listen to or believe sth)					
Fida+			ne hoteti slišati o čem večkrat kot ne hoteti slišati za kaj				
111	have (v)	rumour/word has it that...	govori se, da ...; baje ...	VI	-	-	-
112	have (v)	thanks for having me!	hvala za povabilo!	VI	-	-	-
113	have (v)	you have me there! \ you've got me there!	no, zdaj si me pa (našel)! you have me there! I've never thought about it much no, zdaj si me pa! nikoli nisem kaj dosti razmišljal o tem	I	C	I	3DF
114	haw (v)	to hum and haw BR. \ to hem and haw AM.	cincati; mečkati	II II	/ /	n n	1 1
SSKJ			cincati (1. pog. <i>omahovati, pomišljati se</i> : nekateri so dolgo cincali, preden so se odločili; ekspr. kaj toliko cincaš, naredi!); mečkati (4. ekspr. <i>težko razumljivo ali nerazumljivo govoriti, pripovedovati</i>)				
OID	um	um and aah (about sth) (also hum/hem and haw , less frequent) (<i>informal</i>) (<i>speak but say nothing important because you need more time to think about a problem, matter, etc.</i>)					
Opombe	Gl. 252, 482						
115	hawk (n)	to have eyes like a hawk	imeti oči kot sokol	I	A	a	1
SSKJ			sokol (1. <i>ptica ujeda z ukrivljenim kljunom in dolgimi, ozkimi perutmi: /.../ ima oči kot sokol</i>)				

			<i>zelo dobro vidi)</i>				
OID	eyes	have (got) eyes like a hawk (<i>be able to notice or see everything</i>)					
Fida+			ni frazemskih zadetkov				
116	hawk (n)	to know a hawk from a handsaw	znati ločiti dobro od slabega	VI	-	-	-
117	hawk (n)	to watch sb like a hawk	pozorno gledati koga; spremljati vsak gib koga; gledati koga s sokoljimi očmi	III III I	/ / A	m m b	1 1 1
SSKJ			sokolji (<i>nanašajoč se na sokole: /.../</i> ekspr.: imeti sokolji pogled; gledati s sokoljimi očmi zelo bistro, ostro)				
OID	watch	watch sb/sth like a hawk (<i>watch sb/sth very carefully</i>)					
Fida+			s sokoljimi očmi (4 zadetki, z različnimi glagoli)				
118	hawse (n)	a foul hawse	položaj, ko se prekrížata leva in desna sidrna vrv	VI	-	-	-
119	hay (n)	to have a roll in the hay	POG. skočiti med rjuhe (s kom)	VI	-	-	-
120	hay (n)	to hit the hay	POG. iti spat	III	/	n	1
OID	hit	hit the sack/hay (informal) (<i>go to bed</i>)					
Opombe	Gl. 315						
121	hay (n)	to make hay of sth	narediti zmešnjavo iz česa	VI	-	-	-
122	hay (n)	make hay while the sun shines	kuj železo, dokler je vroče	I	AB	c	3DE
SSKJ			kovati, vroč, železo (*preg. kuj železo, dokler je vroče vplivaj na koga, kaj, dokler je mogoče; takoj izkoristi vsako ponujeno ugodnost)				
SSF	železo	<i>to strike while the iron</i>	kovati železo, dokler je				

		<i>is hot; to make hay while the sun shines</i>	vroč /ekspr.; pren., navadno velet. kuj delati, ukrepati pravočasno, ko so okoliščine ugodne				
OID	hay	make hay while the sun shines (saying) (make the best use of opportunities and favourable conditions while they last)					
Fida+			kuj železo, dokler je vroče (rečenica), TUDI: kovati železo, dokler je vroče (približno 5–6x več zadetkov ni rečenica)				
123	haystack (n)	like looking for a needle in a haystack	kot bi iskali iglo/šivanko v senu	I	AB	b	1
SSKJ			iskati (1. prizadevati si priti do česa /.../ b) odsotnega: /.../ iščejo ga kot šivanko zelo, intenzivno); seno (*ekspr. iskati šivanko v senu delati kaj, kar nima možnosti, da bi bilo uspešno); šivanka (*ekspr. iskati šivanko v senu početi kaj, kar nima možnosti, da bi bilo uspešno)				
SSF	igla, iskanje, šivanka	to look for a needle in a haystack	iskati [kakor] iglo v kopici sena /ekspr.; pren., tudi kot primeral/ početi kaj, kar nima možnosti, da bi bilo uspešno (sop.: iskati iglo v senu); iskati [koga/kaj] kot iglo v senu /ekspr.; primeral/ zelo, neuspešno iskati; [kot] iskanje igle v kopici sena /ekspr.; pren., tudi kot primeral/ delo, za katero ni				

			<p>možnosti, da bi bilo uspešno opravljeno; [kot] iskanje šivanke v kopici sena /ekspr.; pren., tudi kot primeral delo, za katero ni možnosti, da bi bilo uspešno opravljeno; iskati [koga/kaj] kot šivanko v senu /ekspr.; primeral zelo, neuspešno iskati (VARIANTA: iskati [koga/kaj] kakor šivanko v senu)</p>				
OID	needle	like looking for/trying to find a needle in a haystack (<i>very difficult to find</i>)					
BRIDGE	haystack	Kadar rečemo, da je iskanje nečesa like looking for a needle in a haystack , hočemo povedati, da je tisto izjemno težko ali nemogoče najti.	kot bi iskali šivanko v senu				
Fida+			različni zadetki (3x pogosteje s sam. <i>igla</i>), kot bi iskali iglo v senu (5 zadetkov), kot bi iskali šivanko v senu (ni zadetkov)				
124	head (n)	against the heads	ŠP. [<i>pri rugbyju</i>] z nasprotnikove strani	VI	-	-	-
125	head (n)	to be (like) banging/bashing one's head against a brick wall	butati/tolči z glavo ob zid	I	C	f	1
OID	head	be banging, etc. your head against a brick wall (informal) (<i>try for a long time to achieve sth, persuade sb to do sth, etc. without</i>					

a long time to achieve sth, persuade sb to do sth, etc. without

		success)					
Fida+			riniti, iti z glavo skozi zid, nekaj tudi v zid				
Opombe			prevajalska napaka?				
126	head (n)	to be head and shoulders above sb	biti veliko boljši od koga though short, he stands head and shoulders above most čeprav je majhen, mu večina ne seže do kolen	V	AB	c	3G
SSKJ			koleno, seči (*ekspr. ne seže mu niti do kolen po kaki pozitivni lastnosti, značilnosti mu ni enak, enakovreden)				
SSF	koleno	<i>to not be able to hold a candle to so.; to not be a patch on so.</i>	ne seči komu niti do kolen /ekspr.; navadno mn., pren./ <i>ne biti komu enak, enakovreden po kaki pozitivni lastnosti, značilnosti (sop.: ne seči komu niti do gležnjev; ne seči komu niti do pet)</i>				
OID	head	head and shoulders above sb/sth (<i>very much better, greater, etc. than sb/sth</i>)					
Fida+			ne seči komu (niti) do kolen				
127	head (n)	to be soft/weak in the head	POG. biti malo premaknjen	I	A	g	1
SSKJ			premakniti → premaknjen (*pog. ta človek je malo premaknjen čudaški, neumen)				
OID	soft	be/go soft in the head (informal, disapproving) (<i>be/become crazy or stupid</i>)					
Fida+			biti malo/malce premaknjen (7 zadetkov)				

128	head (n)	to bite/snap someone's head off	nadreti/nahruliti koga	II	/	n	1
SSKJ			nadreti (ekspr. <i>grobo, glasno oštetiti</i>)				
OID	head	bite/snap sb's head off (informal) (<i>speak to sb angrily without good reason</i>)					
BRIDGE	head	To bite ali to snap someone's head off pomeni zelo jezno govoriti z nekom; pogovorna raba.	ozmerjati, nadreti, nahruliti				
129	head (n)	to do one's head in	POG. BR. spraviti koga ob živce	I	AB	g	1
SSKJ			spraviti (3. eksp., v zvezi z <u>ob</u> narediti, doseči, da kdo kaj izgubi: spraviti koga ob denar, premoženje / spraviti koga ob čast, ob živce /.../); živec (*ekspr. spraviti koga ob živce narediti, doseči, da se razburi)				
SSF	živec	/	spraviti koga ob živce /ekspr.; mn., pren./ narediti, doseči, da se razburi (VARIANTA: spravljati koga ob živce)				
OID	head	do sb's head in (BrE, informal) (<i>make sb feel confused, upset and/or annoyed</i>)					
Fida+			spraviti koga ob živce				
130	head (n)	to get/put one's head down	POG. pridno delati; BR. spati	III	/	n	1
				III	/	n	1
OID	head	get your head down (informal) (<i>1. work or study hard; 2. go to bed and sleep</i>)					
131	head (n)	to get one's head	POG. BR. dojeti kaj;	III	/	m	1
				III	/	n	1

		round	zavedeti se česa				
OID	head	get your head round sth (BrE, informal) (<i>understand sth difficult, often without a lot of effort</i>)					
132	head (n)	to give sb head	VULG. AM. pofafati ga komu; lizati jo komu	VI	-	-	-
133	head (n)	to give sb their head	pustiti komu prosto pot to give a horse its head popustiti konju vajeti	I	C	c	1
SSKJ			pustiti (*ekspr. pustiti domišljiji prosto pot <i>sanjariti, izmišljati si</i> ; pustiti komu proste roke <i>ne ga ovirati, onemogočati; dovoliti mu, da ravna po svojem preudarku</i>)				
OID	head	give sb their head (give sb the freedom to do what they want)					
Fida+			pustiti čemu prosto pot (večinoma abstraktni sam., pojmi), pustiti domišljiji prosto pot , pustiti komu prosto pot (4—5x manj kot zgornja dva)				
134	head (n)	to go off one's head	POG. ponoreti	II	/	m	1
SSKJ			ponoreti (1. eksp. <i>postati nespameten, nerazsoden</i>)				
OID	head	out of/off your head (1. <i>crazy</i> ; 2. <i>not knowing what you are saying or doing because of the effects of alcohol or drugs</i>)					
Opombe	Gl. 149						
135	head (n)	to go to sb's head	POG. stopiti komu v glavo you've won, but don't let it go to your head naj ti zmaga ne	I	A	b	1

			stopi v glavo				
SSKJ			glava, stopiti (*pog. pohvala mu je stopila v glavo <i>postal je domišljav, prevzeten</i>)				
OID	head	go to your head (1. <i>(of alcohol) make you feel a bit drunk</i> ; 2. <i>(of success, fame, praise, etc.) make you feel too proud of yourself in a way that other people find annoying</i>)					
BRIDGE	head	Kadar alkohol goes to someone's head , povzroči, da je človek pijan. Kadar hvala ali uspeh goes to someone's head , človeka naredi domišljavega.	iti v glavo; stopiti v glavo				
Fida+			stopiti komu kaj v glavo (v obeh ang. pomenih)				
136	head (n)	to have a big/swollen head	POG. BR. biti domišljav/nadut	VI	-	-	-
137	head (n)	to have a good head of steam	napredovati s polno paro	VI	-	-	-
138	head (n)	to have a head for sth	biti nadarjen za kaj; biti sposoben za kaj he has a (good) head for figures nadarjen je za številke I have no head for heights ne prenašam višine	III III	/ /	p p	1 1
Opombe		OID: dva frazema iz skupine: have (got) a (good) head for figures; have(got a (good) head for heights					
139	head (n)	head over heels in love	zaljubljen do ušes	I	AB	c	1
SSKJ			uho (*ekspr. vanjo je bil do ušes zaljubljen <i>zelo</i>); zaljubiti se → zaljubljen				

			(deležnik od zaljubiti se: /.../ biti zaljubljen do ušes)				
SSF	uho	<i>to be over head and heels in love with so.</i>	biti zaljubljen do ušes [v kogalkaj] /ekspr.; mn., glag. prisl. zv./ <i>biti zelo zaljubljen</i>				
OID	head	head over heels (in love) (<i>completely in love</i>)					
Fida+			(biti) zaljubljen do ušes				
Opombe	Gl. 219, 221						
140	head (n)	to hold one's head up/high	biti ponosen/samozavesten	III	/	n	1
OID	hold	hold your head up (high) (<i>not feel ashamed, guilty or embarrassed about sth</i>)					
Opombe	Gl. 279, 336		Fida+: nositi glavo pokonci (13 zadetkov)				
141	head (n)	to keep one's head	obdržati trezno glavo	I	A	b	1
SSKJ			trezen (*ekspr. imeti, ohraniti trezno glavo <i>biti, ostati razsoden, preudaren</i>)				
OID	head	keep your head (<i>think clearly and remain calm</i>)					
BRIDGE	head	To keep one's head pomeni ostati miren. To lose one's head pomeni zagnati preplah.	ostati miren; izgubiti glavo				
Fida+			ohraniti trezno glavo (6x več kot obdržati trezno glavo)				
142	head (n)	to knock sth on the head	končati kaj enkrat za vselej	II	/	m	1
SSKJ			vselej (2. izraža popolno neomejenost na kak čas: /.../ // v zvezi z <u>za</u> izraža				

			<i>dokončnost, nepreklicnost: /.../ /</i> ekspr.: nehati, prepovedati enkrat za vselej <i>dokončno, nepreklicno</i> ; zapomniti si enkrat za vselej <i>zelo temeljito</i>)				
OID	knock	knock sth on the head (BrE, informal) (<i>stop doing sth; stop sth from happening</i>)					
143	head (n)	to laugh one's head off	POG. valjati se od smeha; umirati/crkavati od smeha	I I	A AB	g g	1 1
SSKJ			smeh (<i>izražanje zlasti veselja, sreče z izrazom na obrazu, navadno z raztegnjenimi ustnicami, in glasovi: /.../ valjati, zvijati se</i> , ekspr. pokati od smeha /.../); umirati (3. ekspr., v zvezi z <u>od</u> izraža visoko stopnjo tega, kar izraža dopolnilo: <i>/.../ umirati od smeha</i>); umreti (*ekspr. skoraj umrla je od smeha zelo se je smejala)				
SSF	smeh	/	pokati od smeha /ekspr.; pren., dov. počiti/ zelo, glasno se smejati (VARIANTE: crkniti od smeha; crkovati od smeha; umirati od smeha; umreti od smeha; valjati se od smeha; zvijati se od smeha)				
OID	laugh	laugh your head off (<i>laugh very loudly and for a long time</i>)					
BRIDGE	head	To be laughing, crying, or shouting one's head off	na vso moč, blazno				

		pomeni smejati se, jokati ali kričati zelo glasno; pogovorna raba.				
Fida+			pokati/vajjati se/umirati od smeha so najpogostejši, crkavati od smeha le 2/350 zadetkov			
144	head (n)	to make head	napredovati	VI	-	-
145	head (n)	to make head or tail of sth	razumeti kaj; najti smisel v čem I can't make head (n) or tail of what she is saying kar pravi, nima ne repa ne glave	V	AB	b 3G
SSKJ			imeti, glava, rep (*ekspr. govoril je nekaj, kar ni imelo ne glave ne repa kar je govoril, je bilo brez logične povezave)			
SSF	rep	/	ne imeti ne repa ne glave /ekspr.; pren., dvoječ., navadno z nikalnico, tudi ne imeti ne glave ne repa/ biti brez logične povezave (VARIANTA: ne imeti ne glave ne repa)			
OID	head	can't make head (n) or tail of sth (informal) (<i>not be able to understand sth at all</i>)				
BRIDGE	head	I cannot make head nor tail of something rečemo, kadar nečesa sploh ne razumemo; pogovorna raba.	ne iti v glavo			
Fida+			ne imeti ne repa ne glave 9x več kot ne glave ne repa			
Opombe			SSF: še frazemi imeti rep in glavo; imeti glavo in rep; biti brez repa in			

			glave; biti brez glave in repa; brez repa in glave; brez glave in repa				
146	head (n)	to not be right in the head	POG. ne biti čisto pri pravi	VI	-	-	-
147	head (n)	off the top of one's head	(kar) iz glave; (kar) na pamet I can't think of anything off the top of my head ne morem reči kar tako na pamet	I I	A A	f f	1 1
SSKJ			pamet (*ekspr. to trdiš na pamet brez dokazov, ustreznih podatkov)				
OID	top	off the top of your head (<i>informal</i>) (as a guess; without having time to think carefully)					
BRIDGE	head	To be speaking off the top of one's head rečemo, kadar so podatki, ki jih dajemo, morda netočni, ker jih nismo imeli časa preveriti ali razmisliti o njih.	govoriti na pamet				
Fida+			(kar) na pamet bolj pogosto kot (kar) iz glave				
148	head (n)	on your own head be it!	POG. če se zalomi, boš ti kriv	II	/	n	3D
SSKJ			zalomiti → zalomiti se (*ekspr. kadar se kaj zalomi, ga pokličejo na pomoč pride do težav, nevšečnosti)				
OID	head	on sb's (own) head be it ((often used for warning sb) sb is alone responsible for the results of their action or decision)					
149	head (n)	out of one's head \ off one's head	POG. BR. ves iz sebe are you off your head? se ti je sfecljalo?	I	A	g	1
SSKJ			iz, se (*ekspr. otrok je				

			ves iz sebe zmeden, prestrašen); ves (4. poudarja polno mero, stopnjo <u>a</u>) kake lastnosti, kakega stanja: /.../ ekspr.: otrok je ves iz sebe /.../)				
OID	head	out of/off your head (1. crazy; 2. not knowing what you are saying or doing because of the effects of alcohol or drugs)					
Fida+			biti ves iz sebe				
Opombe	Gl. 134						
150	head (n)	over sb's head	prehud zalogaj; brez vednosti/upoštevanja the lecture went completely over my head predavanje je bilo prehud zalogaj zame the decision was made over the heads of the members odločitev so sprejeli brez vednosti članov she was promoted over the heads of her colleagues napredovala je, čeprav bi bili do tega prej upravičeni njeni kolegi	I III	A /	I p	1 1
SSKJ			zalogaj (*ekspr. ta naloga je za nas prevelik zalogaj je pretežka, prezahtevna)				
Fida+			prevelik zalogaj (15 zadetkov), prehud zalogaj (le dva zadetka)				
Opombe			SSF:frazem trd zalogaj s pomenom 'kar je zelo težko, zelo zahtevno'				
151	head (n)	over one's head in debt	AM. do vratu v dolgovich	VI	-	-	-
152	head (n)	to shout/scream one's head off	POG. na ves glas kričati	I	AB	f	1
SSKJ			glas (1. zvok, ki ga dela človek z govornimi organi: /.../ jokati,				

			smejati se na ves glas zelo glasno /.../); ves (•na ves glas se smejati zelo glasno); zakričati (1. /.../ ekspr. zakričati na ves glas zelo /.../)				
SSF	glas	/	na ves glas /ekspr.; prisl. zv./ zelo glasno (sop.: na vse grlo); na vse grlo /ekspr.; prisl. zv./ zelo glasno (VARIANTA: vpiti na vse grlo)				
OID	head	scream, shout, etc. your head off (informal) (<i>scream, shout, etc. a lot and very loudly</i>)					
BRIDGE	head	To be laughing, crying, or shouting one's head off pomeni smejati se, jokati ali kričati zelo glasno; pogovorna raba.	na vso moč, blazno				
Fida+			kričati na ves glas bolj pogosto kot kričati na vse grlo				
Opombe			SSF: kričati na vse grlo, smejati se na vse grlo sta svoji iztočnici				
153	head (n)	to stand on one's head	zelo se truditi	VI	-	-	-
154	head (n)	standing on one's head	miže; z levo roko	VI I	- AB	- g	- 1
SSKJ			levi (•pog. ne gre tako lahko, čeprav sem mislil, da bom to naredil z levo roko z lahkoto, brez težav; pog. ne gre z levo roko obsojati njihovo ravnanje brez premisleka; pog. delo opravlja z levo roko ne temeljito, površno);				

			roka (*pog. to bo naredil z levo roko z <i>lahkoto</i> , brez težav; ne temeljito, površno)				
SSF	roka	/	z levo roko /pog.; pren./ 1. z <i>lahkoto</i> , brez težav; 2. manj zavzeto, manj resno <i>lahkotno</i> ; (VARIANTE: delati kaj z levo roko ; lotevati se česa z levo roko ; lotiti se česa z levo roko ; narediti kaj z levo roko ; odpraviti koga z levo roko ; opraviti kaj z levo roko ; premagati koga z levo roko)				
OID	standing	do sth standing on your head (informal) (<i>do sth very easily, without any effort</i>)					
Fida+			z levo roko				
Opombe			miže (v Fidi+ dosti zadetkov v neslovarskem pomenu)				
155	head (n)	to talk one's head off	POG. govoriti kot dež; govoriti kot strgan dohtar she talked my head off all the way celo pot ni zaprla ust	I I	AB AB	g g	1 1
SSKJ			dež (1. <i>padavine v obliki vodnih kapelj</i> ; /.../ govorila je ko dež <i>hitro, veliko</i> /.../); dohtar (*pog. govori kakor raztrgan, strgan dohtar <i>veliko, spretno</i>); govoriti (1. <i>oblikovati besede, stavke z govornimi organi</i> ; /.../ govori kot dež <i>hitro, veliko</i> /.../; *pog. govori kakor raztrgan, strgan dohtar <i>veliko, spretno</i>); strgati → strgan (*pog. govori kakor strgan dohtar <i>veliko, spretno</i>)				

SSF	dež, dohtar	<i>to chat/chatter away nineteeen to the dozen; /</i>	govoriti kot dež /ekspr.; primeral <i>hitro, veliko govoriti</i> ; govoriti kot raztrgan dohtar /pog.; primeral, tudi strgan/ govoriti veliko, spretno (VARIANTA: govoriti kot strgan dohtar)				
OID	talk	talk your head off (informal) (<i>talk a lot</i>)					
Fida+			govoriti kot dež bolj pogosto kot govoriti kot strgan dohtar				
156	head (n)	to turn sb's head	stopiti v glavo komu; zavrteti koga her success has turned her head uspeh ji je stopil v glavo he actually managed to turn her head? pa ne, da mu jo je res uspelo zmešati?	I II	A /	g n	1 1
SSKJ			glava, stopiti (*pog. pohvala mu je stopila v glavo <i>postal je domišljav, prevzeten</i>), zavrteti (*ekspr. to dekle zna zavrteti moške jih zna podrediti svoji volji ; eksp. pohvala mu je zavrtela glavo <i>postal je domišljav, prevzeten</i> ; eksp. vino mu je zavrtelo glavo <i>ga je (nekoliko) upijanilo</i>)				
OID	turn	turn sb's head ((<i>of success, praise, etc.</i>) <i>make a person feel too proud in a way that other people find annoying</i>)					
Fida+			kaj stopi komu v glavo (v dveh pomenih: 'postati domišljav, prevzeten', 'biti pijan')				
157	head (n)	to turn heads	pritegniti pozornost	VI	-	-	-
158	head (n)	two heads are better	več glav več ve	I	A	c	3DE

		than one					
SSKJ			glava, več, vedeti (•več glav več ve)				
OID	two	two heads are better than one (saying) (<i>two people who are trying to solve a problem together achieve more than one person who works alone</i>)					
Fida+			več glav več ve				
159	head (n)	to win by a head	zmagati za las	I	C	b	2
SSKJ			las (4. ekspr., v prislovni rabi, v zvezi <u>za las</u> izraža <u>a</u>) zelo majhno stopnjo: /.../ <u>b</u>) težavnost uresničitve: /.../); za (14. za izražanje mere: /.../)				
OID	short	win, lose, etc. by a short head (<i>win, lose, etc. but by only a little</i>)					
Fida+			samo 1/350 zadetkov zmagati za las (sicer več kot 4000 zadetkov za las)				
Opombe			frazem samo za las , <i>zmagati</i> ni frazemska sestavina				
160	head (n)	you need your head examined!	POG. tebi manjka par koleščkov!	I	AB	g	3D
SSKJ			glava, kolesce (•pog., šalj. manjka mu eno kolesce v glavi je nekoliko čudaški); kolešček (•pog., šalj. en kolešček v glavi ima preveč, mu manjka je nekoliko čudaški); manjkati (•pog., šalj. manjka mu eno kolesce v glavi je nekoliko čudaški); imeti (•pog., šalj. en kolešček v glavi ima premalo, preveč je nekoliko čudaški)				

SSF	kolešček, kolesce	/	kak(šen) kolešček [v glavi] manjka komu <i>/šalj., ekspr.; pren./ je nekoliko čudaški (sop.: [eno] kolesce [v glavi] manjka komu); [eno] kolesce [v glavi] manjka komu /pog., šalj.; pren., 3. os./ kdo je nekoliko čudaški</i>				
OID	head	need, want, etc. your head examined <i>(informal) (used for saying that sb is behaving in a crazy or stupid way)</i>					
Fida+			komu manjka nekaj/par koleščkov (v glavi), komu manjka (kak(šen)) kolešček (v glavi)				
161	headless (adj)	to run around like headless chickens	POG. teči naokrog kot kura brez glave	I	B	f	2
SSF	kura	/	kot kura brez glave <i>/ekspr.; primeral brezglavo, panično</i>				
OID	run	run around like a headless chicken <i>(be very busy and active trying to do sth, but not very organized, with the result that you do not succeed)</i>					
Fida+			kot kura brez glave (z različnimi nedovršenimi glagoli, 6/24 tekati)				
Opombe			<i>teči in naokrog nista frazemski sestavini, v Fidi+ se ne pojavita v nobenem zadetku</i>				
162	headlines (n)	to hit the headlines \ to make/grab the headlines	priti na naslovnice; polniti stoplice v časopisih he'll never make the headlines nikoli ne bo slaven	I I	C A	c c	1 1

SSKJ			polniti, stolpec (*ekspr. ta novica že nekaj dni polni stolpce, strani časopisov veliko pišejo o njej)				
OID	headlines	grab/hit/make the headlines (informal) (<i>be an important item of news in newspapers or on the radio or television</i>)					
Fida+			NAJVEČ: polniti časopisne stolpce , TUDI: priti na naslovnice, polniti stolpce (česa) (samo 5x v časopisih, 18x več z roditeljsko obliko – časnikov, rumenega tiska ...)				
163	heal (v)	time heals all wounds	čas celi vse rane	VI	-	-	-
164	healthy (adj)	a healthy mind in a healthy body	zdrav duh v zdravem telesu	VI	-	-	-
165	heap (n)	at the bottom of the heap	na dnu; med poraženci	I III	AB /	f n	1 1
SSKJ			dno (3. knjiž., navadno s prilastkom <i>najnižji, najrevnejši družbeni sloj</i> ; •publ. naše moštvo je na dnu tabele <i>na enem izmed zadnjih mest; na zadnjem mestu</i>)				
SSF	dno	<i>to hit rock-bottom; to be in the pits</i>	biti na dnu /ekspr.; pren./ 1. biti propadel, ekonomsko uničen, brez izgledov; 2. na enem izmed zadnjih mest; na zadnjem mestu				
OID	bottom	at the bottom/top of the pile/heap (informal) (<i>in a</i>					

		<i>low/high position in society)</i>					
Fida+			biti na dnu (oba pomena iz SSF)				
Opombe	Gl. 166						
166	heap (n)	at the top of the heap	na vrhu; med zmagovalci	I III	A /	f n	1 1
SSKJ			vrh (9. publ. <i>najboljše mesto, najvišja uvrstitev</i> /.../; •publ. ta knjiga je na vrhu najbolj branih knjig je najbolj brana)				
OID	bottom	at the bottom/top of the pile/heap (informal) (<i>in a low/high position in society</i>)					
Fida+			biti na vrhu (v pomenu 'biti med zmagovalci')				
Opombe	Gl. 165						
167	heap (n)	to be in a heap of trouble	POG. biti do vratu v težavah	VI	-	-	-
168	heap (n)	to be struck/knocked all of a heap	STAR. POG. ostati brez besed	VI	-	-	-
169	heap (n)	to fall/collapse in a heap	utrujeno se sesesti; zgruditi se	II III	/ /	m m	1 1
SSKJ			sesesti se (3. nav. ekspr. <i>zaradi telesne, duševne prizadetosti preiti v sedeč, ležeč položaj</i>)				
OID	heap	collapse, fall, etc. in(to) a heap (<i>fall down heavily and not move</i>)					
BRIDGE	heap	To collapse in a heap pomeni trdo pasti na tla in se ne več premakniti.	zgruditi se				
Opombe	Gl.171						
170	heap (n)	to heap coals of fire on sb's head	BR. <i>posebej se potruditi, da se kdo pokesa za svoja dejanja</i>	VI	-	-	-

171	heap (n)	in a heap	[o osebi] brez znakov življenja; kot mrtev	III III	/ /	n n	1 1
OID	heap	collapse, fall, etc. in(to) a heap (<i>fall down heavily and not move</i>)					
Opombe	Gl. 169						
172	hear (v)	hear! hear!	bravo! tako, ja!	III III	/ /	n n	3D 3D
OID	hear	hear, hear! (<i>called out, usually at a public meeting, etc. to express agreement and approval</i>)					
173	hear (v)	to hear tell of sth	STAR. slišati govorce o čem	III	/	n	1
OID	hear	hear tell (of sth) (old-fashioned or formal) (<i>hear people talking about sth</i>)					
174	hear (v)	I can't hear myself think!	kakšen hrup – še samega sebe ne slišim!	III	/	m	3D
OID	hear	can't hear yourself think (informal) (<i>there is so much noise around you that you cannot think clearly</i>)					
175	hear (v)	I'll never hear the end of it	to jih bom še slišal!	I	A	g	3D
SSKJ			slišati (*ekspr. zelo smo jih slišali ošteli so nas)				
OID	hear	hear/see the end/the last of sb/sth ((often used with not, never, etc.) hear/see sb/sth for the last time)					
Fida+			slišati jih (9/350 frazemski pomen kot v SSKJ)				
Opombe	Gl. 180						
176	hear (v)	I must be hearing things	verjetno imam prisluhe	III	/	m	3D

OID	things	see/hear things (informal) (<i>see/hear things that are not really there</i>) (humorous)*					
Opombe		*kvalifikator naveden ob primeru rabe: <i>Tom's washing the dishes – I must be seeing things!</i>					
177	hear (v)	it was so quiet you could hear a pin drop	tako tiho je bilo, da bi lahko še miško slišal	I	C	c	3D
OID	heard	you could have heard a pin drop (it was extremely quiet)					
Fida+			v tej obliki se ne pojavlja, najdemo le: tiho kot miška ('zelo tiho')				
Opombe			bolj ustrezen bi bil frazem iz SSF (tudi v Fidi+): šivanka: tiho, [da] bi lahko slišali šivanko pasti /ekspr.; primera, pogoj. bi/ zelo tiho, velika tišina (VARIANTA: tišina, [da] bi lahko slišali šivanko pasti)				
178	hear (v)	let's hear it for Jo	trikrat hura za Jo	VI	-	-	-
179	hear (v)	now hear this!	STAR. AM. poslušajte!	VI	-	-	-
180	hear (v)	we haven' t heard the last of it	o tem bomo še slišali	III	/	m	3D
OID	hear	hear/see the end/the last of sb/sth ((<i>often used with not, never, etc.</i>) <i>hear/see sb/sth for the last time</i>)					
Opombe	Gl. 175						
181	heart (n)	after one's own heart	po okusu koga a man after my own heart človek po mojem okusu	III	/	m	1
OID	heart	a man, woman, etc. after your own heart (<i>a person you particularly like because they have the same interest,</i>					

		<i>opinions, etc. as you)</i>					
182	heart (n)	to be in good heart	KNJIŽ. biti židane volje; biti dobro razpoložen	I III	AB /	g n	1 1
SSKJ			židan (*ekspr. biti židane volje <i>dobre</i>)				
SSF	volja	/	biti židane volje /ekspr.; v prid. zv./ <i>biti dobre volje</i>				
OID	heart	in good heart (BrE) (<i>happy and cheerful</i>)					
Fida+			biti židane volje				
183	heart (n)	cross my heart (and hope to die)	POG. prisežem	II	/	n	3D
SSKJ			priseči (1. <i>na določen način dati zagotvilo o resničnosti v postopku izpovedanega: /.../ /</i> ekspr. prisegel je, da se ne bo vtikal v naše odnose <i>zagotovil / kot podkrepitev: vse je res, prisežem; prisežem, da ni kriv; prisežem na svojo čast, da je bilo res tako /.../</i>)				
OID	cross	cross my heart (and hope to die) (<i>used for emphasizing that you are sincere when making a promise, or that what you say is true</i>)					
184	heart (n)	to cry one's heart out	neutolažljivo jokati	III	/	m	1
OID	cry	cry your eyes out (<i>cry a lot and for a long time</i>)					
Fida+			jokati kot dež				
Opombe			jokati kot dež (SSF: zelo jokati)				
185	heart (n)	to do sth out of the goodness of one's heart	narediti kaj iz dobre volje	I	A	c	2
SSKJ			volja (* dati, narediti iz				

			dobre volje <i>prostovoljno</i>)				
OID	goodness	out of the goodness of your heart (<i>from feelings of kindness, without thinking about what advantage there will be for you</i>)					
Fida+			iz dobre volje (z različnimi gl., samo 1/30 narediti)				
Opombe			<i>narediti</i> ni frazemska sestavina				
186	heart (n)	to find it in one's heart to forgive sb	(z)moči odpustiti komu	VI	-	-	-
187	heart (n)	to give/lose one's heart to sb	zaljubiti se v koga	III	/	m	1
OID	lose	lose your heart (to sb/sth) (<i>written</i>) (<i>fall in love (with sb/sth)</i>)					
188	heart (n)	to have a change of heart	premisлити si	III	/	n	1
OID	change	a change of heart (<i>a change in your attitude and feelings, especially becoming kinder, more friendly, etc.</i>)					
BRIDGE	heart	To have a change of heart pomeni, da se naša čustva do nečesa spremenijo.	premisлити si				
189	heart (n)	have a heart!	usmili se!	III	/	m	3D
OID	heart	have a heart (<i>spoken</i>) (<i>used for asking sb to be sympathetic or kind</i>)					
190	heart (n)	to have one's heart in one's boots	biti malodušen/potr	VI	-	-	-
191	heart (n)	to have one's heart in one's mouth/throat	imeti cmok v grlu he had his heart in his mouth stiskalo ga je v grlu	I	B	c	1
SSF	cmok	/	imeti cmok v grlu /ekspr.;				

pren./ *imeti nelagoden*

			<p>občutek, ko se zaradi vznemirjenja, strahu zaustavi beseda; imeti nelagoden občutek sploh, navadno v stresnem položaju; cmok v grlu /lekspr.; pren./ nelagoden občutek, ko se zaradi vznemirjenja, strahu zaustavi beseda; nelagoden občutek sploh, navadno v stresnem položaju (VARIANTA: cmok v ustih); cmok v grlu se naredi komu /lekspr.; pren./ kdo dobi nelagoden občutek, ko se zaradi vznemirjenja, strahu zaustavi beseda; dobi nelagoden občutek sploh, navadno v stresnem položaju</p>				
OID	heart	your heart is in your mouth (informal) (you feel very anxious or affraid)					
Fida+			imeti cmok v grlu				
Opombe	Gl. 198						
192	heart (n)	to one's heart's content	po mili volji	I	A	c	1
SSKJ			mil (•dela z njim po mili volji <i>kakor hoče</i>); volja (•delati s kom po mili volji <i>kakor se hoče</i>)				
OID	heart	to your heart's content (as much or as long as you want)					
BRIDGE	heart	Kadar nekdo lahko nekaj počne to his heart's content , lahko tisto počne, kolikor hoče.	do mile volje, kolikor srce poželi				

Fida+			po mili volji				
193	heart (n)	a heart of oak	srčen človek	VI	-	-	-
194	heart (n)	home is where the heart is	dom je, kamor te vleče srce	I	C	b	3DE
OID	home	home is where the heart is (saying) (<i>a home is where the people you love are</i>)					
Fida+			srce vleče koga kam/h komu (kot pregovor se ne pojavi)				
195	heart (n)	to know the way to sb's heart	znati ugajati komu	III	/	m	1
OID	way	the way to sb's heart (<i>the way to make sb like or love you</i>)					
Opombe	Gl.201						
196	heart (n)	my heart bleeds (for you)	IRON. srce se mi trga (zate)	I	A	f	3D
SSKJ			trgati → trgati se (*ekspr. srce se ji je trgalo, ko je odhajal <i>bilo ji je zelo hudo</i>)				
OID	heart	your heart bleeds for sb (ironic) (<i>used to say that you do not feel sympathy or pity for sb</i>)					
Fida+			srce se trga komu (18 zadetkov, 11x ironični pomen)				
197	heart (n)	my heart sank	obupal sem	III	/	n	3D
OID	heart	your heart sinks (<i>used to say that you suddenly feel sad or depressed about sth</i>)					
BRIDGE	heart	One's heart sinks pomeni, da je nekdo nenadoma zelo razočaran ali nesrečen.	srce se stisne				
198	heart (n)	my heart was in my mouth	srce mi je padlo v hlače	I	AB	f	3D

SSKJ			hlače, pasti (*pog., ekspr. ti je srce v hlače padlo? <i>si se zbal, izgubil pogum</i>); srce (*pog., ekspr. ti je srce v hlače padlo <i>si se zbal, izgubil pogum</i>)				
SSF	srce	/	srce je padlo v hlače komu /ekspr.; pren., 3. os. ed./ <i>kdo se je zbal, izgubil pogum</i>				
OID	heart	your heart is in your mouth (informal) (<i>you feel very anxious or affraid</i>)					
Fida+			srce pade v hlače komu (ni nujno v pretekliku)				
Opombe	Gl. 191						
199	heart (n)	to set one's heart on sth	na vso moč si kaj želeli don't set your heart on it ne računaj preveč na to	IV	B	c	1
SSF	moč	//; <i>with all one's might/strength</i>	na vso moč /ekspr.; prisl. <i>zv./ zelo, močno</i> ; na moč /ekspr.; prisl. <i>zv./ zelo, močno</i> ; z vsemi močmi /ekspr.; prisl. <i>zv./ zelo, močno</i> ; z vsemi silami (sop.: na vso moč)				
OID	set	set your heart/mind on sth/doing sth ; have (got) your heart/mind set on sth/doing sth (<i>want sth very much; want to do or achieve sth very much</i>)					
BRIDGE	heart	To set one's heart on something pomeni nekaj si zelo močno želeli.	iz vsega srca želeli				
Fida+			na vso moč (samo 5/350 zadetkov želeli si)				
200	heart (n)	to take sb to one's heart	vzljubiti koga	VI	-	-	-

201	heart (n)	the way to a man's heart is through his stomach	ljubezen gre skozi želodec	I	A	I	3DE
SSKJ			ljubezen, želodec (*šalj. ljubezen gre skozi želodec če ženska moškemu dobro kuha, je tudi njegova ljubezen trdna; za ohranitev ljubezni je potrebna materialna podlaga)				
OID	way	the way to sb's heart (<i>the way to make sb like or love you</i>)					
Fida+			ljubezen gre skozi želodec				
Opombe	Gl. 195						
202	heart (n)	to wear one's heart on one's sleeve	nositi srce na dlani	I	AB	f	1
SSKJ			dlan, nositi, srce (*ekspr. nositi srce na dlani vedno očitno kazati svoja čustva)				
SSF	srce	/	nositi srce na dlani /ekspr.; pren., tudi kot primeral vedno očitno kazati svoja čustva				
OID	wear	wear your heart on your sleeve (<i>show other people your emotions, especially love</i>)					
Fida+			nositi srce na dlani				
203	hearth (n)	hearth and home	POET. domače ognjišče	VI	-	-	-
204	heat (n)	to be on heat \ to be in heat	AM. goniti se	VI	-	-	-
205	heat (n)	the heat	POG. AM. kifeljci, policija	VI	-	-	-
206	heat (n)	to take (the) heat	POG. ZLASTI AM. zdržati pritisk/kritiko she took a lot of heat for that mistake veliko vročih besed je slišala na račun tiste napake	III	/	p	1
207	heave (v)	to heave into	prikazati se	III	/	p	1

		sight/view	at least the coast hove into sight končno se je na obzorju prikazala obala who's that heaving into sight? kdo prihaja tam?				
208	heaven (n)	to be in the seventh heaven	biti v sedmih/devetih nebesih	I	AB	b	1
SSKJ			deveti (• ekspr. biti v devetih nebesih zelo srečen); mali (• ekspr. biti v malih nebesih zelo srečen); nebesa (• ekspr. biti v devetih, malih nebesih zelo srečen); sedmi (• ekspr. biti v sedmih nebesih zelo srečen)				
SSF	nebesa	in seventh heaven; on cloud nine	[kot] v devetih nebesih /vznes.; primera, mn., navadno v povedni rabi/ zelo srečen, blažen; odlično, vzhičeno (sop.: [kot] v sedmih nebesih ; VARIANTE: biti [kot] v devetih nebesih, počutiti se [kot] v devetih nebesih, živeti [kot] v devetih nebesih); [kot] v sedmih nebesih /vznes.; pren., kot prilastek in prislov, tudi kot primera/				

zelo srečen, blažen;
odlično, vzhičeno (sop.:
biti [kot] v raju;
VARIANTI: **biti [kot] v sedmih nebesih, počutiti se [kot] v sedmih nebesih**); **biti [kakor] v malih nebesih** /ekspr.: mn., pren., tudi kot

			(sop.: [kot] v sedmih nebesih; [kot] v devetih nebesih; kot v raju; VARIANTI: biti kot v nebesih; počutiti se kot v nebesih)				
OID	seventh	be in (your) seventh heaven (<i>be extremely happy</i>)					
Fida+			biti v devetih/sedmih nebesih				
209	heaven (n)	to move heaven and earth	premikati gore	I	AB	f	1
SSKJ			premikati (•vznes. deloven človek je sposoben tudi gore premikati velikih dejanj)				
SSF	gora	<i>to move mountains</i>	premikati gore /ekspr.; mn., pren., tudi s pogoj. da bi/ biti vsemogočen, nemogoče narediti mogoče (VARIANTA: da bi gore premikal)				
OID	move	move heaven and earth (to do sth) (also move mountains (to do sth)) (do everything you can in order to help sb, achieve sth, etc.)					
Fida+			premikati gore (pogosto v pogojniku)				
210	heaven (n)	to stink/smell to high heaven	obupno smrdeti; smrdeti ko kuga; zaudarjati do neba	III I I	/ AB C	n g f	1 1 1
SSKJ			kuga (1. <i>huda nalezljiva bolezen bezgavk, pljuč ali krvi: /.../ smrdi kot kuga /.../</i>); nebo (6. eksp., v prislovni rabi, v zvezi do neba, v nebo /.../ izraža, da se pojavlja kaj v zelo				

			visoki stopnji, v močni obliki); smrdeti (1. oddajati, dajati neprijeten vonj: /.../ smrdi kot dihur, kuga zelo, močno /.../)				
SSF	kuga	/	smrdeti kot kuga /ekspr.; primeral zelo <i>smrdeti</i> (sop.: smrdeti kot dihur; smrdeti kot kozel; VARIANTI: smrdeti kakor kuga; zaudarjati kot kuga)				
OID	high	smell/stink to high heaven (informal) (1. <i>have a very strong and unpleasant smell</i> ; 2. <i>seem to be very dishonest or morally unacceptable</i>)					
Fida+			smrdeti kot/ko kuga, zaudarjati do neba (4x manj)				
211	heavy (adj)	to be heavy going	biti težek/zapleten the interview was heavy going razgovor je bil naporen	III	/	n	1
OID	heavy	heavy going (boring, tiring, difficult, etc.)					
212	heavy (adj)	to have a heavy foot	POG. AM. imeti težko nogo; hitro voziti	VI	-	-	-
213	heavy (adj)	to make heavy weather of sth	BR. preveč komplicirati s čim	III	/	m	1
OID	heavy	make heavy weather of (doing) sth (<i>make sth seem more difficult than it really is</i>)					
BRIDGE	weather	To be making heavy weather of a task pomeni opravljati neko nalogo neučinkovito, tako da je videti težja, kot je v resnici.	delati si težave				
214	heavy (adj)	things started to get	POG. stvar je začela	II	/	n	3D

		heavy	postajati resna				
SSKJ			resen (7. ekspr. o katerem se domneva, da bo imel slabe, hude posledice)				
OID	heavy	get heavy (<i>informal</i>) (become very serious, because strong feelings are involved)					
215	hedge (v)	to hedge one's bets	zavarovati se pred neuspehom; izboljšati si možnosti	III III	/ /	n n	1 1
OID	hedge	hedge your bets (<i>informal</i>) (<i>try to reduce the risk of losing your money, being wrong about sth, etc. by choosing two or more courses of action at the same time</i>)					
BRIDGE	hedge	To hedge one's bets pomeni izogniti se tveganju, da bi veliko izgubili, tako da podpremo več kot eno osebo ali stvar; pogovorna raba.	zavarovati se				
216	hedge (n)	to look as if one has been dragged through a hedge backwards	biti ves skuštran in neurejen	VI	-	-	-
217	heel (n)	to be down at heel	biti ponošen/razcapan; propadati	II III	/ /	m n	1 1
SSKJ			razcapan (ekspr. <i>raztrgan, ponošen</i>)				
OID	heel	down at heel ((<i>of sb's appearance</i>) <i>looking poor</i>)					
218	heel (n)	to be hard/close on sb's heels	biti komu tesno za petami	I	AB	b	1
SSKJ			peta (*ekspr. neprestano ji je za petami hodi za njo,				

			jo <i>zasleduje</i>); stati (*ekspr. neprestano ji stoji za petami <i>hodi za njo, jo zasleduje</i>); tesen → tesno (slediti komu tesno za petami tik)				
SSF	peta	/	biti komu za petami /ekspr.; mn., pren./ <i>hoditi tesno za kom, zasledovati koga</i>				
OID	heels	hard/hot on sb's heels (<i>following sb closely because you want to catch them</i>)					
BRIDGE	heel	Če neki dogodek ali položaj follows hard on the heels of another , se zgodi zelo hitro po prejšnjem.	takoj slediti				
Fida+			biti komu (tesno) za petami				
Opombe	Gl. 220, 436	OID: hot: hot on sb's/sth's tracks/trail					
219	heel (n)	to be (head) over heels in love with sb	biti do ušes zaljubljen v koga	I	AB	b	1
SSKJ			uho (*ekspr. vanjo je bil do ušes zaljubljen zelo); zaljubiti se (1. <i>pri v stanje takega ljubezenskega odnosa do koga, ko čustvo prevladuje nad razumom: /.../ zaljubiti se do ušes zelo /.../</i>); zaljubiti se → zaljubljen (1. <i>deležnik od zaljubiti se: /.../ biti zaljubljen do ušes /.../</i>)				
SSF	uho	<i>to be over head and heels in love with so.</i>	biti zaljubljen do ušes [v koga/kaj] /ekspr.; mn., glag. prisl. zv./ <i>biti zelo zaljubljen</i>				
OID	head	head over heels (in love) (<i>completely in</i>					

		<i>love)</i>				
Fida+			biti zaljubljen do ušes (v koga)			
Opombe	Gl. 139, 221					
220	heel (n)	to be hot on sb's heels	biti komu tesno za petami	I	AB	b 1
SSKJ			peta (*ekspr. neprestano ji je za petami hodi za njo, jo zasleduje); stati (*ekspr. neprestano ji stoji za petami hodi za njo, jo zasleduje); tesen → tesno (slediti komu tesno za petami tik)			
SSF	peta	/	biti komu za petami /ekspr.; mn., pren./ <i>hoditi tesno za kom, zasledovati koga</i>			
OID	heels; hot	hard/hot on sb's heels (<i>following sb closely because you want to catch them</i>)				
BRIDGE	heel	Če neki dogodek ali položaj follows hard on the heels of another , se zgodi zelo hitro po prejšnjem.	takoj slediti			
Fida+			biti komu (tesno) za petami			
Opombe	Gl. 218, 436	OID: hot: hot on sb's/sth's tracks/trail				
221	heel (n)	to fall over heels in love with sb	noro se zatreskati v koga	II	/	p 1
SSKJ			zatreskati → zatreskati se (ekspr. <i>zaljubiti se</i>)			
OID	head	head over heels (in love) (<i>completely in love</i>)				
Opombe	Gl. 139, 219					
222	heel (n)	to bring/call sb to heel	pripraviti koga k poslušnosti; ukloniti koga the rebels were soon brought to heel upornike so kmalu	III III	/ /	m m 1 1

			pripravili k poslušnosti				
OID	heel	bring sb to heel/ come to heel ((<i>make sb</i>) <i>obey the rules</i>)					
Opombe	Gl. 223						
223	heel (n)	to come to heel	ubogati	III	/	m	1
OID	heel	bring sb to heel/ come to heel ((<i>make sb</i>) <i>obey the rules</i>)					
Opombe	Gl. 222						
224	heel (n)	to cool/kick one's heels	čakati	III	/	n	1
OID	cool; kick	cool your heels (informal) (<i>be kept waiting</i>); kick your heels (BrE, informal) (<i>have nothing to do while you are waiting for sth</i>)					
225	heel (n)	to dig in one's heels \ to dig one's heels in	vztrajati pri svojem I tried to persuade him but he dug his heels in poskušal sem ga prepričati, pa se ni premaknil	III	/	m	1
OID	dig	dig your heels in (informal) (<i>refuse to do sth or to change your views</i>)					
BRIDGE	heel	To dig one's heels in pomeni ne dati se pregovoriti, da bi nekaj storili.	vztrajati pri svojem, ne popustiti				
226	heel (n)	to fall/go head over heels	prekucniti se; prevrniti se	VI	-	-	-
227	heel (n)	to kick up one's heels	zapravljati čas; zabavati se	II III	/ /	n n	1 1
SSKJ			čas (3. omejeno trajanje a) s katerim človek razpolaga: /.../ ekspr. po gostilnah trati, ubija, zapravlja čas; /.../ izgubljen, zapravljen čas nekoristno porabljen /.../);				

			zapravljati (2. /.../ ekspr. <i>ne izrabljati, ne izkoriščati: /.../ zapravljati čas nekoristno porabljati</i>)				
OID	kick	kick up your heels (informal, especially AmE) (<i>be relaxed and enjoy yourself</i>)					
228	heel (n)	on the heels of sth	takoj za čim to come/follow hard on the heels of sth priti takoj za čim on the heels of their defeat came more troubles porazu je sledilo še več težav	III	/	m	1
BRIDGE	heel	Če neki dogodek ali položaj follows hard on the heels of another , se zgodi zelo hitro po prejšnjem.	takoj slediti				
Opombe	Gl. 218, 220, 436						
229	heel (n)	to rock back on one's heels	šokirati; presenetiti I could see that the news rocked him back on his heels videlo se je, da ga je novica šokirala	II III	/ /	p p	1 1
SSKJ			šokirati (ekspr. <i>vzbuditi veliko presenečenje, osuplost</i> : novica jih je šokirala; pisatelj je šokiral bralce)				
230	heel (n)	to show a clean pair of heels	ŠALJ. odnesti pete; pobrisati jo	I I	A A	g g	1 1
SSKJ			odnesti (*ekspr. odnesti pete oditi; pobegniti); peta (*ekspr. odmakniti, odnesti, pobrati pete oditi; pobegniti); pobrisati (2. pog., ekspr., navadno v zvezi z <u>jo</u> <i>oditi, zbežati</i>)				
SSF	peta	/	pete pokazati /ekspr.; mn., pren./ <i>pobegniti</i>				
OID	show	show (sb) a clean pair of heels (informal) (<i>run away</i> ;					

		<i>get ahead of sb in a competition)</i>					
Fida+			pobrisati jo, odnesti pete (približno pol manj), pokazati pete (5—6x manj kot 'odnesti pete')				
231	heel (n)	to take to one's heels	odnesti pete; pobrisati jo	I I	A A	c g	1 1
SSKJ			odnesti (*ekspr. odnesti pete <i>oditi; pobegniti</i>); peta (*ekspr. odmakniti, odnesti, pobrati pete <i>oditi; pobegniti</i>); pobrisati (2. pog., eksp., navadno v zvezi z <u>jo</u> <i>oditi, zbežati</i>)				
SSF	peta	/	pete pokazati /ekspr.; mn., pren./ <i>pobegniti</i>				
OID	heels	take to your heels (<i>run away very quickly</i>)					
BRIDGE	heel	To take to one's heels pomeni zbežati; knjižna raba.	pobegniti, pokazati pete				
Fida+			pobrisati jo, odnesti pete (približno pol manj), pokazati pete (5—6x manj kot 'odnesti pete')				
232	heel (n)	to turn/spin on one's heel	obrniti komu hrbet	I	AB	i	1
SSKJ			hrbet (*pog. obrniti, pokazati komu hrbet <i>ne več hoteti imeti opravka z njim; zapustiti ga, navadno v neprijetnem položaju</i>); obrniti (*pog. obrniti komu hrbet <i>ne več hoteti imeti opravka z njim; zapustiti ga, navadno v neprijetnem položaju</i>)				
SSF	hrbet	<i>to turn one's back on so.</i>	obrniti komulčemu hrbet /pog.; pren., nedov.				

obračati/ 1. *ne hoteti imeti*

			več opravka s kom, čim; 2. zapustiti koga , navadno v neprijetnem položaju (VARIANTI: obračati komu/čemu hrbet; pokazati komu hrbet)				
OID	heel	turn/spin on your heel (<i>suddenly turn around and leave, often because you are angry or annoyed</i>)					
Fida+			obrniti komu hrbet (v pomenu SSF; lahko tudi organizaciji, ekipi ... ne nujno konkretni osebi)				
Opombe		OID: turn your back on sb/sth (refuse to help or support sb who needs it)	prevajalska napaka?				
233	heel (n)	under the heel of sth	pod nadzorom/kontrolo česa under the heel of the invaders pod okupatorjevim škornjem	V	AB	c	3G
SSKJ			škorenj (*ekspr. okupiral jih je nemški škorenj <i>vojska nacistične Nemčije</i> ; ekspr. ljudstvo je trpelo pod tujim škornjem <i>pod tujo vojaško oblastjo</i>)				
SSF	škorenj	/	pod škornjem koga/česa /ekspr.; pren., prisl. zv./ <i>pod oblastjo koga, česa</i>				
OID	heel	under the heel of sb (<i>literary</i>) (<i>completely in sb's control; dominated by sb</i>)					
Fida+			pod škornjem koga/česa (vedno v smislu 'ljudi, oseb', tudi če gre za organizacije ipd.; nič zadetkov pod				

			okupatorjevim škornjem)				
234	hell (n)	all hell broke/was let loose	POG. hudiča in pol so zganjali	I	C	g	3D
OID	hell	all hell breaks/ is let loose (informal) (<i>there is suddenly an angry, noisy reaction to sth; suddenly everything becomes confused, noisy, etc.</i>)					
BRIDGE	hell	(CONVENTION: Hell = kletvica; Hudiča!) Če rečemo all hell broke loose , hočemo povedati, da je na lepem prišlo do velikega prepiranja ali pretepanja; pogovorna raba.	izbruhnil je kraval				
Fida+			vraga in pol, hudiča in pol (samo 1/19 zadetkov zganjati)				
Opombe			SSF: vrag: vraga in pol /pog., ekspr.; pren., prisl. zv./ (<i>izraža veliko mero, stopnjo</i>)				
235	hell (n)	to catch hell	POG. AM. slišati jih; dobiti jih po buči	I	A	g	1
SSKJ			buča (*pog., ekspr. dobiti jo po buči <i>biti ostro grajan; biti tepen; biti premagan</i>); dobiti (*pog., ekspr. dobiti jih po glavi <i>biti ostro grajan; biti tepen; biti premagan</i> ; pog., ekspr. dobiti jih po grbi <i>biti tepen; biti premagan</i>); slišati (*ekspr. zelo smo jih slišali <i>ošteli so nas</i>)	I	AB	g	1
SSF	buča, glava, grba	/	dobiti jih po buči /pog.; pren., tudi jo! <i>biti ostro grajan, biti tepen</i> (sop.:				

			dobiti jih po glavi); 2. biti premagan; dobiti jih po glavi /pog., ekspr.; pren./ 1. biti ostro grajan, kaznovan (sop.: dobiti jih po grbi; dobiti jih po nosu; dobiti jih po prstih); 2. biti tepen; 3. biti premagan; dobiti jih po grbi /pog., ekspr.; pren., nedov. dobivati/ 1. biti tepen; 2. biti premagan; biti grobo onemogočen (sop.: dobiti jih po glavi; VARIANTA: dobivati jih po grbi)	
OID	catch	catch it (BrE) (AmE catch hell; get it) (spoken) (<i>be punished or spoken to angrily about sth</i>)		
Fida+			slišati jih, dobiti jih po buči (približno 5x manj)	
236	hell (n)	come hell or high water	POG. pa če/naj se svet podre	I A g 3E
SSKJ			naj (3. nav. ekspr., v dopustnih odvisnih stavkih, navadno okrepljen za <i>izražanje dejstva, kljub kateremu se dejanje nadrednega stavka uresniči: /.../ stori svojo dolžnost, pa naj se svet podre /.../</i>); podreti (•ekspr. ne grem, pa če se svet podre <i>nikakor ne grem</i>)	
OID	hell	(come) hell or high water (<i>whatever the difficulties or opposition may be</i>)		

Fida+			(pa/če) naj se svet podre (12 zadetkov)				
237	hell (n)	get the hell out of here!	POG. poberi se!; izgini!	II II	/ /	m m	3D 3D
SSKJ			pobirati → pobirati se (2. slabš. <i>oditi, umakniti se</i>); izginiti (3. nav. ekspr. <i>zapustiti prostor, kraj, navadno naskrivaj</i>)				
OID	hell	get the hell out (of ...) (spoken) (<i>get out of or leave a place very quickly</i>)					
238	hell (n)	to give sb hell	POG. pokazati komu hudiča	I	A	g	1
SSKJ			hudič (*pog., ekspr. ti bo že pokazal hudiča povzročil bo neprijetnosti, težave); pokazati (*pog., ekspr. ti bo že pokazal (hudiča) povzročil ti bo neprijetnosti, težave; prisilil te bo k poslušnosti, ubogljivosti)				
OID	hell	give sb hell (1. <i>make life unpleasant for sb</i> ; 2. <i>shout at or speak angrily to sb because they have done sth wrong</i>)					
BRIDGE	hell	(CONVENTION: Hell = kletvica; Hudiča!) To give someone hell pomeni biti z nekom zelo strog in krut; pogovorna raba.	pokazati vraga, dati vetra				
Fida+			pokazati komu hudiča				
239	hell (n)	to go to hell in a handbasket	POG. AM. iti po gobe; propasti	I III	AB /	g m	1 1
SSKJ			goba (*nižje pog., ekspr. šel je po gobe umrl je ; ekspr. premoženje je šlo po gobe je propadlo); iti,				

ekspr. **premoženje je šlo po gobe je propadlo**); iti,

			po (*nižje pog., ekspr. šel je po gobe umrl je)				
SSF	goba	/	iti po gobe /pog., ekspr.; mn., pren./ 1. umreti; 2. propasti				
OID	dogs	go to the dogs (AmE also go to hell in a handbasket) (informal) ((often used of a company, organization, country, etc.) become less powerful, efficient, etc. than before)					
Fida+			iti po gobe (skoraj 20x več v pomenu 'propasti', kot v pomenu 'umreti')				
240	hell (n)	to have been to hell and back	veliko pretrpeti she's been to hell and back veliko je pretrpela	III	/	m	1
OID	hell	to hell and back (informal) (used to say that sb has been through a difficult situation)					
241	hell (n)	hell on wheels	POG. AM. brezobzirnež/-nica	VI	-	-	-
242	hell (n)	hell's bells! \ hell's teeth!	BR. presneto!; hudiča!	III II	/ /	m m	3D 3D
SSKJ			hudič → hudiča (pog., ekspr.: hudiča, bo mir ali ne)				
OID	hell	Hell's teeth (old-fashioned, BrE, spoken) (used to express anger or surprise)					
243	hell (n)	(just) for the hell of it	iz čiste zabave	II	/	m	1
SSKJ			čist (6. ekspr. <i>ki je brez česa drugega: /.../ II z oslabljenim pomenom</i> <i>poudarja pomen samostalnika, na</i>				

			<i>katerega se veže: /.../)</i>				
OID	hell	(just) for the hell of it (informal) (<i>just for fun, with no particular reason</i>)					
BRIDGE	hell	(CONVENTION: Hell = kletvica; Hudiča!) Kadar nekdo nekaj stori for the hell of it , stori za zabavo ali brez pravega razloga; pogovorna raba.	za hec, kar tako				
244	hell (n)	to knock/beat the hell out of sb	hudo pretepsti koga	III	/	m	1
OID	hell	beat/knock/kick the hell out of sb/sth (informal) (also beat, etc. the shit out of sb/sth !*, slang) (<i>beat, etc. sb/sth very hard</i>)					
Opombe		*taboo (likely to be thought offensive or shocking by many people)					
245	hell (n)	like hell I will!	POG. hudiča/vraga bom!; pa ja! »will you pay for him?« – »like hell I will!« POG. »boš plačal zanj?« – »hudiča bom!« »it's a good film!« – »like hell it is!« »kakšen dober film!« – »bodi no resen!«	II III	/ /	m m	3D 3D
SSKJ			hudič (ḡ. pog., ekspr., v prislovni rabi <i>izraža /.../ b</i>) <i>močno zanikanje</i> : »Saj je prinesel denar.« »Hudiča je prinesel!«; to ni (pol) hudiča vredno)				
OID	hell	like hell (1. (informal) <i>very hard, very much, very fast, etc. in an effort to achieve, etc. sth</i> ; 2. (spoken) <i>used to give emphasis when</i>					

		<i>saying no to a suggestion, idea, etc. (Some people find this use offensive.)</i>					
BRIDGE	hell	(CONVENTION: Hell = kletvica; Hudiča!) Z izrazom like hell poudarimo, kako močno je dejanje ali lastnost; pogovorna raba.	hudičevo, kot hudič				
246	hell (n)	to not have a cat in hell's chance \ to not have a snowball's chance in hell \ to not have a hope in hell	POG. ne imeti niti trohice upanja	ll	/	n	3
SSKJ			trohica (<i>manjšalnica od troha</i>)				
OID	cat; hope; snowball	not have a cat in hell's chance (also not have a dog's chance) (informal) (<i>have no chance at all</i>); not have a hope in hell (informal) (<i>not have any chance at all</i>); not have a snowball's chance in hell (of doing sth) (informal) (<i>have no chance at all of doing sth</i>)					
247	hell (n)	to play (merry) hell with sth \ to raise (merry) hell	POG. razgrajati; delati/zganjati hudiča	lll ll	/ /	n n	1 1
SSKJ			hudič (3. pog., ekspr., navadno s prilastkom <i>hrup, nemir</i>)				
OID	play, raise	play (merry) hell with sb/sth (BrE, informal)					

		(disturb, upset or trouble sb/sth very much); raise Cain/hell (informal) (complain or protest noisily and angrily, often as a way of getting sth you want)					
BRIDGE	hell	(CONVENTION: Hell = kletvica; Hudiča!) To play hell with something pomeni slabo učinkovati na nekaj; pogovorna raba.	uničiti				
248	hell (n)	to run/go hell for leather	POG. teči kot veter	I	B	g	1
SSF	veter	<i>to run like the wind; to go like the wind</i>	teči kot veter /ekspr.; primeral zelo hitro teči (VARIANTI: dirjati kot veter; leteti kot veter)				
OID	hell	hell for leather (old-fashioned, BrE, informal) (<i>with the greatest possible speed, energy, etc.</i>)					
Fida+			teči kot veter (14 zadetkov)				
249	hell (n)	there'll be hell to pay	hudič bo	II	/	n	3D
SSKJ			hudič (4. pog., ekspr. <i>neprijetnosti, težave</i>)				
OID	pay	hell/the devil to pay (informal) (<i>a lot of trouble</i>)					
250	hell (n)	when hell freezes over	POG. ob svetem nikoli	I	AB	g	1
SSKJ			nikoli → sveti nikoli (in svéti Nikóli šalj.: poroko bi najrajši odložila do svetega nikoli; dolg ti bo plačal o svetem				

			nikoli); svet (*šalj. dolg ti bo plačal o svetem nikoli <i>nikoli</i>)				
SSF	nikoli	/	o svetem Nikoli /šalj.; pren., olepš./ (<i>prav</i>) nikoli (sop.: ad calendae graecas)				
OID	hell	when hell freezes over (informal) (<i>if you say sth will happen when hell freezes over, you mean that you think it will never happen</i>)					
Fida+			ob svetem N/nikoli približno 3x več zadetkov kot o svetem N/nikoli				
251	help (v)	so help me (God)	tako mi bog pomagaj; prisežem (pri bogu)	I II	A /	b m	3DF 3D
SSKJ			bog (2. v medmetni rabi, z oslabiljenim pomenom <i>izraža /.../ h) podkrepitev trditve: govoril bom resnico, tako mi bog pomagaj/.../); pomagati (5. v medmetni rabi, navadno v zvezi <u>bog pomagaj</u> <i>izraža /.../ c) podkrepitev trditve: govoril bom resnico, tako mi bog pomagaj);</i></i>				

tako (*ekspr. **zgodilo se je, kot sem povedal, tako mi vere, tako mi bog pomagaj** *izraža podkrepitev resničnosti trditve*); priseči (1. *na določen način dati zagotovilo o resničnosti v postopku izpovedaneqa:*

			podkrepitev: vse je res, prisežem; prisežem, da ni kriv; prisežem na svojo čast, da je bilo res tako)				
OID	help	so help me (God) (used when making a serious promise, threat, etc.)					
Fida+			tako mi Bog pomagaj (bog samo 2/21)				
252	hem (v)	to hem and haw	AM. obojavljati se; mencati; jecljati	III II II	/	m m n	1 1 1
SSKJ			mencati (4. ekspr. <i>omahovati, pomišljati se</i>); jecljati (2. ekspr. <i>nerodno, slabo se izražati</i>)				
OID	um	um and aah (about sth) (also hum/hem and haw , less frequent) (informal) (<i>speak but say nothing important because you need more time to think about a problem, matter, etc.</i>)					
Opombe	Gl. 114, 482						
253	hen (n)	as scarce/rare as a hen's teeth	zelo redek	III	/	m	1
OID	hen	(as) rare/scarce as hen's teeth (old-fashioned) (<i>extremely rare</i>)					
254	herd (n)	to follow the herd	slediti čredi	II	/	m	1
			čreda (2. slabš. <i>neosveščena človeška množica</i>); slediti (7. publ. <i>ravnati se po kom, posnemati</i>)				
OID	crowd	follow/go with the crowd (often disapproving) (<i>do as everyone else does</i>)					

		<i>because you have no ideas of your own)</i>					
255	here (adv)	here goes!	pa poskusimo!; gremo!	III III	/ /	m m	3D 3D
OID	here	here goes; here we go (said before you begin to do sth dangerous, exciting, difficult, etc.)					
Opombe	Gl. 262						
256	here (adv)	here's hoping	upam here's hoping you have better luck tomorrow upam, da boš imel jutri več sreče	III	/	p	3D
257	here (adv)	here's to our success!	na naš uspeh!	III	/	m	3D
OID	here	here's to sb/sth! (used for wishing sb/sth health, success, happiness, etc., especially when lifting your glass and drinking a toast to sb/sth)					
BRIDGE	here	Zvezo here's to uporabljamo v izrazih, kot sta here's to us ali here's to your new job ; izrečemo jo na primer v zdravici, da nekemu zaželimo uspeh ali srečo.	na zdravje				
Opombe	Gl. 258						
258	here (adv)	here's to you!	na tvoje zdravje!	III	/	m	3D
OID	here	here's to sb/sth! (used for wishing sb/sth health, success, happiness, etc., especially when lifting your glass and drinking a toast to sb/sth)					
BRIDGE	here	Zvezo here's to	na zdravje				

		uporabljamo v izrazih, kot sta here's to us ali here's to your new job ; izrečemo jo na primer v zdravici, da nekemu zaželimo uspeh ali srečo.					
Fida+			na tvoje zdravje! (1 zadetek)				
Opombe	Gl. 257						
259	here (adv)	here, there, and everywhere	POG. (vse)povsod	III	/	n	1
OID	here	here, there, and everywhere (<i>in, to or from many different places</i>)					
260	here (adv)	here today, gone tomorrow	kratkotrajen, enodneven	III	/	m	1
OID	today	here today, gone tomorrow (<i>if sth is here today, gone tomorrow, it only exists or stays for a short time</i>)					
261	here (adv)	here to stay	za stalno; za vedno he's here to stay ostal bo za stalno	III III	/ /	p p	1 1
262	here (adv)	here we go!	gremo!	III	/	m	3D
OID	here	here goes; here we go (<i>said before you begin to do sth dangerous, exciting, difficult, etc.</i>)					
Opombe	Gl. 255						
263	here (adv)	here we go (again)!	POG. že spet!	II	/	n	3D
SSKJ			spet (1. izraža, da kaj nastopi, se zgodi še enkrat po čem drugem iste vrste: /.../ // ekspr. izraža začudenje, nejevoljo zaradi ponovitve česa nezaželenega)				
OID	here	here we go again					

		<i>(often used for showing you are angry or annoyed that sth is starting to happen again)</i>					
264	here (adv)	here you are/go!	izvoli!; tukaj imaš!	III III	/ /	m m	3D 3D
OID	here	here you are; here you go (spoken) (<i>used when you are giving sth to sb</i>)					
BRIDGE	here	(CONVENTION) 'Here' lahko rečemo, kadar nekemu nekaj ponudimo. (primer rabe: <i>He pushed a piece of paper across the table. 'Here you are. My address.'</i>)	izvoli(te)				
265	here (adv)	it's neither here nor there	ni važno; nima pomena	III III	/ /	m m	3D 3D
OID	here	neither here nor there (<i>not important because it is not connected with the subject being discussed; irrelevant</i>)					
266	here (adv)	look/see here you!	POG. poslušaj zdaj ti!	III	/	n	3D
OID	look	look here! (old-fashioned) (<i>used when you are going to say sth important to sb and you are annoyed or angry</i>)					
BRIDGE	look	(CONVENTION) 'Look' ali 'Look here' rečemo, kadar želimo nekoga opozoriti na tisto, kar govorimo.	glej, poslušaj				
267	hesitate (v)	he who hesitates is lost	kdor zadnji pride, zadnji melje	I	A	c	3D
SSKJ			mleti, prej, priti (*preg. kdor prej pride, prej				

			melje prvi ima prednost)				
OID	hesitates	he who hesitates (is lost) (saying) (if you delay in doing sth you may lose a good opportunity)					
Fida+			kdor zadnji pride, zadnji melje (samo dva zadetka)				
Opombe			gre za prenovitev?				
268	hide (v)	to have/tan sb's hide	ŠALJ. izprašiti komu zadnjico/hlače; odreti/ustrojiti kožo komu	VI	-	-	-
269	hide (v)	to hide one's head	od sramu se skrivati	III	/	n	1
OID	head	bury/hide your head in the sand (refuse to deal with unpleasant realities, possible dangers, etc. by pretending they do not exist)					
270	hide (v)	to hide one's light under a bushel	skrivati svoj talent; biti preskromen	III III	/ /	m n	1 1
OID	hide	hide your light under a bushel (BrE) (not let people know that you are good at sth)					
271	hide (n)	to not see hide nor hair of sb	dolgo ne videti koga; ne videti ne slišati se s kom I haven't seen hide nor hair of him že lep čas ga ni na spregled	III III	/ /	m n	1 1
OID	see	not see hide nor hair of sb/sth (spoken) (not see sb/sth for some time)					
272	hiding (n)	to be on a hiding to nothing	POG. BR. zapravljati čas; ne imeti najmanjše šanse we are on a hiding to nothing in the long run dolgoročno gledano zapravljam čas	II III	/ /	n m	1 1
SSKJ			čas (3. omejeno trajanje a) s katerim človek				

			<p><i>razpolaga: /.../</i> ekspr. po gostilnah trati, ubija, zapravlja čas; <i>/.../</i> izgubljen, zapravljen čas <i>nekoristno porabljen /.../</i>); zapravljati (2. <i>/.../</i> ekspr. <i>ne izrabljati, ne izkoriščati</i>: zapravljati možnosti za napredovanje / zapravljati čas <i>nekoristno porabljati</i>)</p>				
OID	hiding	<p>be on a hiding to nothing (BrE, informal) (<i>have no hope of succeeding, whatever happens</i>)</p>					
273	hiding (n)	<p>to get a (good) hiding</p>	<p>POG. dobiti batine; dobiti jih (po zadnji plati) they told us to stop, or else we'd get a good hiding rekli so nam, naj prenehamo, ali pa jih bomo dobili</p>	II I	/ AB	p I	1 1
SSKJ			<p>batina (1. nav. mn., ekspr. <i>močen udarec</i>); dobiti (<i>*pog., ekspr. dobiti jih po glavi biti ostro grajan; biti tepen; biti premagan; pog., ekspr. dobiti jih po grbi biti tepen; biti premagan</i>); plat, zadnji (<i>*pog., ekspr. dobiti jih po zadnji plati po zadnjici</i>)</p>				
SSF	plat, rit	/	<p>dobiti jih po zadnji plati /ekspr.; olupš./ <i>biti tepen, biti kaznovan</i> (sop.: dobiti jih po riti); dobiti jih po riti /vulg.; olupš., tudi pren./ biti tepen; biti kaznovan (sop.: dobiti jih po glavi; dobiti jih po grbi; dobiti jih po nosu; dobiti jih po prstih; dobiti jih po zadnji plati)</p>				

Fida+			dobiti jih (po zadnji plati) (samo 1/350 zadetkov samo dobiti jih ; tudi po prstih, po nosu idr.)				
274	hiding (n)	to give sb a (good) hiding	POG. pošteno našeškati/naklestiti koga; dobro izprašiti zadnjico komu; [<i>v športu</i>] potolči koga; zmleti koga	II I II II	/ AB / /	n g p n	1 2 1 1
SSKJ			izprašiti (*šalj. izprašiti komu hlače, zadnjico <i>natepsti ga</i>); naklestiti (2. ekspr. <i>natepsti, pretepsti</i>); našeškati (ekspr. <i>natepsti, pretepsti</i>); potolči (4. ekspr. <i>premagati: /.../ II preseči</i>); zadnjica (*šalj. izprašiti komu zadnjico <i>natepsti ga</i>); zmleti (*ekspr. zmleti nasprotnika, sovražnika <i>uničiti, onemogočiti ga</i>)				
SSF	zadnjica, hlače	<i>to tan so.'s hide</i>	izprašiti komu zadnjico /šalj.; pren./ <i>natepsti koga</i> (sop.: izprašiti komu hlače); izprašiti komu hlače /šalj.; pren./ <i>natepsti koga</i> (sop.: izprašiti komu zadnjico)				
BRIDGE	hiding	(COUNT N) To give someone a hiding pomeni nekoga za kazen pretepsti; pogovorna raba.	prebunkati, premlatiti				
Fida+			izprašiti komu hlače (27 zadetkov), izprašiti komu zadnjico (4 zadetki)				
Opombe			<i>dobro</i> ni frazemska sestavina				
275	high (adj)	as high as a kite	(na) mrtvo pijan; popolnoma zadet	II VI	/ -	n -	1 -

SSKJ			mrtev → mrtvi (/.../ pog. na mrtvo si prizadevati zelo)					
OID	high	(as) high as a kite (informal) (<i>in an excited state, especially because of drugs, alcohol, etc.</i>)						
Fida+								
Opombe			SSF: <i>napiti (naliti, opijati) se do mrtvega</i>					
276	high (adj)	to be high and mighty	biti vzvišen; biti domišljav; biti ošaben she can be high and mighty at times včasih zna biti vzvišena	III III III	/	m m m	1 1 1	
OID	high	high and mighty (informal) (<i>behaving as though you think you are more important than other people</i>)						
277	high (adj)	to be/get on one's high horse	zviška gledati na druge; počutiti se vzvišenega/superiornega	I III	A /	g n	3 1	
SSKJ			gledati (•zmeraj na vse zviška gleda čuti se več vrednega, je domišljav); zviška (2. izraža vzvišenost, zaničevanje: na vse gleda zviška (...))					
OID	high	be/get on your high horse (<i>be annoyed because you think that sb has not treated you with enough respect</i>)						
Fida+			zviška gledati na koga					
Opombe	Gl. 422							
278	high (adj)	to have a high (old) time	STAR. imenitno se zabavati	II	/	n	1	
SSKJ			imeniten (2. nav. ekspr., s širokim pomenskim					

obsegom *ki ima zaželeno lastnost, kakovost v veliki*

			meri: /.../) → imenitno				
OID	high	have a high old time (old-fashioned, informal) (<i>enjoy yourself very much</i>)					
279	high (adj)	to hold one's head (up) high	nositi glavo pokonci	I	A	f	1
SSKJ			glava, nositi, pokonci (•nositi glavo pokonci <i>biti ponosen, samozavesten</i>)				
OID	hold	hold your head up (high) (<i>not feel ashamed, guilty or embarrassed about sth</i>)					
Fida+			nositi glavo pokonci (13 zadetkov)				
Opombe	Gl. 140, 336						
280	high (adj)	it's high time that...	skrajni čas je že, da ... it's high time that we went skrajni čas je že, da gremo	III	/	m	3D
OID	time	it's high/about time (that) ... (spoken) (<i>used for saying that sth should be done or happen immediately or very soon</i>)					
BRIDGE	high	It is high time something was done pomeni, da bi morali nekaj opraviti takoj, sploh pa bi že moralo biti opravljeno.	skrajni čas				
281	high (adj)	to live high on the hog	POG. AM. živeti na veliki nogi; živeti razkošno	VI	-	-	-
Opombe	Gl. 326						
282	high (adv)	to search/hunt high and low	preiskati/prečesati po dolgem in počez we searched high and low for his son vse smo preiskali, da bi našli njegovega sina	I	A	c	1
SSKJ			počez (•ekspr. podolgem				

			<p>in počez prepotovati svet v vseh smereh; vsega); podolgem (*ekspr. podolgem in počez prehoditi domovino v vseh smereh; vso); prečesati (3. žarg. <i>sistematično, temeljito pregledati z vojaštvom: /.../ podolgem in počez prečesati okolico /.../</i>)</p>				
OID	high	<p>high and low ((search, etc. for sth) in every possible place; everywhere)</p>					
Fida+			<p>podolgem in počez (prečesati, prepotovati, prevoziti ipd.; preiskati samo 1/294 zadetkov)</p>				
283	high jump (n)	<p>to be (in) for the high jump</p>	<p>POG. BR. znajti se v godlji/kaši you'll be for the high jump when they find out ko bodo izvedeli, ti bo trda predla</p>	I	AB	g	1
SSKJ			<p>godlja (3. ekspr. <i>neprijeten, zapleten položaj</i>; pomagal mu je iz godlje; spet si v godlji); kaša (4. ekspr. <i>neprijeten, zapleten položaj: /.../ biti, znajti se v kaši /.../</i>)</p>				
SSF	godlja, kaša	<p><i>to be in a jam; to be in a tight spot; /; so. is in a fix/jam; so. is in a tight spot; so. is in a scrape</i></p>	<p>biti v godlji /ekspr.; pren., tudi znajti se/ biti v neprijetnem, zapletenem položaju (sop.: biti v dreku; biti v zosu; VARIANTA: znajti se v godlji); biti v kaši /ekspr.; pren./ <i>biti v zelo neprijetnem, zapletenem položaju</i> (sop.: biti v zosu; biti v škripcih); znajti se v kaši /ekspr.;</p>				

			pren./ <i>znajti se v neprijetnem, zapletenem položaju</i> (sop.: znajti se v zosu; znajti se v škripcih ; VARIANTA: zabresti v lepo kašo)				
OID	high	be for the high jump (BrE, informal) (<i>be about to be punished, criticized, dismissed, etc.</i>)					
Fida+			biti/znajti se v godlji/kaši				
284	high spot (n)	to hit the high spots	POG. ogledati si glavne znamenitosti	VI	-	-	-
285	hike (n)	take a hike!	POG. ZLASTI AM. izgubi se!; daj, izgini!; spravi se stran!	II II III	/ / /	n n n	3D 3D 3D
SSKJ			izgubiti → izgubiti se (4. ekspr. <i>počasi, skoraj neopazno oditi: /.../</i> / kot ukaz: izgubi se; da se mi pri priči izgubiš); izginiti (3. nav. ekspr. <i>zapustiti prostor, kraj, navadno naskrivaj: /.../</i> / kot ukaz: izgini; da mi pri priči izgineš)				
OID	hike	take a hike (AmE, informal) (<i>a rude way of telling sb to go away</i>)					
286	hill (n)	as old as the hills	star kot svet; star kot Metuzalem	I I	AB AB	b b	1 1
SSKJ			Metuzalem (v zvezi <u>star kot Metuzalem zelo star</u>); star (3. <i>ki ima razmeroma veliko let, ant. mlad: /.../</i>)				

star kot Metuzalem, kot svet *zelo /.../*; svet (1. *celota nebesnih teles, sistemov teles in prostor,*

			<i>v katerem so: /.../ star kot svet zelo /.../)</i>				
SSF	svet, Metuzalem	<i>to be as old as human society; /</i>	star kot svet /ekspr.; primera/ <i>zelo star</i> (sop.: star ko Metuzalem; star kot zemlja (Zemlja); star kot Metuzalem (metuzalem) /star.; primera, v povedni rabi/ <i>zelo star</i> (sop.: star kot zemlja ; VARIANTI: metuzalemec; metuzalemka)				
OID	old	(as) old as the hills (<i>very old; ancient</i>)					
Fida+			star kot svet (7 zadetkov), star kot Metuzalem (4 zadetki)				
287	hill (n)	to be over the hill	POG. ne biti več rosno mlad; biti (že) v letih you're over the hill once you're thirty pri tridesetih nisi več rosno mlad	I I	A AB	g g	1 1
SSKJ			leto (*evfem. biti v letih <i>star, starejši</i>); rosen → rosno (*evfem. ni več rosno mlad <i>je že nekoliko starejši</i>); v (*evfem. biti v letih <i>star, starejši</i>)				
SSF	leto	/	biti [že] v letih /evfem.; mn., glag. predl. zv./ <i>biti star, starejši</i>				
OID	hill	over the hill (informal) (<i>no longer young; past your best</i>)					
Fida+			ne biti (več) rosno mlad (TUDI: biti (še) rosno mlad , manj pogosto)				
288	hill (n)	to not amount to a hill of beans	POG. AM. biti nepomembno	III	/	n	1
OID	hill	a hill of beans (old-fashioned, AmE,					

		informal) (<i>sth that is not worth much</i>)					
289	hilt (n)	(up) to the hilt	do konca; popolnoma he backed him (up) to the hilt branil ga je do konca to be taxed to the hilt biti do vratu v davkih	I III	A /	c m	1 1
SSKJ			konec (9. nav. ekspr., v prislovni rabi, v zvezi z do izraža najvišjo možno mero: /.../ / zdaj sem do konca prepričan, da imam prav <i>popolnoma</i> , čisto // <i>poudarja celotnost, polnost dejanja</i>); vrat (•ekspr. biti do vratu zadolžen zelo)				
OID	hilt	(up) to the hilt (<i>support, etc. sb</i>) <i>completely</i>)					
BRIDGE	hilt	Kadar nekoga podpiramo ali branimo to the hilt , mu damo toliko podpore, kolikor moremo; pogovorna raba.	z vsemi močmi				
Fida+			do konca (18/350 zadetkov v pomenu 'popolnoma')				
290	hind (adj)	to get up on one's hind legs	vstati (za govor); dvigniti se	VI	-	-	-
291	hindmost (adj)	run, boys, and the devil take the hindmost!	reši se, kdor se more!	I	A	c	3DF
SSKJ			rešiti (2. narediti, da kdo preneha biti na življenjsko nevarnem kraju: /.../ / kot vzklik reši se, kdor se more /.../)				
OID	devil	(the) devil take the hindmost (saying) (<i>everyone should look after themselves and</i>					

(*everyone should look after themselves and*

		<i>not care about others)</i>					
Fida+			reši se, kdor se more (približno polovica zadetkov s klicajem na koncu)				
292	hindrance (n)	without let or hindrance	prosto; neovirano	VI	-	-	-
293	hip (adj)	to be/get hip to sth	seznaniti se s čim; poznati kaj	VI	-	-	-
294	hip (n)	to shoot from the hip	izstreliti; naravnost povedati; ne slepomišiti; blekniti	II II II II	/ / / /	n n n n	1 1 1 1
SSKJ			izstreliti (4. ekspr. <i>hitro, nepričakovano reči, povedati</i> : te besede je kar izstrelil); naravnost (2. nav. ekspr. <i>brez prikrivanja, odkrito</i>); slepomišiti (ekspr. <i>neodkrito govoriti, ravnat</i>); blekniti (slabš. 1. <i>v naglici izreči kaj nepremišljenega ali neumnega</i>)				
OID	shoot	shoot from the hip (<i>react quickly without thinking carefully first</i>)					
295	hip pocket (n)	to be in sb's hip pocket	AM. biti pod močnim vplivom koga	III	/	m	1
OID	pocket	in sb's pocket (informal) (<i>in sb's control, under sb's influence, etc.</i>)					
296	history (n)	and the rest is history	POG. ostalo pa itak že veste	III	/	m	3D
OID	rest	the rest is history (<i>used when you are telling a story to say that you do not need to tell the end of it, because everyone knows it already</i>)					

297	history (n)	to be ancient/past history	POG. spadati v preteklost that's ancient history! to je že preteklost!	V	A	k	3G
SSKJ			preteklost (*ekspr. vse to je preteklost je minilo)				
Fida+			biti preteklost				
298	hit (v)	to hit sb between the eyes	pasti komu v oči; zbsti koga v oči a colour which hits you between the eyes kričeča barva	I I	AB A	b f	1 1
SSKJ			oko (*pog. to mi je takoj padlo v oči udarilo); pasti (*pog. to je tako, da pade v oči zelo opazno ; pog. to mi je takoj padlo v oči udarilo); zbsti (*ekspr. ta slika vsakogar zbode v oči vsakomur vzbudi pozornost)				
SSF	oko	<i>to strike the eye</i>	bosti v oči /neutr.; mn., navadno 3. os. ed. bode/ 1. motiti koga, vzbujati zavist; 2. biti zelo opazen				
OID	hit	hit sb in the eye (informal) (<i>be very obvious or striking</i>)					
Fida+			pasti v oči komu (bolj pogosto v 2. pomenu SSF), bosti/zbsti koga v oči (bolj pogosto v 1. pomenu SSF)				
Opombe	Gl. 308						
299	hit (v)	to hit the big time \ to hit it big	AM. POG. uspeti; postati slaven he hit the big time uspel mu je veliki met	V	B	g	3G
SSF	met	/	veliki met /ekspr.; pren./ <i>velik, odmeven uspeh, dosežek</i> (VARIANTI: veliki met se posreči komu; veliki met uspe komu)				

OID	hit	hit (it) big (informal) (<i>be very successful</i>)					
Fida+			veliki met uspe/se posreči komu				
300	hit (v)	to hit the bottle	POG. začeti ga cukati; zapiti se	I II	A /	g n	1 1
SSKJ			cukati (3. ekspr. <i>piti</i> (<i>alkoholne pijače</i>); zapiti → zapiti se (ekspr. <i>.../ //</i> <i>postati pijanec</i>)				
OID		hit the bottle (informal) (<i>regularly drink too much</i>)					
Fida+			cukati ga (samo 1/31 zadetkov začeti ga cukati)				
301	hit (v)	to hit a (brick) wall	POG. zaiti v slepo ulico	I	AB	g	1
SSKJ			slep (*slepa ulica ekspr. izhoda iz te slepe ulice ni bilo <i>iz tega zelo neprijetnega, zapletenega položaja</i> ; ekspr. prišli, zabredli smo v slepo ulico <i>v položaj, iz katerega navidez ni izhoda</i>); ulica (3. ekspr., v zvezi slepa ulica <i>zelo neprijeten, zapleten položaj</i>)				
SSF	ulica	/	slepa ulica /ekspr.; v povedni rabi v im. ed. in v predl. zv., pren./ <i>zelo neprijeten, zapleten položaj</i> (VARIANTE: biti v slepi ulici; pripeljati v slepo ulico; priti iz slepe ulice; spraviti koga v slepo ulico; zaiti v slepo ulico; znajti se v slepi ulici)				
OID	brick	be/come up against a brick wall (also hit a brick wall) (<i>be unable to make any progress</i>)					

		because there is a difficulty that stops you)					
Fida+			zaiti v slepo ulico (tudi z drugimi gl.)				
302	hit (v)	to hit the buffers/skids	POG. [o načrtu] splavati po vodi; ne uspeli; propasti his career hit the skids kariera mu je splavala po vodi	I III III	A / /	g n n	1 1 1
SSKJ			splavati (*ekspr. vse je splavalo po vodi <i>propadlo</i>); pasti, voda (*ekspr. načrt je padel v vodo <i>se ni uresničil</i>)				
SSF		<i>to fall flat/through</i>	pasti v vodo /ekspr.; <i>pren./ propasti, ne uresničiti se</i>				
OID	hit	hit the buffers (informal) (<i>if a plan, sb's career, etc. hits the buffers, it suddenly stops being successful</i>)					
Fida+			splavati po vodi (lahko načrt, posel, tekma/zmaga ipd.)				
303	hit (v)	to hit the dirt/deck	POG. vreči se na tla; poiskati zavetje; skriti se his first instinct was to hit the dirt njegova prva reakcija je bila, da si je poiskal zavetje	III III III	/ / /	n n n	1 1 1
OID	hit	hit the deck (informal) (<i>1. fall to the ground suddenly; 2. (AmE) get out of bed</i>)					
304	hit (v)	to hit one's fancy	ujeti se s kom; dobro se razumeti s kom	VI	-	-	-
305	hit (v)	to hit sb for six	BR. udariti koga kot strela; šokirati koga; osupniti koga her sudden anger hit me for six njena nenadna jeza me je šokirala	I II II	AB / /	f n n	1 1 1

SSKJ			udariti (*ekspr. te besede so udarile vanjo kot strela so jo zelo prizadele); šokirati (ekspr. vzbuditi veliko presenečenje, osuplost); osupniti (nav. eksp. 2. preh. narediti, povzročiti, da se kdo zelo začudi)				
SSF	strela	/	kot strela z jasnega [neba] /ekspr.; primeral/ popolnoma nepričakovano (sop.: kakor bi treščilo z jasnega ; VARIANTE: treščiti kot strela z jasnega ; treščiti kot strela z jasnega neba ; udariti koga kot strela z jasnega ; udariti koga kot strela z jasnega neba ; zadeti koga kot strela z jasnega ; zadeti koga kot strela z jasnega neba)				
OID	six	hit/knock sb/sth for six (BrE) (1. <i>often of sth unpleasant surprise sb a lot</i> ; 2. <i>completely destroy a plan, an idea, a suggestion, etc.</i> ; <i>knock sb/sth over/down</i>)					
Fida+			udariti kot strela z jasnega , udariti kot strela (približno 8x manj)				
306	hit (v)	to hit the ground running	(tako) zavihati rokave; zgrabit bika za roge	I I	AB AB	c g	1 1
SSKJ			bik, rog, za, zgrabit (* zgrabit bika za roge				

odločno se lotiti težkega, zahtevnega dela); ro kav

			(•ekspr. zasukati, zavihati (si) rokave z vnemo, prizadevnostjo (začeti) delati); zavihati → zavihati se (•ekspr. zavihati si rokave z vnemo, prizadevnostjo (začeti) delati)													
SSF	rokav, bik	<i>to roll up one's sleeves; to take the bull by the horns</i>	zavihati [si] rokave /ekspr.; pren./ z vnemo, prizadevnostjo (začeti) delati (sop.: zasukati [si] rokave; pljuniti v roke ; VARIANTI: krečko [si] zavihati rokave; pošteno [si] zavihati rokave); zgrabiti bika za roge /ekspr.; pren./ odločno se lotiti težkega, zahtevnega dela (VARIANTA: zgrabiti bika za roge)													
OID	hit	hit the ground running (informal) (start doing sth and continue very quickly and successfully)														
Fida+			zavihati rokave (takoj samo 3/350 zadetkov, sicer večina zadetkov fr.), veliko manj pogosto zgrabiti bika za roge													
307	hit (v)	to hit home	zadeti v živo; dojeti; postati jasno four days later the realities hit home čez štiri dni je prišlo za nami it should hit home to people to take precautions ljudje bi morali dojeti, da morajo biti previdni	<table border="1"> <tr> <td>I</td> <td>A</td> <td>f</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>III</td> <td>/</td> <td>n</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>III</td> <td>/</td> <td>n</td> <td>1</td> </tr> </table>	I	A	f	1	III	/	n	1	III	/	n	1
I	A	f	1													
III	/	n	1													
III	/	n	1													
SSKJ			zadeti (5. prizadeti: /.../ ekspr. zadeti v živo zelo /.../; •ekspr. zadeti v živo učinkovito kaj povedati,													

			<i>narediti</i>); živ → živi (<i>!...!</i> ekspr. te besede so jo zadele v živo so jo zelo prizadele; <i>!...!</i> ekspr. s tem vprašanjem je zadel v živo je pravilno nakazal problem, bistvo stvari <i>!...!</i>)				
OID	home	hit/strike home (1. <i>(of an insult, a remark, criticism, etc.) affect or hurt sb in the intended way; make sb really understand sth</i> ; 2. <i>(of a punch, a blow, an arrow, a bullet, etc.) hit sb/sth where you intended; hit the target</i>)					
Fida+			zadeti v živo (večkrat 'pravilno nakazati problem, bistvo stvari')				
Opombe	Gl. 366						
308	hit (v)	to hit sb in the eye	pasti komu v oči; zbosti koga v oči	I I	A AB	b f	1 1
SSKJ			oko (*pog. to mi je takoj padlo v oči udarilo); pasti (*pog. to je tako, da pade v oči zelo opazno ; pog. to mi je takoj padlo v oči udarilo); zbosti (*ekspr. ta slika vsakogar zbode v oči vsakomur vzbudi pozornost)				
SSF	oko	<i>to strike the eye</i>	bosti v oči /neutr.; mn., navadno 3. os. ed. bode/ 1. motiti koga, vzbujati zavist; 2. biti zelo opazen				
OID	hit	hit sb in the eye (informal) (<i>be very obvious or striking</i>)					
Fida+			pasti v oči komu (bolj pogosto v 2. pomenu				

			SSF), bosti/zbosti koga v oči (bolj pogosto v 1. pomenu SSF)				
Opombe	Gl. 298						
309	hit (v)	to hit it	[o glasbi] zaigrati	III	/	n	1
OID	hit	hit it (spoken) (<i>used to tell sb to start doing sth, such as playing music</i>)					
310	hit (v)	to hit it off (with sb)	POG. ujeti se (s kom); dobro se razumeti (s kom) they hit it off with each other immediately takoj sta bila na isti valovni dolžini	V	AB	g	3G
SSKJ			valoven (*ekspr. biti s kom na isti valovni dolžini <i>biti enakega mnenja, istih misli</i>)				
SSF	dolžina	/	biti [s kom] na isti valovni dolžini /ekspr.; pren./ <i>biti enakega mnenja, istih misli</i> (VARIANTI: delovati [s kom] na isti valovni dolžini; znajti se [s kom] na isti valovni dolžini)				
OID	hit	hit it off (with sb) (informal) (quickly form or have a good relationship with sb)					
Fida+			biti (s kom) na isti valovni dolžini				
311	hit (v)	to hit the jackpot	zadeti terno; uspeti	II III	/ /	m n	1 1
SSKJ			terna (2. eksp. <i>velika, koristna pridobitev</i>)				
OID	hit	hit the jackpot (suddenly win, earn, etc. a lot of money; suddenly be very successful)					

312	hit (v)	to hit the nail on the head	POG. zadeti v črno; zadeti žebljico na glavico	I I	AB AB	g I	1 1
SSKJ			<p>črn → črni (/.../ ekspr. zadel si v črno <i>pravilno si nakazal problem, povedal si bistvo stvari /.../</i>); glavica, žebljica (•ekspr. zadeti žebljico na glavico, v glavico <i>opozoriti na bistvo, priti do bistva stvari</i>); zadeti (•ekspr. zadeti žebljico na glavico, v glavico <i>opozoriti na bistvo, priti do bistva stvari</i>; ekspr. zadeti v črno <i>narediti kaj, kar v največji meri ustreza, zadovoljuje določene potrebe; pravilno nakazati problem, povedati bistvo stvari</i>)</p>				
SSF	črni –a –o, žebljica	<i>to hit the mark; to hit the nail on the head</i>	<p>zadeti v črno /ekspr.; pren./ 1. pravilno nakazati problem, povedati bistvo stvari; 2. uspeti; zadeti žebljico na glavico /ekspr.; pren./ 1. opozoriti na bistvo, priti do bistva stvari; 2. biti uspešen</p>				
OID	hit	hit the nail on the head (informal) (<i>say sth that is exactly right</i>)					
BRIDGE	nail	Kadar rečemo, da nekdo hits the nail on the head , to pomeni, da je tisto, kar je rekel, zelo točno.	zadeti žebljico na glavico				
Fida+			zadeti v črno, zadeti žebljico na glavico				
313	hit (v)	to hit the road BR. \ to hit the trail AM.	POG. vzeti pot pod noge; iti	I III	AB /	g n	1 1
SSKJ			noga, pot (• knjiž., ekspr.				

			ubrati, vzeti pot pod noge začeti iti, hoditi); vzeti (•ekspr. vzeti pot pod noge začeti iti, hoditi)																	
SSF	pot	/	vzeti pot pod noge /knj., ekspr.; parafraza/ začeti iti, hoditi (VARIANTA: ubrati pot pod noge)																	
OID	hit	hit the road (also hit the trail especially AmE) (informal) (<i>begin a journey</i>)																		
Fida+			vzeti pot pod noge (večina zadetkov je iz časopisov in revij)																	
314	hit (v)	to hit the roof/ ceiling	POG. popeniti; razkuriti se; skočiti iz kože; skočiti do stropa	<table border="1"> <tr> <td>II</td> <td>/</td> <td>n</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>II</td> <td>/</td> <td>n</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>I</td> <td>AB</td> <td>g</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>I</td> <td>AB</td> <td>f</td> <td>1</td> </tr> </table>	II	/	n	1	II	/	n	1	I	AB	g	1	I	AB	f	1
II	/	n	1																	
II	/	n	1																	
I	AB	g	1																	
I	AB	f	1																	
SSKJ			popeniti (žarg. <i>zelo se razjeziti</i>); koža (•ekspr. od jeze, veselja bi iz kože skočil zelo sem jezen, vesel); razkuriti (2. eksp. <i>razvneti, razgibati: /.../ // zelo razjeziti, razdražiti: /.../</i>); skočiti (•ekspr. od jeze, veselja bi iz kože skočil zelo sem jezen, vesel ; eksp. ne boš dobil tega, pa če iz kože skočiš če se še bolj jeziš; če si še tako prizadevaš); strop (•ekspr. če bi jaz to dobila, bi skakala, skočila do stropa bi bila zelo vesela)																	
SSF	koža, strop	/; <i>to jump for joy</i>	skočiti iz kože /ekspr.; pren., s pogoj. dal biti zelo razburjen, iz sebe; skakati do stropa /ekspr.; pren., dov. skočiti, poskočiti/ biti zelo vesel ;																	

			<i>biti zelo razburjen</i> (sop.: skakati do plafona ; VARIANTI: poskočiti do stropa ; skočiti do stropa)				
OID	hit	hit the roof/ceiling (informal) (<i>suddenly become very angry</i>)					
BRIDGE	roof	To hit the roof pomeni biti zelo jezen; pogovorna raba.	popeniti				
Fida+			skočiti iz kože , skočiti do stropa (manj pogosto, večinoma v pomenu 'jeziti se')				
315	hit (v)	to hit the sack/hay	POG. AM. iti spat	III	/	n	1
OID	hit	hit the sack/hay (informal) (<i>go to bed</i>)					
Opombe	Gl. 120						
316	hit (v)	to hit the spot	POG. dobro deti; prijati; prileči se a beer would just hit the spot eno pivo bi se prav prileglo	I III III	A / / /	g n n	1 1 1
SSKJ			deti (•pijača mu je dobro dela <i>prijala, koristila</i> ; dobro mu dene, če ga hvalijo <i>ugaja mu</i>); dober → dobro (•pijača mu je dobro dela <i>prijala, koristila</i> ; dobro mu dene, če ga hvalijo <i>všeč mu je, ugaja mu</i>)				
OID	hit	hit the spot (informal) (<i>if sth hits the spot it does exactly what it should do</i>)					
Fida+			kaj dobro dene komu				
317	hit (v)	to hit the town	POG. iti se zabavat; iti ven	VI	-	-	-
318	hit (v)	to not know what has hit one	POG. ne vedeti, kaj je koga zadelo he was numb from the shock – he didn't know what had hit him otopel je bil od šoka – ni	I	C	a	1

			vedel, kaj ga je zadelo				
OID	know	not know what hit you (informal) (<i>be so surprised by sth that you do not know how to react</i>)					
Fida+			ne vedeti, kaj je koga zadelo (14 zadetkov)				
319	hitch (v)	to get hitched	POG. ujeti se (v zakonski jarem) well, old girl, shall we get hitched? POG. no, stara, se bova vzela?	II	/	n	1
SSKJ			jarem (2. ekspr., navadno s prilastkom /.../ v zvezi <u>zakonski jarem</u> <i>zakonski stan, zakon</i> /.../)				
OID	hitched	get hitched (informal) (get married)					
Opombe			SSF: <i>skočiti/stopiti v zakonski jarem</i>				
320	hitch (v)	to hitch one's wagon to a star	zasloveti s pomočjo poznanstev; prisliniti se she has no talent – she's hitched her wagon to a star nima talenta – do slave je prišla s pomočjo poznanstev	III II	/ /	n n	1 1
SSKJ			prisliniti → prisliniti se (slabš. 1. <i>nepovabljen, nezaželen se pridružiti, priti kam: /.../</i> 2. <i>prikupiti se</i>)				
OID	hitch	hitch your wagon to a star; hitch your wagon to sb/sth (<i>try to succeed by forming a relationship with sb/sth that is already successful</i>)					
321	hob (n)	to raise/play hob	POG. AM. zagosti jo (komu); zganjati norčije	VI	-	-	-
322	hock (n)	to be in hock	POG. biti zadolžen; biti zastavljen; biti v zaporu he is in hock to the bank	III III III	/ / /	n n n	1 1 1

			zadolžen je pri banki all her jewellery is in hock ves nakit je zastavila he's in hock now v kehi je				
OID	hock	be in hock (to sb) (informal) (<i>owe money</i>)					
323	hoe (v)	to have a hard row to hoe	stati pred težko nalogo	VI	-	-	-
324	hog (n)	to go hog wild	POG. AM. ponoreti za čim; pobežljati	VI	-	-	-
325	hog (n)	to go the whole hog	POG. iti do konca	III	/	n	1
OID	hog	go the whole hog (informal) (<i>do sth thoroughly or completely</i>)					
326	hog (n)	to live high on the hog	POG. AM. živeti na veliki nogi	VI	-	-	-
Opombe	Gl. 281						
327	hoist (v)	to be hoist with/by one's own petard	KNJIŽ. ujeti se v lastno past he was hoisted by his own petard padel je v jamo, ki si jo je sam skopal	V	AB	g	3G
SSKJ			past (2. ekspr. <i>kar omogoča, da kdo koga zvijačno privabi, pridobi</i> : prijatelji so mu nastavili past; izmotal se je iz njenih pasti; ujel se je v past); drug, pasti (*preg. kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade <i>nesreča</i> , ki jo kdo pripravlja drugim,				

navadno zadene njega samega); **jama, kopati** (*ekspr. sam sebi jamo koplje *dela take stvari, ki ga spravljajo v nesrečo, so mu v pogubo*; preg. kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade *nesreča, ki jo kdo pripravlja drugim,*

			<i>samega)</i>				
SSF	jama	<i>to dig one's own grave</i>	kopati si jama /ekspr.; pren., tudi sam sebi/ sam sebi delati stvari, ki spravlja v nesrečo, so v pogubo (VARIANTA: kopati jama sam sebi)				
OID	petard	be hoist/hoisted by/with your own petard (BrE) (be caught in the trap that you were preparing for another person)					
Fida+			kopati si jama (približno 1x več kot skopati si jama ; oba tudi komu , ne nujno sebi)				
328	hold (v)	to be left holding the baby BR. \ to be left holding the bag AM.	ostati na cedilu; dobiti delo (koga) na svoja ramena when it was all over, he was left holding a baby ko je bilo vsega konec, je vse padlo nanj	I I	AB A	g g	1 2
SSKJ			cedilo (•ostati na cedilu brez pomoči, sam); ostati (•ostati na cedilu brez pomoči, sam); rama (•ekspr. pasti komu na rame <i>postati breme koga</i> ; eksp. prevzeti krivdo, odgovornost na svoje rame <i>nase</i> ; eksp. vsa skrb leži na mojih ramah <i>za vse moram skrbeti jaz</i>)				
SSF	cedilo	<i>to be left in the lurch</i>	ostati na cedilu /ekspr.; pren./ <i>ostati brez pomoči, sam</i>				
OID	leave	leave sb holding the baby (informal) (<i>leave sb to take the responsibility or blame for sth</i>)					
Fida+			ostati na cedilu,				

			na svoja ramena (največkrat prevzeti, vzeti, naložiti kaj, 2/212 dobiti)				
OPOMBE			dobiti ni frazemska sestavina				
329	hold (v)	to hold all the cards	imeti vse niti v rokah	I	AB	g	1
SSKJ			nit (•ekspr. vse niti propagande ima v svojih rokah <i>odloča o njej</i>)				
SSF	nit	/	imeti [vse] niti v [svojih] rokah / <i>odločati o vsem, kar je bistveno</i> (sop.: držati kaj v svojih rokah ; VARIANTA: držati [vse] niti v [svojih] rokah)				
OID	aces	have/hold (all) the aces (also hold all the cards) (<i>be in a controlling position because you have certain advantages over another person</i>)					
Fida+			držati/imeti vse niti v (svojih) rokah				
330	hold (v)	to hold court	zabavati koga (z govorjenjem) yesterday he held court all evening včeraj nas je cel večer zabaval (z govorjenjem)	III	/	m	1
OID	hold	hold court (often ironic) (<i>be the centre of attention in a group of people who find what you say interesting and amusing</i>)					
331	hold (v)	to hold sb/sth dear	KNJIŽ. imeti rad koga/kaj	III	/	n	1
OID	hold	hold sb/sth dear (formal) (<i>feel that sb/sth is of great</i>					

		<i>value</i>)					
332	hold (v)	to hold one's drink/alcohol	[o pijači] dobro ga nesti	VI	-	-	-
333	hold (v)	to hold fast (to sth)	trdno verjeti (v kaj); stati za čim; ne omahovati they all held fast to this belief vsi so trdno verjeli v to	III I III	/ C /	n g n	1 1 1
OID	hold	hold fast to sth (<i>refuse to stop believing in (a theory, principle, religion, etc.)</i>)					
BRIDGE	fast	To hold fast to an idea or course of action pomeni trdno še naprej verjeti v neko idejo ali izvajati neko dejanje.	trdno se oklepiti				
Fida+			stati za čim (v pomenih 'zagovarjati, verjeti v kaj' in 'upravljati kaj iz ozadja')				
334	hold (v)	to hold fire	zadržati se; obvladati se; obrzdati se she promised to hold fire on that issue obljubila je, da se bo zadržala v zvezi s tem vprašanjem hold your fire! počasi!	III III II	/ / /	n n n	1 1 1
SSKJ			obrzdati (2. <i>zadržati z brzdo: /.../ // knjiž. obvladati, zadržati</i>)				
OID	hold	hold your fire (1. <i>delay or stop shooting for a while; 2. stop attacking sb</i>)					
335	hold (v)	to hold the fort	braniti položaje; braniti trdnjavo; začasno prevzeti vodenje I'll hold the fort while my boss is on holiday jaz bom odgovoren za vse, ko bo šef na počitnicah	I I III	C C /	c a m	1 1 1
OID	hold	hold the fort (BrE) (AmE hold down the					

		fort (informal) (<i>be in charge or taking care of sth while the person usually responsible is not there</i>)					
Fida+			braniti položaje (le 1x v ang. pomenu – prevod leposlovja iz ang.; večinoma v športu, politiki v pomenu 'ohraniti svojo pozicijo'), braniti trdnjavo (2 zadetka v ang. pomenu – prevod iz ang.)				
Opombe			prevajalska napaka ?				
336	hold (v)	to hold one's head up/high	biti ponosen/samozavesten	III	/	n	1
OID	hold	hold your head up (high) (<i>not feel ashamed, guilty or embarrassed about sth</i>)					
Opombe	Gl. 140, 279		nositi glavo pokonci (13 zadetkov)				
337	hold (v)	hold it!	čakaj(te)!: samo malo!	III III	/ /	n n	3D 3D
OID	hold	hold it (informal) (<i>wait a moment</i>)					
BRIDGE	hold	Hold it ali hold everything rečemo, kadar želimo nekemu povedati, naj neha delati tisto, kar dela.	stoj, takoj nehaj				
338	hold (v)	to hold one's own (against sb)	uspešno se ubraniti (pred kom)	III	/	m	1
OID	hold	hold your own (<i>remain in a strong position when sb is attacking you, competing with you, etc.</i>)					
BRIDGE	hold	To hold one's own pomeni, da nas	vztrajati, ne popustiti				

		nasprotnik ne premaga, ker smo mu kos.					
339	hold (v)	to hold one's peace	dati mir	I	A	g	1
SSKJ			dati, mir (• ekspr. daj mi mir <i>ne moti me, ne nadleguj me</i>)				
OID	hold	hold your peace/tongue (old-fashioned) (<i>say nothing; remain silent although you would like to give your opinion</i>)					
Fida+			dati mir (31/350 zadetkov v pomenu 'biti tiho, ne motiti, nadlegovati koga', 3/350 zadetkov v pomenu 'ne povedati svojega mnenja')				
Opombe	Gl. 340						
340	hold (v)	to hold one's tongue	molčati; držati jezik (za zobmi)	III I	/ AB	n f	1 1
SSKJ			držati, jezik (• ekspr. držati jezik (za zobmi) <i>ne povedati česa, molčati</i>); za, zob (• ekspr. držati jezik za zobmi <i>ne povedati česa, molčati</i>)				
SSF	jezik	<i>to keep one's mouth shut</i>	držati jezik za zobmi /ekspr.; pren., tudi velel./ molčati (sop.: držati gobec)				
OID	hold	hold your peace/tongue (old-fashioned) (<i>say nothing; remain silent although you would like to give your opinion</i>)					
BRIDGE	tongue	To hold one's tongue	držati jezik, molčati				

		pomeni, da ne rečemo ničesar.					
Fida+			držati jezik (za zobmi) (v primerih brez sestavine 'za zobmi' gre večinoma za veleslovo obliko)				
Opombe	Gl. 339						
341	hold (v)	to hold sway	imeti veliko moč/veljavo traditional values still hold sway in some countries v nekaterih državah tradicionalne vrednote še vedno veliko veljajo	III	/	m	1
OID	hold	hold sway (over sb/sth) (literary) ((of a person, movement, idea, etc.) have power, control or great influence over sb/sth)					
BRIDGE	sway	(UNCOUNT N) Kadar nekdo ali nekaj holds sway , ima velik vpliv; knjižna raba.	biti vpliven, vladati				
342	hold (v)	hold your horses	pomiri(te) se; ustavi(te) konje	III I	/ C	m b	3D 3DF
OID	hold	hold your horses (informal) (used for asking sb to stop for a moment, speak more slowly, etc.)					
Fida+			ustaviti konje (nekaj manj zadetkov v veleslovi)				
Opombe	Gl. 423						
343	hold (n)	no holds barred	brez omejitev it seems there are no holds barred in politics zdi se, da je v politiki vse dovoljeno	III	/	m	1
OID	holds	(with) no holds barred ((of fighting, competition, etc.) with no or very few rules or restrictions)					
344	hold (v)	to not hold one's	ne pričakovati; ne čakati	III	/	n	1

		breath	he will not hold his breath waiting for a second chance ne bo čakal, da se mu ponudi druga priložnost	III	/	n	1
OID	hold	hold your breath (1. <i>stop breathing for a short time, for example because you are afraid of or very anxious about sth</i> ; 2. <i>be anxious while you are waiting for sth that you are worried about</i> ; 3. (informal) don't hold your breath used for telling sb that it's not worth waiting for sth)					
BRIDGE	breath	To hold one's breath pomeni za kratek čas prekiniti dihanje.	zadržati dih				
345	hold (v)	to not hold a candle to sb/sth	ne segati komu/čemu do gležnjev	I	AB	c	1
SSKJ			gleženj (*ekspr. ne seže mu niti do gležnjev po kaki pozitivni lastnosti, značilnosti mu nikakor ni enak, enakovreden); seči (*ekspr. ne seže mu niti do kolen po kaki pozitivni lastnosti, značilnosti mu ni enak, enakovreden); segati (* ne sega mu niti do gležnjev po kaki pozitivni lastnosti, značilnosti mu ni enak, enakovreden)				
SSF	gleženj	<i>to be unable to hold a candle to so.; to not be a patch on so.</i>	ne seči komu niti do gležnjev /ekspr.; pren., navadno mn., tudi gležnja/ nikakor ne biti enak komu po kaki pozitivni lastnosti, značilnosti (sop.: ne seči komu niti do kolen ; VARIANTA: ne seči komu niti do gležnja)				

OID	hold	cannot hold a candle to sb/sth (informal) (<i>is not as good as sb or sth else</i>)					
Fida+			ne seči komu (niti) do gležnjeve bolj pogosto kot ne segati komu niti do gležnjeve				
346	hold (v)	to not hold water	ne biti prepričljiv; ne biti verjeten this story doesn't hold water ta zgodba me ne prepriča	III III	/ /	n n	1 1
OID	hold	hold water (informal) (<i>(of a theory, etc.) remain true even when examined closely</i>)					
Opombe			SSF: kaj ne pije vode /redko; pren., 3. os. ed./ <i>kaj je neverjetno, nemogoče</i> ; Fida+: kaj ne pije vode (8 zadetkov) (v <i>Delu</i> iz l. 2003 piše, da je frazem prevzet iz angleščine (tudi v SSF so le zgledi od l. 2003 dalje))				
347	holding pattern (n)	in a holding pattern	na čakanju; na stranskem tiru his career is in a holding pattern njegova kariera je na stranskem tiru	I I	C AB	I I	1 1
SSKJ			stranski, tir (*ekspr. postaviti koga na stranski tir <i>odvzeti mu vodilno vlogo, mesto</i>); znajti se (*ekspr. znajti se na stranskem tiru <i>izgubiti vodilno vlogo, mesto</i>)				
SSF	tir	<i>to push so./sth. to side(lines)</i>	biti na stranskem tiru /ekspr.; pren., tudi nikal./ <i>biti v položaju, ko je komu, čemu odvzeta vodilna vloga, mesto</i> ; dati kogal/kaj na stranski tir /ekspr.; pren./ <i>odvzeti</i>				

			komu, čemu vodilno vlogo, mesto (VARIANTI: biti odrinjen na stranski tir; odriniti kogal/kaj na stranski tir; postaviti kogal/kaj na stranski tir /ekspr.; pren., nedov. postavljati/ odvzeti komu, čemu vodilno vlogo, mesto (VARIANTA: postavljati kogal/kaj na stranski tir)				
Fida+			biti na čakanju (v pomenih 'biti brez službe, prijavljen na zavodu za zaposlovanje' in manj pogosto 'ne biti prioriteta, biti na stranskem tiru'), biti/znajti se na stranskem tiru				
348	hole (n)	to blow a hole in sth	izničiti kaj; postaviti kaj na laž	VI	-	-	-
349	hole (n)	in the hole	AM. dolgovati; [o igralni karti] z licem navzdol she's \$10 in the hole dolžna je deset dolarjev	III III	/ /	m p	1 1
OID	hole	in the hole (AmE, informal) (<i>in debt; owing money</i>)					
350	hole (sam, gl)	to need sth like a hole in the head	POG. ne potrebovati I needed his help like a hole in the head samo še tega se je manjkalo, da mi on pomaga	III	/	n	1
OID	hole	need/want sb/sth like (you need/want) a hole in the head (informal) (<i>definitely not need/want sb/sth at all</i>)					
351	hole (n)	to make a hole in sth	POG. izprazniti kaj; zvrtni luknjo v kaj that holiday made a hole in my pocket POG. počitnice so mi izpraznile žepe	II I	/ A	n f	1 1

SSKJ			luknja (*ekspr. imeti luknjo v žepu <i>biti brez denarja</i> ; ekspr. ta avto je zvrtil luknjo v mojo denarnico <i>zanj sem potrošil precej denarja</i>); izprazniti (1. <i>napraviti, da v čem ni več določene stvari, vsebine: /.../</i> • ekspr. v mestu so mu kar precej izpraznili denarnico <i>potrošil je precej denarja</i> ; ekspr. pred prazniki so ljudje skoraj izpraznili trgovine <i>pokupili skoraj vse blago</i>)	
SSF	luknja	/	imeti luknjo v žepu /ekspr.; pren./ <i>biti brez denarja</i>	
OID	dent	make a dent/hole in sth (informal) (<i>reduce sth</i>)		
Fida+			zvrtili luknjo v kaj (ni zadetkov)	
352	hollow (adj)	to beat sb hollow	POG. premagati koga na celi črti	I A f 1
SSKJ			cel (*ekspr. propadli so na celi črti <i>popolnoma, v celoti</i>); črta (*ekspr. propadli so na celi črti <i>popolnoma, v celoti</i> ; ekspr. drama je uspela na celi črti <i>popolnoma, v celoti</i>); premagati (*ekspr. premagati koga na vsej liniji <i>popolnoma, v celoti</i>); ves (*ekspr. moštvo je odpovedalo na vsej črti <i>popolnoma, v celoti</i>)	
OID	beat	beat sb/sth hollow (<i>beat sb easily in a contest, etc.; be much</i>)		

		<i>better than sb/sth</i>					
Fida+			na celi črti (samo 2/311 zadetkov premagati)				
353	hollow (n)	to hold sb in the hollow of one's hand	imeti koga v pesti	VI	-	-	-
354	home (n)	to be close to home	[<i>npr. o pripombi</i>] biti neprijeten	III	/	n	1
OID	close	close to home (<i>if a remark or topic of discussion is close to home, it is accurate or connected with you in a way that makes you uncomfortable or embarrassed</i>)					
355	home (adv)	to be home and dry	POG. BR. uspeti; biti iz najhujšega; biti na varnem if she supports you, you're home and dry če te ona podpira, ti nihče nič ne more	III I III	/ C /	n g n	1 1 1
OID	home	home and dry (BrE) (AmE home free) (<i>in a safe or good position because you have successfully completed or won sth</i>)					
Fida+			biti iz najhujšega (tudi izvleči se, izkopati se idr.)				
Opombe	Gl. 356						
356	home (adv)	to be home free	POG. AM. biti iz najhujšega; biti rešen; biti na varnem we're home free, guys! fantje, najtežje je mimo!	I III III	C / /	g n n	1 1 1
OID	home	home and dry (BrE) (AmE home free) (<i>in a safe or good position because you have successfully completed or won sth</i>)					
Fida+			biti iz najhujšega (tudi izvleči se, izkopati se idr.)				

Opombe	Gl. 355						
357	home (adv)	to bring sth home to sb	pojasniti komu kaj this brought home to them the serious nature of what they had done ob tem so se zavedeli, kako resno je, kar so storili	III	/	n	1
OID	home	bring sth home to sb (make sb realize how important, difficult or serious sth is)					
BRIDGE	home	To bring something home to someone ali to drive something home to someone pomeni doseči, da nekdo razume, kako pomembno je nekaj.	dopovedati, prepričati				
358	home (adv)	to come home	ŠP. [pri golfu] odigrati drugih devet lukenj; POM. [o sidru] popustiti	VI	-	-	-
359	home (adv)	to come home to sb	postati komu jasno suddenly it all came home to me nenadoma mi je bilo vse jasno	III	/	m	1
OID	home	come home (to sb) (become fully clear or understood)					
360	home (adv)	to drive/hammer sth home	dopovedati kaj	III	/	m	1
OID	home	drive/hammer sth home (to sb) (make sure that sb understands sth completely, for example by repeating it often)					
Opombe	Gl. 30		vbiti komu kaj v glavo?				
361	home (n)	a home from home BR. \ a home away from home AM.	drugi dom	I	C	c	1
OID	home	a home from home (BrE) (AmE a home away from home) (a					

		<i>place where you feel as comfortable, happy, etc. as in your own home)</i>					
Fida+			drugi dom				
362	home (n)	home sweet home	ljubo doma, kdor ga ima	I	A	g	3DE
SSKJ			doma (*sam.: preg. ljubo doma, kdor ga ima); ljub (*preg. ljubo doma, kdor ga ima)				
OID	home	home sweet home (often ironic) (<i>used to say how pleasant your home is (especially when you really mean that it is not pleasant at all)</i>)					
Fida+			ljubo doma, kdor ga ima				
363	home (n)	near home	[<i>o temi</i>] blizu komu let's talk about sth nearer home pogovarjamo se o čem, kar nas bolj zadeva	III	/	p	1
364	home (adv)	nothing to write home about	POG. nič posebnega the food was nothing to write home about hrana ni bila nič posebnega	II	/	n	1
SSKJ			nič (v nikalnih stavkih <i>izraža nebivanje stvari, pojava v situaciji, kot jo nakazuje sobesedilo [...]</i> <u>b</u>) nav. ekspr., v povedni rabi: zanj to ni nič / ta misel ni nič novega; njegov roman ni nič posebnega)				
OID	write	be nothing, not much, etc. to write home about (also be nothing, not much, etc. to shout about) (informal) (<i>not be very good or special; be ordinary</i>)					

365	home (adv)	to press/push one's point home	dopovedati kaj	III	/	n	1
OID	press	press sth home (make a point in an argument or discussion with force)					
366	home (adv)	to strike/hit home	zadeti v živo her words struck home njene besede so dosegle svoj namen	I	A	f	1
SSKJ			zadeti (5. prizadeti: /.../ ekspr. zadeti v živo zelo /.../; •ekspr. zadeti v živo učinkovito kaj povedati, narediti); živ → živi (/.../ ekspr. te besede so jo zadele v živo so jo zelo prizadele; /.../ ekspr. s tem vprašanjem je zadel v živo je pravilno nakazal problem, bistvo stvari /.../)				
OID	home	hit/strike home (1. (of an insult, a remark, criticism, etc.) affect or hurt sb in the intended way; make sb really understand sth; 2. (of a punch, a blow, an arrow, a bullet, etc.) hit sb/sth where you intended; hit the target)					
Fida+			zadeti v živo (večkrat 'pravilno nakazati problem, bistvo stvari')				
Opombe	Gl. 307						
367	home (adv)	to take home	[o denarju] zaslužiti; prinesiti domov	VI	-	-	-
368	home (n)	there's no place like home	povsod je lepo, doma je najlepše	VI	-	-	-
369	home (n)	what's that when it's at home?	POG. ŠALJ. BR. kako se temu reče po domače?	VI	-	-	-
370	home (n)	who's X when he's/she's at home?	POG. ŠALJ. BR. kdo je X?	III	/	n	3D

OID	home	who's sb when he's, they're, etc. at home? (informal, humorous) (<i>used for asking who the person that has just been mentioned is</i>)					
371	homework (n)	to do one's homework	dobro se pripraviti; pozanimati se before making the offer he had done some homework preden je dal ponudbo, se je dobro pripravil	III III	/ /	n n	1 1
OID	homework	do your homework (on sth) (<i>find out the facts, details, etc. of a subject in preparation for a meeting, speech, article, etc.</i>)					
372	honest (adj)	honest (to God)!	POG. prisežem!; častna beseda! it wasn't me, honest! nisem bil jaz, prisežem!	II I	/ B	m c	3D 3DF
SSKJ			priseči (1. na določen način dati zagotovilo o resničnosti v postopku izpovedanega: /.../ / kot podkrepitev: vse je res, prisežem; prisežem, da ni kriv; prisežem na svojo čast, da je bilo res tako)				
SSF	beseda	<i>one's word of honour</i>	častna beseda /ekspr.; tudi v medm. rabi/ <i>trdna obljuba, zagotovilo; izraža podkrepitev trditve, obljube</i>				
OID	honest	honest! (spoken) (<i>used to emphasize that you are not lying</i>); honest to God/goodness (<i>used for emphasizing the truth of what you are saying</i>)					

BRIDGE	honest	(SENTENCE ADV) Z izrazom ' honest ' poudarimo, da govorimo resnico; pogovorna raba.	prisežem, častna beseda				
Fida+			častna beseda! (18 zadetkov)				
373	honest (adj)	to make an honest woman (out) of sb	STAR. ali ŠALJ. poročiti koga; oženiti se s kom	II III	/ /	n n	1 1
SSKJ			poročiti (3. pog. <i>poročiti se s kom</i> : poročil je staro prijateljico; nobena ga ni hotela poročiti)				
OID	honest	make an honest woman of sb (old-fashioned or humorous) (<i>marry a woman who you have been having a sexual relationship with</i>)					
374	honest (adj)	to turn an honest penny	pošteno služiti denar	VI	-	-	-
375	honesty (n)	honesty is the best policy \ honesty pays	poštenost/iskrenost se vselej obrestuje	VI	-	-	-
376	honeypot (n)	like bees around a honeypot	kot muhe na med; kot večje okrog luči	VI	-	-	-
377	Hong Kong (n)	to go Hong Kong	iti k vragu	VI	-	-	-
378	honour (n)	to do the honours	POG. postreči; natočiti; predstaviti goste	III III III	/ / /	n n n	1 1 1
OID	honours	do the honours (often humorous) (<i>perform a social duty or ceremony, such as pouring drinks, making a speech, etc.</i>)					
379	honour (n)	honours are even	BR. tekmovalci so izenačeni	III	/	m	3D
OID	honours	honours are even (BrE) (<i>no particular person, team, etc. is doing better than the others in a</i>					

		<i>competition, an argument, etc.)</i>					
380	honour (n)	there is honour among thieves	vrana vrani ne izkljuje oči	I	A	g	3DE
SSKJ			izključvati, oko, vrana (*preg. vrana vrani oči ne izkljuje tisti, ki so, navadno v nepoštenih zadevah, enakega mišljenja, prepričanja, drug drugemu ne nasprotujejo, ne škodujejo)				
OID	honour	(there is) honour among thieves (saying) (used to say that even criminals have standards of behaviour that they respect)					
Fida+			vrana vrani ne izkljuje oči (7x bolj pogosto kot vrana vrani oči ne izkljuje)				
381	hoof (v)	to hoof it	POG. pešačiti; mahniti jo peš; plesati I had to hoof it home domov sem moral peš they hoof it quite well when it comes to waltz pri valčku se kar dobro vrtita	III I III	/ A /	n c n	1 1 1
SSKJ			mahniti (3. pog., ekspr., navadno v zvezi z jo iti, oditi : mahnil jo je v mesto; ko bom lačen, jo bom mahnil domov; kar peš bom mahnil v mesto)				
OID	hoof	hoof it (informal) (<i>go somewhere on foot; walk somewhere</i>)					
Fida+			mahniti jo (peš) ('peš' v 6/40 zadetkov)				
382	hoof (n)	on the hoof	BR. nahitro; mimogrede	II III	/ /	n n	1 1
SSKJ			nahitro (/.../// nav. ekspr.	=m			

			izraža, da je dejanje zaradi prehitrega delanja, opravljanja manj kvalitetno)				
OID	hoof	on the hoof (BrE, informal) (<i>if you do sth on the hoof, you do it quickly and without giving it your full attention because you are doing sth else at the same time</i>)					
383	hook (n)	to be off the hook	biti rešen iz zagate	II	/	m	1
SSKJ			zagata (ekspr. težaven, neprijeten položaj)				
OID	hook	get sb off the hook (informal) (<i>help sb to avoid punishment, etc.</i>)					
BRIDGE	hook	To get off the hook pomeni rešiti se iz težavnega ali nevarnega položaja; pogovorna raba.	izvleči se				
384	hook (n)	by hook or by crook	zlepa ali zgrda	I	AB	c	1
SSKJ			zgrda (*ekspr. spraševal je, skušal izvedeti zlepa ali zgrda na vsak način)				
SSF	zlepa	<i>by fair means or foul</i>	zlepa ali zgrda /ekspr.; dvojč., prisl. zv./ <i>na vsak način</i>				
OID	hook	by hook or by crook ((<i>of sth difficult</i>) <i>by any method, whether it is honest or not</i>)					
Fida+			zlepa ali zgrda				
385	hook (n)	to get the hook	POG. AM. leteti iz službe; biti odpuščen he got the hook for spilling the company secret letel je iz službe, ker je izdal poslovno skrivnost	II III	/ /	p p	1 1
SSKJ			leteti (6. dov. in nedov.,				

			pog. <i>biti izključen, odpuščen (iz službe)</i>				
386	hook (n)	to get one's hooks into sb/sth	dobiti koga/kaj v svoje krepplje	I	AB	b	1
SSKJ			kreppej (3. nav. mn., ekspr., v zvezi z <u>iz, v</u> <i>močen vpliv, oblast: /.../ dobil ga je v krepplje /.../</i>)				
SSF	kreppej	/	dobiti koga/kaj v svoje krepplje /ekspr.; mn. pren./ <i>dobiti koga, kaj pod svoj vpliv, pod svojo oblast</i>				
OID	hooks	get your hooks into sb (<i>gain influence or control over sb</i>)					
Fida+			dobiti koga/kaj v svoje krepplje				
387	hook (n)	to get sb off the hook	rešiti koga iz zagate <i>his mum got him off the hook</i> mama ga je rešila iz zagate	II	/	m	1
SSKJ			zagata (ekspr. <i>težaven, neprijeten položaj</i>)				
OID	hook	get sb off the hook (informal) (<i>help sb to avoid punishment, etc.</i>)					
388	hook (v)	to hook it	POG. BR. odnesti pete; pobrisati jo	VI	-	-	-
389	hook (n)	hook, line, and sinker	popolnoma; povsem <i>she fell for it hook, line, and sinker</i> popolnoma je nasedla	III III	/ /	n n	1 1
OID	hook	hook, line and sinker ((<i>accept or believe sth</i>) <i>completely, either because you have been deceived or because you believe things too easily</i>)					
390	hook (n)	to let sb off the hook	usmiliti se koga	III	/	n	1
OID	let	let sb off the hook (informal) (<i>allow sb to</i>					

		<i>escape from a difficult situation or punishment)</i>					
391	hook (n)	on the hook	POG. AM. v oblasti; v pesti the G7 countries kept the Third World on the debt hook države G7 so imele države tretjega sveta v oblasti zaradi dolgov	III I	/ C	p l	1 1
SSKJ			pest (*pog. dobiti koga v pest <i>ujeti in kaznovati ga</i>)				
SSF	pest	/	dobiti koga v pest /pog.; pren./ <i>ujeti in kaznovati koga</i>				
Fida+			imeti koga v pesti				
392	hook (n)	on one's own hook	STAR. POG. ZLASTI AM. na lastno pest	VI	-	-	-
393	hook (n)	to sling one's hook	POG. BR. odnesti pete; pobrati se	I II	A /	g n	1 1
SSKJ			odnesti (*ekspr. odnesti pete <i>oditi; pobegniti</i>); peta (*ekspr. odmakniti, odnesti, pobrati pete <i>oditi; pobegniti</i>); pobrati → pobrati se (2. slabš. <i>oditi, umakniti se</i>)				
SSF	peta	/	pete pokazati /ekspr.; mn., pren./ <i>pobegniti</i>				
OID	sling	sling your hook (<i>BrE, informal</i>) ((<i>often used in orders</i>) <i>go away</i>)					
Fida+			odnesti pete, pokazati pete (5—6x manj kot 'odnesti pete')				
394	hoop (n)	to go through the hoops \ to jump through hoops	prestati težke preizkušnje; delati vse mogoče	III II	/ /	n n	1 1
SSKJ			mogoč (2. ekspr., v zvezi ves mogoči številan in raznovrsten : /.../ sam.: govorili smo o mogočem in resničnem; govoriti o vsem mogočem /.../)				

OID	jump	jump through hoops (do sth difficult or complicated in order to achieve sth)					
395	hoop (n)	to put sb through the hoops	postaviti koga na preizkušnjo	VI	-	-	-
396	hoot (n)	to be a hoot	POG. biti zelo smešen/zabaven; biti za crknit smešen this new comedian's a real hoot! temu novemu komedijantu se pa res nasmeješ!	III I	/ C	p l	1 1
Fida+			biti za crknit smešen (6 zadetkov)				
397	hoot (n)	to not give a hoot \ to not care two hoots	POG. ne brigati se I don't give a hoot for his opinion kaj si on misli, me prav malo briga	II	/	m	1
SSKJ			brigati se → brigati (pog. 2. ekspr., s smiselnim osebkom v tožilniku <i>izraža popolno nezanimanje, neprizadetost</i>)				
OID	hoot	not care/give a hoot (about sb/sth) (also not care/give two hoots (about sb/sth)) (informal) (<i>not care at all</i>)					
398	hop (sam, gl)	to catch sb on the hop	POG. BR. ujeti koga na levi nogi; presenetiti koga the customers caught them on the hop stranke so jih popolnoma presenetile	I III	C /	b n	1 1
OID	catch	catch sb on the hop (BrE, informal) (<i>find sb in a situation where they are unprepared</i>)					
Fida+			ujeti koga na levi nogi				
399	hop (v)	to hop into bed with sb	skočiti s kom med rjuhe; iti s kom v posteljo	VI	-	-	-
400	hop (v)	hop it!	POG. BR. spokaj se!; spelji se!	II III	/ /	m m	3D 3D

SSKJ			spokati (pog. 2. <i>nagnati, spoditi</i>)				
OID	hop	hop it (old-fashioned, BrE, informal) (<i>usually used in orders to tell sb to go away</i>)					
401	hop (v)	to hop the stick/twig	POG. BR. nenadoma odpotovati; umreti	VI	-	-	-
402	hop (n)	on the hop	POG. BR. v gibanju my dog keeps me on the hop all day s psom imam ves dan delo	III	/	p	1
403	hope (v, n)	to hope against hope	upati brez upa zmage	III	/	m	1
OID	hope	hope against hope (that ...) (<i>continue to hope for sth, even if this seems useless or foolish</i>)					
404	hope (n)	hope springs eternal (in the human breast)	upanje ne ugasne nikoli; upanje umre zadnje	I I	C C	g g	3D 3DE
SSKJ			ugasniti (3. knjiž. <i>prenehati biti, obstajati: /.../ zadnje upanje, veselje mu je ugasnilo v srcu /.../</i>); zadnji (4. <i>ki izraža (pre)ostanek količine, množine česa: /.../</i> ekspr. v njem je ugasnila zadnja iskrica upanja /.../); umreti (<i>prenehati živeti: /.../</i> // ekspr. <i>prenehati obstajati: /.../</i> / vsako upanje mi je umrlo <i>prenehal sem upati; /.../</i>)				
OID	hope	hope springs eternal (saying) (<i>human beings never stop hoping</i>)					
Fida+			upanje umre zadnje, upanje ugasne (kot pregovor se ne pojavlja)				
405	hope (n)	not a hope (in hell)!	POG. niti slučajno!	I	A	g	3DF

			he hasn't got a hope in hell nima šans				
SSKJ			slučajen → slučajno (•žarg. tja ne grem več, niti slučajno ne <i>nikakor</i> <i>ne</i>)				
OID	hope	not have a hope in hell (informal) (<i>not have any chance at all</i>)					
Fida+			niti slučajno				
406	hope (n)	to pin one's hopes on sth	vse staviti na kaj; graditi na čem don't pin your hopes on their decision ne stavi vsega zgolj na njihovo odločitev	I II	C /	c n	1 1
SSKJ			graditi (4. publ., v zvezi z <u>na</u> <i>delati, ustvarjati kaj z upoštevanjem določenih izhodišč</i>)				
OID	pin	pin your faith/hopes on sb/sth (<i>put your trust in sb/sth; hope for sb/sth</i>)					
BRIDGE	pin	(VB with OBJ and 'on' or 'upon') To pin one's hopes on something pomeni upati, da bo nekaj uspešno.	graditi upe na čem				
Fida+			vse staviti na kaj/koga				
407	hope (n)	there is hope for you yet!	POG. mogoče pa še bo kaj iz tebe!	VI	-	-	-
408	hope (n)	what a hope! \ some hope!	POG. BR. nemogoče! »can your mum take us to the party?« – »what a hope!« »ali naju tvoja mama lahko pelje na zabavo?« – »ni šans!«	III	/	n	3D
OID	hope	not a hope; some hope(s)! (BrE, spoken) (<i>there is no or little chance of sth happening</i>)					
409	hopping (adj)	hopping mad	POG. besen kot ris	I	B	g	1
SSF	ris	/	besen kot ris /ekspr.;				

			primeral zelo jezen (VARIANTA: jezen kot ris)				
OID	hopping	hopping mad (about/over sth) (informal) (<i>extremely angry about sth</i>)					
Fida+			besen kot ris				
410	horizon (n)	the only cloud on the horizon	edina težava/neprijetnost	III	/	m	1
OID	cloud	a (small) cloud on the horizon (<i>a sign of trouble or difficulty to come</i>)					
411	horn (n)	to blow one's own horn	POG. AM. hvaliti se; bahati se	III III	/ /	n n	1 1
OID	blow	blow your own trumpet (especially BrE) (AmE usually blow/toot your own horn) (informal) (<i>talk proudly about your own achievements, abilities, etc.; praise yourself</i>)					
412	horn (n)	to draw/pull in one's horns	zategniti (si) pas; brzdati se; umakniti se in January everybody draws in their horns januarja si vsi zategnejo pasove after being scolded she pulled in her horns potem ko so jo ošteli, se je umirila	I III III	AB / /	c n n	1 1 1
SSKJ			pas (•ekspr. za več let si je moral zategniti pas se odreči določenim dobrinam, ugodju); zategniti (•ekspr. za več let (si) je moral zategniti pas se odreči določenim dobrinam, ugodju)				
SSF	pas	/	zategniti pas /ekspr.; pren., nedov. zategovati/				

odreči se določenim dobrinam, ugodju;

			zategovati pas /ekspr.; pren./ varčevati (sop.: stiskati pas); stiskati pas /ekspr.; pren./ varčevati (sop.: zategovati pas)				
OID	horns	draw/pull in your horns (<i>start being more careful in your behaviour, especially by spending less money than before</i>)					
Fida+			zategniti pas				
413	horn (n)	to lock horns with sb	prekrižati meče s kom; priti si navzkriž s kom	I II	A /	c n	1 1
SSKJ			meč (*ekspr. križanje mečev boj, navadno z meči; nasprotovanje mnenj, nazorov); navzkriž (3. pog., v povedni rabi, v zvezi <u>biti, iti, priti navzkriž izraža a</u>) neskladje, nesoglasje: /.../ v vseh pogledih so si navzkriž); prekrižati (1. položiti kaj navzkriž: /.../ eksp. divje sta prekrižala meča spopadla se z mečema)				
OID	lock	lock horns (with sb) (over sth) (<i>argue or fight with sb</i>)					
Fida+			prekrižati meče (skoraj 5x več v pomenih 'prepirati se' in 'tekmovati (v športu)' kot v pomenu 'bojevati se z meči')				
414	horn (n)	on the horn	POG. AM. na telefonu	VI	-	-	-
415	horn (n)	on the horns of a dilemma	med dvema ognjema; v precepu	I II	AB /	c m	1 1
SSKJ			dva, ogenj (•je med dvema ognjema v				

položaju, ko ga ogrožata, delujeta nanj dve

			<i>nasprotujoči si sili</i>); precep (4. ekspr., s predlogom položaj, ko samostojno ukrepanje, odločanje ni mogoče)				
SSF	ogenj	<i>to be between a rock and a hard place; to find oneself between a rock and a hard place</i>	biti med dvema ognjema /ekspr.; pren./ <i>biti v položaju, ko koga ogrožata, delujeta nanj dve nasprotujoči si sili</i> (sop.: znajti se med dvema ognjema); znajti se med dvema ognjema /ekspr.; pren./ <i>biti v položaju, ko koga ogrožata, delujeta nanj dve nasprotujoči si sili</i> (sop.: biti med dvema ognjema)				
OID	horns	(on) the horns of a dilemma ((<i>in</i>) a situation in which you must make a choice between things which are equally unpleasant)					
Fida+			med dvema ognjema (z glagoli: <i>znajti se, biti ujet, biti itd.</i>)				
416	horn (n)	to take the bull by the horns	zgrabiti bika za roge	I	AB	b	1
SSKJ			bik, rog, za, zgrabiti (•zgrabiti bika za roge <i>odločno se lotiti težkega, zahtevnega dela</i>)				
SSF	bik	<i>to take the bull by the horns</i>	zgrabiti bika za roge /ekspr.; pren./ <i>odločno se lotiti težkega, zahtevnega dela</i> (VARIANTA: zagrabit bika za roge)				
OID	bull	take the bull by the horns (informal) (<i>deal with a difficult or</i>					

		<i>dangerous situation in a direct and brave way)</i>					
Fida+			zgrabiti bika za roge				
417	hornet (n)	a hornet's nest	sršenje/osje gnezdo to stir up a hornet's nest dregniti v osje gnezdo cloning is a real hornet's nest kloniranje je zelo občutljiva tema	I	AB	b	1
SSKJ			dregniti (*ekspr. dregniti v osje, sršenovo gnezdo dati povod za hudo, množično razburjenje); gnezdo (dregniti v osje, v sršenovo gnezdo dati povod za hudo, množično razburjenje); osji (*ekspr. dregniti v osje gnezdo dati povod za hudo, množično razburjenje); sršenji (*ekspr. dregniti v sršenje gnezdo dati povod za hudo, množično razburjenje)				
SSF	gnezdo	<i>to stir up a hornet's nest</i>	dregniti v osje gnezdo /ekspr.; pren., tudi kot primera, nedov. drezati/ dati povod za hudo, množično razburjenje (sop.: dregniti v osir; dregniti v sršenje gnezdo ; VARIANTA: drezati v osje gnezdo); dregniti v sršenje gnezdo /ekspr.; pren., tudi kot primera, nedov. drezati/ dati povod za hudo, množično razburjenje; lotiti se nevarne zadeve (sop.: dregniti v osje gnezdo; dregniti v osir ; VARIANTE: drganiti v				

gnezdo /ekspr.; pren., tudi kot primera, **sršenovo gnezdo**, nedov. **drezati/ dati povod za hudo, množično razburjenje; lotiti se nevarne zadeve** (sop.: **dregniti v osje gnezdo; dregniti v osir**; VARIANTE: **drganiti v**

			sršenovo gnezdo; drezati v sršenje gnezdo; v sršenovo gnezdo seči); osje gnezdo lekspr.; pren./ kjer je zelo neprijetno, nevarno; sršenje gnezdo lekspr.; pren./ kjer je zelo neprijetno, nevarno				
OID	hornet	a hornet's nest (<i>a lot of trouble</i>)					
Fida+			osje gnezdo, dregniti v osje gnezdo, sršenje gnezdo (ti so najpogostejši)				
418	horror (n)	to give sb the horrors	navdati koga z grozo just hearing mice gives me the horrors groza me je že, če samo slišim miši	III	/	p	1
419	horse (n)	to back the wrong horse	staviti na napačnega konja	I	C	a	1
OID	wrong	back the wrong horse (BrE) (<i>support a person, group, etc. that later loses a contest or fails to do what was expected</i>)					
BRIDGE	back	(VB with OBJ) To back a particular person, team, or horse pomeni, da na tekmovanju vložimo denar za zmago neke osebe, moštva ali konja.	staviti				
Fida+			staviti na napačnega konja (34 zadetkov)				
420	horse (n)	to eat like a horse	jesti kot volk	I	AB	f	1
SSKJ			jesti (1. <i>dajati hrano, jed v usta in požirati: /.../ je kot volk</i> hlastno; z velikim tekom /.../); volk (1. <i>psu podobna zver z</i>				

			<i>rumenkasto ali rjavkasto sivim kožuhom: /.../ jesti kot volk hlastno; z velikim tekom /.../)</i>				
SSF	volk	<i>to wolf down (food)</i>	jesti kot volk /ekspr.; primeral jesti z velikim tekom, zelo veliko				
OID	eat	eat like a horse (eat very large quantities of food)					
Fida+			jesti kot volk (3 zadetki)				
421	horse (n)	to flog a dead horse BR. \ to beat a dead horse AM.	POG. zapravljati čas in denar; zaman se truditi	II III	/ /	n n	1 1
SSKJ			zapravljati (2. zaradi kakega negativnega, nepremišljenega ravnanja izgubljati: /.../ // ekspr. ne izrabljati, ne izkoriščati: zapravljati možnosti za napredovanje / zapravljati čas nekoristno porabljati)				
OID	flog	flog a dead horse (BrE, informal) (waste your effort by trying to do sth that is no longer possible)					
422	horse (n)	to get on one's high horse	POG. biti vzvišen/aroganten	III	/	n	1
OID	high	be/get on your high horse (be annoyed because you think that sb has not treated you with enough respect)					
Opombe	Gl. 277						
423	horse (n)	to hold one's horses	POG. brzdati se; počakati; ustaviti konje hold your horses! le počasi!	III III I	/ / C	n n b	1 1 1
OID	hold	hold your horses (informal) (used for asking sb to stop for a moment, speak more					

asking sb to stop for a moment, speak more

		<i>slowly, etc.)</i>					
Fida+			ustaviti konje				
Opombe	Gl. 342						
424	horse (n)	I could eat a horse	lačen sem kot volk; lahko bi pojedel vola	I I	B AB	c b	3D 3D
SSKJ			lačen (1. <i>ki čuti potrebo po jedi: /.../ lačen kot pes, volk /.../; • ekspr. lačen sem, da se mi pajčevine delajo po želodcu, da se mi tema dela pred očmi, da bi vola pojedel zelo lačen</i>); pojesti, vol (•ekspr. lačen sem, da bi vola pojedel zelo); volk (1. <i>psu podobna zver z rumenkasto ali rjavkasto sivim kožuhom: /.../ lačen kot volk /.../</i>)				
SSF	volk, vol	<i>as hungry as a wolf; /</i>	lačen kot volk /ekspr.; primera, v povedni rabi, tudi pren./ <i>zelo lačen; zelo željan česa; lačen, da bi vola pojedel</i> /ekspr.; primera/ <i>zelo lačen</i>				
OID	eat	I could eat a horse (spoken) (<i>I am very hungry</i>)					
Fida+			lačen kot volk, pojedel bi vola (samo 3 zadetki)				
425	horse (n)	horses for courses	BR. nismo vsi za vse	III	/	m	3D
OID	horses	horses for courses (BrE) (<i>people or things should only be used for the purpose which they are most suitable for</i>)					
426	horse (n)	straight from the horse's mouth	iz zanesljivega vira; iz prve roke	III I	/ AB	m g	1 1
SSKJ			prvi (•pog. blago ima iz prve roke neposredno od				

			proizvajalca); roka (6. ekspr., s predlogom, v zvezi z biti, dobiti, imeti izraža, da kdo ima, razpolaga s čim, kar se prime, drži v rokah: /.../ izraža osebo, ki razpolaga s čim, ima kaj v lasti: /.../ novica je iz prve roke iz neposrednega vira)				
SSF	roka	<i>firsthand; straight from the horse's mouth</i>	iz prve roke /ekspr.; ed., pren./ brez posrednika, naravnost (VARIANTA: kupiti iz prve roke)				
OID	horse	(straight) from the horse's mouth (informal) ((of information, etc.) directly from the person who really knows because they are closely connected with its source)					
Fida+			iz prve roke				
427	horse (n)	that's a horse of a different colour	to je pa druga pesem; to je že druga zgodba	VI	-	-	-
428	horse (n)	wild horses wouldn't drag...	za nič na svetu ne ... wild horses wouldn't drag it out of me za nič na svetu ne povem; raje si dam jezik odrezat wild horses wouldn't drag me there za nič na svetu ne grem tja	I	AB	c	3D
SSKJ			svet (*ekspr. hiše ne proda za nič, za vse na svetu nikakor ne)				
SSF	svet	/	za nič na svetu /ekspr.; z zanikanimi glagoli/ <i>izraža močno zanikanje; nikakor ne, na noben način</i>				
OID	wild	wild horses couldn't/wouldn't drag sb there,					

		prevent sb doing sth, etc. (informal, humorous) (<i>nothing would make or persuade sb to go somewhere, do sth, etc.</i>)					
Fida+			za nič na svetu				
Opombe			za nič na svetu (brez 'ne' – nikalnica je tako ali tako sistemska)				
429	horse (n)	to work like a horse	garati kot konj/živina	I	AB	b	1
SSKJ			garati (<i>zelo veliko, naporno delati, zlasti fizično: /.../ gara ko (črna) živina /.../</i>); konj (1. domača žival, ki se goji zlasti zaradi vprege in ježe: /.../ gara kot konj /.../); živina (1. navadno večje domače živali, ki se redijo, vzrejajo zaradi gospodarskih koristi, zlasti govedo: /.../ dela, gara, trudi se kot (črna) živina zelo, hudo)				
SSF	konj, živina	<i>to work like a horse/dog;</i> <i>to work like a Trojan;</i> <i>to work one's fingers to the bone;</i> <i>to work like a dog</i>	delati kot konj /ekspr.; primera, tudi s kakor/ zelo veliko, naporno in vztrajno delati (sop.: garati kot [črna] živina; garati kot vol; VARIANTA: garati kot konj); garati kot [črna] živina /ekspr.; primera, tudi kakor/ zelo veliko, naporno in vztrajno delati (VARIANTI: delati kot [črna] živina; gnati se kot [črna] živina)				
OID	work	work like a dog/slave/Trojan (informal) (<i>work very</i>)					

		<i>hard</i>)					
Fida+			garati kot črna živina (največkrat), garati kot konj/živina				
430	horse (n)	you can take/lead a horse to water but you can't make it drink	nikogar ni mogoče v nič prisiliti	III	/	n	1
OID	horse	you can take/lead a horse to water, but you can't make it drink (saying) (<i>you can give sb the opportunity to do sth, but you cannot force them to do it if they do not want to</i>)					
431	hostage (n)	to give a hostage to fortune	izzivati/klicati nesrečo	I	A	c	1
SSKJ			izzivati, nesreča (*ekspr. ne izzivaj nesreče <i>ne ravnaj predrzno, nepremišljeno</i>)				
OID	hostage	a hostage to fortune (<i>an action which may cause you great trouble in the future</i>)					
Fida+			izzivati/klicati nesrečo				
432	hot (adj)	to be all hot and bothered	POG. biti čisto iz sebe	I	A	g	1
SSKJ			iz, se (*ekspr. otrok je ves iz sebe <i>zmeden, prestrašen</i>)				
OID	hot	(all) hot and bothered (informal) (<i>worried and upset</i>)					
Fida+			biti ves/čisto iz sebe				
433	hot (adj)	to be hot for sth	POG. hlepeti po čem; biti željan česa	VI	-	-	-
434	hot (adj)	to be hot on/for sb	biti nor na koga	VI	-	-	-
435	hot (adj)	to be hot on sth	POG. biti zelo strog glede česa	III	/	o	1

BRIDGE	hot	(PRED ADJ) To be hot on something pomeni veliko vedeti o nečem; pogovorna raba.	spoznati se na				
Opombe			nepopoln prevod ali prevajalska napaka?				
436	hot (adv)	to be hot on sb's heels/trail	biti komu tesno za petami	I	AB	f	1
SSKJ			peta (*ekspr. neprestano ji je za petami hodi za njo, jo zasleduje); stati (*ekspr. neprestano ji stoji za petami hodi za njo, jo zasleduje); tesen → tesno (slediti komu tesno za petami tik)				
SSF	peta	/	biti komu za petami /ekspr.; mn., pren./ <i>hoditi tesno za kom, zasledovati koga</i>				
OID	heels; hot	hard/hot on sb's heels (<i>following sb closely because you want to catch them</i>); hot on sb's/sth's tracks/trail (informal) (<i>close to catching or finding the person or thing that you have been chasing or searching for</i>)					
BRIDGE	heel	Če neki dogodek ali položaj follows hard on the heels of another , se zgodi zelo hitro po prejšnjem.	takoj slediti				
Fida+			biti komu (tesno) za petami				
Opombe	Gl. 218, 220						
437	hot (adv)	to be hot on the trail of sth	biti čemu na sledi	I	A	b	1
SSKJ			sled (* tihotapcem so že dolgo na sledi po znakih,				

			znamenjih sklepajo, kje so, kdo so tihotapci)				
OID	hot	hot on sb's/sth's tracks/trail (informal) (close to catching or finding the person or thing that you have been chasing or searching for)					
Fida+			biti komulčemu na sledi				
438	hot (adj)	to blow hot and cold	spreminjati mnenje	III	/	m	1
OID	blow	blow hot and cold (informal) (keep changing your opinions (about sb/sth))					
439	hot (adv)	to come hot on the heels of sth	zgoditi se tik za čim; priti tik za čim	III	/	m	1
OID	heels	hard/hot on sb's heels (following sb closely because you want to catch them)					
BRIDGE	heel	Če neki dogodek ali položaj follows hard on the heels of another , se zgodi zelo hitro po prejšnjem.	takoj slediti				
440	hot (adj)	to get hot under the collar	POG. razburiti se	III	/	m	1
OID	hot	hot under the collar (annoyed, embarrassed or excited)					
Opombe		OID: primer rabe: <i>He gets very hot under the collar if people disagree with him.</i>					
441	hot (adj)	to get into hot water	znajti se v škripcih	I	AB	c	1
SSKJ			škripec (2. nav. mn., ekspr., s predlogom <i>neprijeten, zapleten položaj</i> : /.../ biti, znajti se v hudih škripcih)				

SSF	škripec	<i>to be in a fix/jam; to be in a scrape</i>	biti v škripcih /ekspr.; mn., redko v ed., pren./ <i>biti v neprijetnem, zapletenem položaju</i> (sop.: biti v zosu; znajti se v zosu; biti do vratu v dreku; biti v godlji ; VARIANTA: biti v škripcu); zaiti v škripce /ekspr.; mn., redko v ed., pren./ <i>zaiti, priti v neprijeten, zapleten položaj</i> (VARIANTA: priti v škripce); znajti se v škripcih /ekspr.; mn., redko v ed., pren./ <i>biti, znajti se v neprijetnem, zapletenem položaju</i> (sop.: znajti se v zosu; znajti se do vratu v dreku ; VARIANTA: znajti se v škripcu)				
OID	hot	in hot water (informal) (<i>in trouble</i>)					
Fida+			biti v škripcih (približno 1x več kot znajti se v škripcih)				
442	hot (adj)	to give it (to sb) hot	pošteno jih napeti komu	VI	-	-	-
443	hot (adj)	to go hot and cold	ustrašiti se; doživeti šok <i>she went hot and cold</i> srh jo je spreletel	III II	/ /	n n	1 1
SSKJ			šok (2. ekspr. <i>veliko presenečenje, osuplost</i>)				
OID	hot	go hot and cold (all over) (informal) (<i>suddenly feel very worried, upset or frightened when you remember sth unpleasant</i>)					
444	hot (n)	to have the hots for sb	POG. biti nor na koga	I	A	c	1
SSKJ			nor (*pog., ekspr. vsa nora)				

			je na moške <i>ima veliko slo po moških</i> ; pog., ekspr. čisto nor je na konje <i>zelo rad ima konje</i>)				
OID	hots	get/have the hots for sb (informal) (<i>be sexually attracted to sb</i>)					
Fida+			biti nor na koga (v ang. pomenu samo2/350 zadetkov)				
445	hot (adj)	hot and heavy	POG. AM. intenziven	VI	-	-	-
446	hot (adj)	hot to trot	POG. pripravljen za akcijo	VI	-	-	-
447	hot (adj)	in hot pursuit of sb	tesno za petami komu	I	AB	g	1
SSKJ			peta (*ekspr. neprestano ji je za petami <i>hodi za njo, jo zasleduje</i>); stati (*ekspr. neprestano ji stoji za petami <i>hodi za njo, jo zasleduje</i>); tesen → tesno (slediti komu tesno za petami tik)				
SSF	peta	/	biti komu za petami /ekspr.; mn., pren./ <i>hoditi tesno za kom, zasledovati koga</i>				
OID	hot	in hot pursuit (of sb/sth) (<i>chasing sb; trying to catch sb</i>)					
BRIDGE	pursuit	(UNCOUNT N) ... Kdor je in hot pursuit of someone , nekoga zelo odločno lovi.	tik za petami				
Fida+			biti komu (tesno) za petami				
448	hot (adj)	to make it/things hot for sb	podkuriti komu	II	/	m	1
SSKJ			podkuriti (3. ekspr., z dajalnikom <i>narediti komu kaj neprijetnega</i>)				
OID	hot	make it hot for sb (informal) (<i>make a</i>					

		<i>situation very difficult or uncomfortable for sb)</i>					
449	hot (adv)	you're getting hot	približuješ se; [<i>pri igranj</i>] vroče!; gori!	VI	-	-	-
450	hot (adj)	when you're hot you're hot, and when you're not you're not	AM. s silo ni mogoče doseči vsega	VI	-	-	-
451	hot cake (n)	to sell like hot cakes	prodajati se kot sveže/vroče žemlje; iti za med	I I	AB AB	b g	1 1
SSKJ			iti (<i>•</i> ekspr. vse je šlo za med zelo lahko, zelo dobro se je prodalo); med (<i>•</i> ekspr. vse je šlo za med zelo dobro se je prodalo)				
SSF	žemlja, med	<i>to sell/go like hot cakes; /</i>	prodajati se kot vroče žemlje /ekspr.; mn., primera, 3. os., preh. prodajati kaj odlično se kaj, kdo prodaja (VARIANTI: prodajati kaj kot sveže žemlje; prodajati se kakor vroče žemlje); biti kot vroče žemlje /ekspr.; mn., primera/ odlično se kaj, kdo prodaja; iti kot vroče žemlje /ekspr.; mn., 3. os., primera/ odlično se kaj, kdo prodaja (VARIANTA: iti kot sveže žemlje); iti [v denar, v promet] za med /ekspr.; pren., tudi kot primera/ zelo dobro, ugodno se prodajati (VARIANTA: iti [v denar, v prodajo] kot med);				

			kot med; prodajati kaj za med)				
OID	hot	sell/go like hot cakes (informal) (<i>be sold quickly in great quantities</i>)					
BRIDGE	cake	Kadar nekaj is selling like hot cakes , ljudje tisto veliko kupujejo; pogovorna raba.	iti za med, prodajati se kot sveže žemlje				
Fida+			iti za med, prodajati se kot vroče/sveže žemlje (12x manj pogosto kot 'iti za med')				
452	hotfoot (n)	to hotfoot it	POG. teči; leteti; brzeti to hotfoot it down to the pub leteti v gostilno	III II III	/	n m n	1 1 1
SSKJ			leteti (4. ekspr. <i>zelo hitro se premikati: /.../ // pog. teči, hiteti</i>)				
OID	hotfoot	hotfoot it (informal) (<i>walk or run somewhere quickly</i>)					
453	hot potato (n)	to drop sb like a hot potato	zapustiti koga z danes na jutri	VI	-	-	-
454	hot seat (n)	to be in the hot seat	biti na vročem stolu; biti na odgovornem položaju	I III	C /	b m	1 1
OID	hot	in the hot seat (informal) (<i>a position of responsibility in which you must deal with difficult questions, criticism or attack</i>)					
Fida+			biti/sedeti na vročem stolu (75 zadetkov, od tega več kot 50 v pomenu 'tekmovati v televizijskem kvizu ipd.')				
455	hot stuff (n)	to be hot stuff	POG. biti odličen; biti zelo popularen; biti seksi; biti vroč you've got to be hot stuff at	III III II II	/	n n n n	1 1 1 1

			arithmetic moraš biti res dober v računstvu he thinks he's hot stuff misli, da je ne vem kaj hot stuff prima stvar Jill was reputed to be hot stuff Jill je veljala za vročo				
SSKJ			vroč (3. ekspr. <i>strasten, čuten: /.../</i>); seksi (žarg. <i>spolno privlačen</i>)	=m			
OID	hot	hot stuff (informal, especially BrE) (1. <i>sb/sth of very high quality</i> ; 2. <i>a sexually attractive person; (of a film, book, etc.) exciting in a sexual way</i>)					
456	hound (n)	to be like a hound out of hell	biti besen kot ris	VI	-	-	-
457	hound (n)	to ride to hounds \ to follow the hounds	STAR. BR. loviti lisice	VI	-	-	-
458	hour (n)	at all hours	ob vseh mogočih in nemogočih urah	II	/	m	1
SSKJ			mogoč (2. ekspr., v zvezi <u>ves mogoči številin in raznovrsten: /.../</u>)				
OID	hours	at all hours (<i>at any time during the night or day; all the time</i>)					
459	hour (n)	the small hours	zgodnje jutranje ure	III	/	m	1
OID	hours	the small/early hours (also the wee (small) hours) (<i>the period of time very early in the morning, soon after midnight</i>)					
BRIDGE	hour	Kadar se nekaj zgodi in the small hours , se zgodi v času od polnoči do zgodnjih jutranjih ur.	zgodnje jutranje ure				
460	hour (n)	till all hours	POG. do zgodnjih jutranjih ur to stay out till all hours	III	/	n	1

			ostajati pozno zunaj				
OID	hours	till/until all hours (until very late at night or early next morning)					
461	house (sam, gl)	(as) safe as houses	BR. varen kot mamino naročje	I	C	b	1
OID	safe	(as) safe as houses (BrE) (<i>very safe; not dangerous</i>)					
Fida+			ni zadetkov				
Opombe			prevajalska napaka? (v Fidi+ le varno naročje koga/česa)				
462	house (n)	to bring the house down	spraviti dvorano na noge	I	C	c	1
SSKJ			dvorana (<i>večji, zaprt prostor, namenjen za javne prireditve: /.../ / ekspr. vsa dvorana mu je navdušeno ploskala vsi ljudje v dvorani / /.../</i>); noga (<i>•ekspr. ob tem dogodku so bili vsi meščani na nogah vznemirjeni, navdušeni; ogorčeni</i>)				
OID	house	bring the house down (informal) (<i>make everyone laugh a lot or clap their hands loudly, especially at a performance in the theatre</i>)					
Fida+			dvigniti/spraviti dvorano na noge				
463	house (n)	to get on/along like a house on fire	POG. takoj se ujeti	III	/	n	1
OID	house	get on like a house on fire (BrE) (AmE get along like a house on fire) (informal) (<i>quickly develop a friendly relationship with sb</i>)					

464	house (n)	to go all round the houses	BR. ovinkariti	II	/	m	1
SSKJ			ovinkariti (ekspr. <i>prikrito, neodkrito, posredno govoriti, ravnati</i>)				
OID	houses	go all round the houses (BrE, informal) (<i>do sth or ask a question in a very complicated way instead of in a simple, direct way</i>)					
465	house (n)	a house divided cannot stand	kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima	VI	-	-	-
466	house (n)	to keep house	gospodinjiti	III	/	m	1
OID	house	keep house (<i>cook, clean and do all the other jobs around the house</i>)					
467	house (n)	to make a house	[<i>o parlamentu</i>] doseči/zagotoviti sklepčnost	VI	-	-	-
468	house (n)	on the house	na račun hiše	I	C	b	1
SSKJ			hiša (2. <i>družinska skupnost, družina: /.../ II s prilastkom skupina ljudi, ki jih vežejo sorodstvene vezi; rodbina: /.../ 3. publ., s prilastkom podjetje ali ustanova, zlasti trgovska, kulturna: /.../ II poslojje tega podjetja ali te ustanove</i>)				
OID	house	on the house (<i>(especially of alcoholic drinks) given to a customer free by the hotel, restaurant, bar, etc.</i>)					
Fida+			na račun hiše				
469	house (n)	to play house	igrati se mamico in očka	VI	-	-	-
470	house (n)	to put/set one's	pomesti pred svojim	I	AB	c	1

		house in order	pragom				
SSKJ			pometati, prag (•vsak naj pometa pred svojim pragom naj uredi najprej svoje zadeve; naj se ne vtika v tuje zadeve)				
SSF	prag	<i>to set one's own house in order; to mind one's own business</i>	pomesti pred svojim pragom /ekspr.; pren., nedov. pometati , tudi velel. ali opt. z naj/ pred kritiko drugih urediti najprej svoje zadeve; ne vtakniti se v druge zadeve (VARIANTA: pometati pred svojim pragom)				
OID	house	put/set your (own) house in order (<i>organize your own business or improve your own behaviour before you try to criticize sb else</i>)					
Fida+			pomesti pred svojim pragom (največkrat), pometati/počistiti pred svojim pragom (oba gl. približno 6x manj pogosta)				
471	houseroom (n)	to not give sth/sb houseroom	BR. ne hoteti (imeti) česa/koga za nič na svetu I wouldn't give those awful pictures of his houseroom njegovih slik ne bi hotela imeti za nič na svetu	I	AB	g	2
SSKJ			nič (•ekspr. hiše ne proda za nič na svetu <i>nikakor ne</i>); svet (•ekspr. hiše ne proda za nič, za vse na svetu <i>nikakor ne</i>)				
SSF	svet	/	za nič na svetu /ekspr.; z zanikanimi glagoli/ <i>izraža močno zanikanje; nikakor ne, na noben način</i>				

OID	houseroom	not give sb/sth houseroom (BrE) (<i>not want sb/sth in your house because you dislike or do not approve of it/them; completely reject sb/sth</i>)					
Fida+			za nič na svetu				
Opombe			'hoteti', 'imeti' nista frazemski sestavini				
472	how (adv)	here's how!	POG. na zdravje!	VI	-	-	-
473	how (adv)	how about that!	si moreš misliti!	VI	-	-	-
474	how (n)	the how and why of sth	vse o čem the how and why of Buddhism vse o budizmu	III	/	m	1
475	how (adv)	how do?	POG. kako gre?; kako si?	VI	-	-	-
476	how (adv)	how do you do?	KNJIŽ. [pozdrav] me veseli	I	A	c	3DF
			veseliti (1. <i>delati, povzročati, da je kdo vesel: /.../</i> // v medmetni rabi izraža pozitivno mnenje, soglašanje: jutri grem na Triglav. Me veseli / kot vljudnostna fraza ob pohvali lepo smo se imeli pri vas. Me veseli ; kot vljudnostna fraza pri predstavljanju Janez Koren. Me veseli)				
OID	how	how do you do (becoming old-fashioned) (<i>used as a formal greeting when you meet sb for the first time. The usual reply is also How do you do?</i>)					
BRIDGE	do	' How do you do? ' je uradnejši način pozdravljanja.	me veseli				
Fida+			me veseli (pragmatični frazem)				

477	how (adv)	how do you like that!	si moreš misliti!	VI	-	-	-
478	how (adv)	how is that for sth	to je pa res ..; če (pa) to ni ... how's that for an interesting job? to je pa res zanimivo delo	III III	/ /	m m	3D 3D
OID	how	how is this/that for a ...? (informal) (<i>used for asking for sb's reaction to sth</i>)					
479	huddle (n)	to get into a huddle	POG. stakniti glave the leaders got into a huddle to decide the next move vodje so staknili glave, da bi se dogovorili o naslednjem koraku	I	A	c	1
SSKJ			glava, stikati (*ekspr. ves večer so stikali glave <i>si šepetali</i>); stakniti (*ekspr. ženske so se spogledale in staknile glave <i>stopile skupaj in se začele zaupno pogovarjati</i>)				
OID	huddle	get/go into a huddle (with sb) (move close to sb so that you can talk about sth without other people hearing)					
Fida+			stakniti/stikati glave				
480	huff (v)	to huff and puff	sopihati; puhati in pihati; POG. glasno/zelo pritoževati se; zganjati vik in krik he was huffing and puffing by the time we got to the top ko smo prispeli na vrh, je že močno pihal in pihal after much huffing and puffing the government backed down from implementing these proposals potem, ko je nekaj časa zganjala vik in krik, je vlada opustila uvedbo teh predlogov	II I III I	/ C / AB	n a n g	1 1 1 1
SSKJ			krik (*ekspr. dvigniti, zagnati (vik in) krik <i>zelo se razburiti za kaj</i>); pihati				

			<p>(2. <i>iztiskati zrak skozi priprta, našobljena usta, navadno z določenim namenom: /.../ pihati in puhati /.../</i>); puhati (2. <i>izdihavati zrak tako, da se zaprte ustnice hitro, sunkovito odpirajo: med igro glasno puhajo in pihajo /.../</i>); vik (*ekspr. dvigniti, zagnati vik in krik zelo se razburiti za kaj); zagnati (*ekspr. zagnati (vik in) krik zelo se razburiti za kaj); zganjati (2. nav. eksp., z oslavljenim pomenom, z glagolskim samostalnikom izraža dejanje, kot ga določa samostalnik: zganjati hrup, trušč, vik in krik /.../)</p>
SSF	vik	/	<p>vik in krik /ekspr.; dvojč./ veliko razburjenje, glasno kričanje; zagnati vik in krik /ekspr.; dvojč., tudi pren./ začeti glasno kričati, se zelo razburiti za kaj (VARIANTA: dvigniti vik in krik)</p>
OID	huff	<p>huff and puff (1. <i>breathe heavily while making a great physical effort</i>; 2. <i>make it obvious that you are annoyed about sth without doing anything to change the situation</i>)</p>	
Fida+			<p>zagnati vik in krik (tudi dvigniti, zganjati), pihati in puhati (3 zadetki – 2x 'jeziti se'),</p>

			puhati in pihati (1 zadetek)				
481	hug (v)	to hug oneself	biti zadovoljen s (samim) seboj she was hugging herself over the success of her new book zadovoljna je bila (sama) s seboj zaradi uspeha svoje nove knjige	III	/	p	1
482	hum (v)	to hum and haw	BR. mencati; kolebati, oklevati she hummed and hawed for ages before deciding to buy the shoes neskončno dolgo je mencala, preden se je odločila za nakup čevljev	II II III	/ / /	m n m	1 1 1
SSKJ			mencati (4. ekspr. <i>omahovati, pomišljati se</i>); kolebati (2. raba peša <i>omahovati, pomišljati se</i>)				
OID	um	um and aah (about sth) (also hum/hem and haw , less frequent) (informal) (<i>speak but say nothing important because you need more time to think about a problem, matter, etc.</i>)					
Opombe	Gl. 114, 252						
483	human (adj)	the milk of human kindness	človeška toplina; človečnost	III III	/ /	m m	1 1
OID	milk	the milk of human kindness (<i>kind feelings</i>)					
484	humble (adj)	to eat humble pie	požreti svoj ponos	II	/	m	1
SSKJ			požreti (4. ekspr. <i>ne izreči, zamolčati: /.../ // ne odzvati se na kaj, zlasti z besedami: /.../ // obvladati, zadržati</i>)				
OID	eat	eat humble pie (BrE) (AmE eat crow) (<i>say and show that you are</i>					

		<i>sorry for a mistake that you made)</i>					
485	hump (n)	to be over the hump	biti iz najhujšega	I	C	g	1
OID	hump	over the hump (informal) (<i>past the largest, worst or most difficult part of a job, illness, etc.</i>)					
Fida+			biti iz najhujšega (tudi izvleči se, izkopati se idr.)				
486	hump (n)	to get the hump	POG. BR. pobesneti	III	/	n	1
OID	hump	give sb/get the hump (BrE, informal) (<i>annoy sb/become annoyed, angry, etc.</i>)					
Opombe	Gl. 487						
487	hump (n)	to give sb the hump	POG. BR. razjeziti koga; spraviti koga v bes	III III	/ /	n n	1 1
OID	hump	give sb/get the hump (BrE, informal) (<i>annoy sb/become annoyed, angry, etc.</i>)					
Opombe	Gl. 486						
488	hundred (n)	a/one hundred per cent	stoodstotno; popolnoma she's not one hundred per cent sure ni stoodstotno prepričana I'm still not a hundred per cent nisem še čisto zdrav	II III	/ /	m m	1 1
SSKJ			stoodstoten (→ stoodstotno) (2. ekspr. <i>popoln, vsestranski</i>)				
OID	hundred	a/one hundred per cent (<i>completely</i>)					
BRIDGE	hundred	Kadar rečemo, da je nekaj a hundred per cent true , hočemo povedati, da je popolnoma resnično; pogovorna raba.	stoodstotno				
489	hundred (n)	to give a hundred percent	dati vse od sebe; potruditi se stoodstotno/maksimalno	VI	-	-	-

490	hundred (n)	not if I live to be a hundred	niti v sanjah	VI	-	-	-
491	hunting (n)	happy hunting!	[pri lovu] dober pogled!	VI	-	-	-
492	hurry (n)	in a hurry	POG. prav/tako kmalu; tako zlahka I won't call him again in a hurry njega pa ne bom tako kmalu spet poklicala I shan't forget those strange characters in a hurry tistih čudnih likov ne bom tako zlahka pozabila	III III	/ /	n n	1 1
OID	hurry	in a hurry (1. <i>very quickly or more quickly than usual</i> ; 2. <i>not having enough time to do sth</i>)					
BRIDGE	hurry	(SING N) To be in a hurry pomeni imeti potrebo, da bi nekaj hitro storili. To do something in a hurry pomeni nekaj hitro storiti.	časovna stiska, naglica				
493	hustle (v)	to hustle one's but	POG. AM. podvzati se	VI	-	-	-

Izjava o avtorstvu

Izjavljam, da je diplomsko delo v celoti moje avtorsko delo ter da so uporabljeni viri in literatura navedeni v skladu z mednarodnimi standardi in veljavno zakonodajo.

Ljubljana, 9. september 2013

Urša Posavec